

B

Cíle

Opatření

Komentáře
k cílům
a opatřením

Právní
a metodické
nástroje

Textové přílohy

MANAGEMENT PLÁN
OCHRANY SVĚTOVÉHO
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ
HISTORICKÉHO CENTRA
PRAHY – ČÁST 001

Seznam zkratek a vysvětlivek

AUA	Architektonicko-urbanistická analýza	OUV	Outstanding Universal Value / Mimořádná univerzální hodnota
AV ČR	Akademie věd České republiky	P+R	záchytná parkoviště systému Park and Ride
Airbnb	webová služba zprostředkující pronájem ubytování	PCT	Prague City Tourism
Buffer Zone	ochranné pásmo	PID	Pražská integrovaná doprava
ČR	Česká republika	PPR	Pražská památková rezervace (ve vztahu k UNESCO jde o část 001 památky UNESCO, pozn.: část 002 je Průhonický park
Část 001	oblast PPR, Pražská památková rezervace	PSP	Pražské stavební předpisy
EU	Evropská unie	QOL	Quality of Life / Kvalita života
GIS	geografický informační systém	RHMP	Rada hlavního města Prahy
HMP	Hlavní město Praha	SJM	Severojižní magistrála
IAD	individuální automobilová doprava	SSD	Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO
ICOMOS	International Council on Monuments and Sites / Mezinárodní rada pro památky a sídla	SWOT analýza	(z angl.: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) – analýza, jejíž pomocí je možno identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti či hrozby spojené s určitým projektem, typem podnikání, podnikatelským záměrem, politikou apod.
IIS_APP	Integrovaný informační systém archeologických pramenů Prahy	ÚAP	územně analytické podklady hlavního města Prahy
IPR	Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy	ÚPN SÚ HMP	územní plán sídelního útvaru
IZS	Integrovaný záchranný systém	ÚPD	územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy
KPSD	Kancelář památky světového dědictví	ÚR	územní rozhodnutí
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky	ÚSKP	Ústřední seznam kulturních památek
MgP	Management plán ochrany světového kulturního dědictví historického centra Prahy – část 001	VAP	významné archeologické plochy
MHD	Městská hromadná doprava	ZBS	Záchranný bezpečnostní systém hlavního města Prahy fungující v úzké koordinaci s „Integrovaným záchranným systémem“ (IZS)
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy		
MP	Územní plán hl. m. Prahy – Metropolitní plán, zkráceně Metropolitní plán		
NKP	Národní kulturní památka		
NPÚ	Národní památkový ústav		
OPP MHMP	odbor památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy		
OTP	obecné technické požadavky na výstavbu v hlavním městě Praze		

B

Cíle

Opatření

Komentáře
k cílům
a opatřením

Právní
a metodické
nástroje

Textové přílohy

MANAGEMENT PLÁN
OCHRANY SVĚTOVÉHO
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ
HISTORICKÉHO CENTRA
PRAHY – ČÁST 001

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Historic Centre of Prague
Historické centrum Prahy

Zpracovatelé podkladového návrhu Management plánu:

doc. Ing. arch. Miroslav Cikán
Ing. arch. Jan Sedlák

Autoři podkladových textů využitých při zpracování Management plánu:

(v abecedním pořadí)

PhDr. Tomáš Alušík, Ph.D.
doc. Ing. arch. Miroslav Cikán
RNDr. Václav Cílek, CSc.
PhDr. Zdeněk Dragoun
Mgr. Robert Gája
PhDr. Jan Hartl
MgA. David Kašpar
doc. PhDr. Marie Klimešová, Ph.D.
Ing. arch. Milan Körner
doc. PhDr. Petr Kratochvíl
doc. Dr. Ing. Václav Liška
doc. Ing. arch. Pavla Melková, Ph.D.
ThDr. Benedikt Tomáš Mohelník
PhDr. Ivan Muchka
Ing. arch. Jan Sedlák
Ing. Šárka Tittelbachová, Ph.D.
prof. Akad. arch. Dalibor Veselý, Ph.D.
PhDr. Jan Vojta
Ing. Marek Zděradička

Redakční rada Management plánu v průběhu jeho zpracování:

(v abecedním pořadí)

doc. Ing. arch. Miroslav Cikán
RNDr. Václav Cílek, CSc.
PhDr. Zdeněk Dragoun
Ing. arch. Tomáš Drdácáký
Mgr. Robert Gája
Mgr. Jan Kněžínek
prof. Ing. arch. Roman Koucký
Ing. akad. arch. Václav Králíček
Ing. arch. Jan Sedlák
Mgr. Jiří Skalický
Ing. arch. Ondřej Šefců
Ing. Šárka Tittelbachová, Ph.D.
PhDr. Jan Vojta

ISBN 978-80-7647-057-6

ISBN 978-80-7647-059-0 (online; pdf)

ISBN 978-80-7647-058-3 (anglické vydání; vázáno)

ISBN 978-80-7647-060-6 (anglické vydání; online; pdf)

Copyright © Hlavní město Praha, 2021

Fotografie © Michal Čížek, Michal Linhart, Ing. arch. Jan Sedlák,

Prague City Tourism, Národní památkový ústav, 2021

Grafická úprava © Jiří Troskov, 2021

Obsah

1	Základní informace o hodnotách statku	A16
1 1	NÁZEV A VYMEZENÍ STATKU	A21
1 1 1	Název statku	A21
1 1 2	Preambule	A22
1 1 2 1	Postup a metoda práce při vzniku Management plánu	A23
1 1 3	Geografické souřadnice a základní data o území části 001	A24
1 1 4	Členění a rozloha statku části 001	A25
1 1 5	Hranice jádrového území a ochranného pásma části 001	A25
1 1 6	Ochranné pásmo (tzv. Buffer Zone)	A25
1 2	ČASOVÁ PLATNOST MANAGEMENT PLÁNU A SLEDOVÁNÍ JEHO PLNĚNÍ	A29
1 2 1	Základní předpoklady	A30
1 2 2	Úvahy o Management plánu	A31
1 2 3	Komplexnost	A33
1 2 4	Dohoda o hodnotách a směřování kulturního dědictví města	A34
1 3	CHARAKTER A HISTORIE MĚSTA	A35
1 3 1	Mimořádná univerzální hodnota (Outstanding Universal Value – OUV) Přiznaná kritéria OUV: integrita a autenticita	A36
1 3 2	Důvody k zápisu	A36
1 3 3	Prohlášení o mimořádné univerzální hodnotě	A37
1 3 3 1	Kritérium (II) dle § 77	A37
1 3 3 2	Kritérium (IV) dle § 77	A37
1 3 3 3	Kritérium (VI) dle § 77	A37
1 3 4	Integrita	A39
1 3 5	Autenticita	A40
2	Komponenty obrazu Historického centra Prahy (část 001) vytvářející jeho mimořádnou univerzální hodnotu (OUV), popis hodnot	A42
2 1	HMOTNÉ KOMPONENTY	A45
2 1 1	Základní prostor města	A45

2 1 2	Město a jeho krajinný rámeček	A47
2 1 3	Prostor řeky	A48
2 1 4	Zelené plochy	A49
2 1 4 1	Historické zahrady a parky	A49
2 1 4 2	Zelené plochy ve vnitroblocích	A52
2 1 5	Proporce terénního reliéfu a jeho dominant	A52
2 1 6	Základní charakter zástavby z pohledu hodnot panorámatu	A53
2 1 7	Kompozice a struktura města a panoramatické charakteristiky v dálkových pohledech	A55
2 1 8	Pohledově exponované kompoziční osy, veřejné prostory a domovní fronty	A57
2 1 9	Střešní krajina s historickými výškovými dominantami	A59
2 1 10	Charakter zástavby i jednotlivé urbanisticky cenné budovy	A60
2 1 11	Původní středověká parcelace	A61
2 1 12	Historická uliční síť	A63
2 1 13	Veřejný prostor a jeho význam	A63
2 1 14	Dochovaná historická vrstevnatost v jádrech historických objektů	A65
2 1 15	Podzemí jako součást historických staveb	A66
2 1 16	Hodnotné archeologické terény	A67
2 1 17	Architektonické hodnoty	A68
2 2	PODROBNĚJŠÍ CHARAKTERISTIKY ZÁSTAVBY HISTORICKÝCH ČTVRTÍ V ČÁSTI HISTORICKÉ MĚSTSKÉ ZÁSTAVBY	A70
2 2 1	Charakter zástavby z pohledu hodnot panorámatu	A70
2 2 2	Hradčany a Pražský hrad	A71
2 2 3	Staré Město a Malá Strana	A73
2 2 4	Josefov	A74
2 2 5	Nové Město	A74
2 2 6	Vyšehrad a jeho podhradí	A77
2 2 7	Pás městského opevnění	A79
2 3	PODROBNĚJŠÍ CHARAKTERISTIKA PROSTORU ŘEKY	A80
2 3 1	Úsek „Staroměstský meandr“ – od Karlova mostu po Čechův most	A80
2 3 2	Úsek „Ostrovní část“ – od Jiráskova mostu po Karlův most	A81
2 3 3	Úsek „Regulovaná řeka“ – od Železničního mostu pod Vyšehradem po Jiráskův most	A82
2 3 4	Úsek od Železničního mostu pod Vyšehradem směrem k jihu	A83
2 3 5	Úsek „Východní řeka a holešovický meandr“ – od Čechova mostu po Hlávkův most	A84

2 3 6	Celkový stav řeky jako komponenty spoluvytvářející OUV části 001	A85
2 4	NEHMOTNÉ KOMPONENTY SPOLUVYTVÁŘEJÍCÍ OBRAZ ČÁSTI 001	A87
2 4 1	Popis nemateriálních složek	A88
2 4 2	Kultura v užším slova smyslu	A88
2 4 3	Kulturní subjekty – kulturní vertikály	A88
2 4 4	Podpora kultury	A90
2 4 5	Duchovní instituce – církve	A93
2 4 6	Cestovní ruch	A95
2 4 7	Bydlení	A96
2 4 8	Pracovní příležitosti	A99
2 4 9	Rekreace a volný čas ve městě	A101
2 4 10	Občanská vybavenost – obchodní zařízení a služby	A102
2 4 11	Občanská vybavenost – školství	A104
2 4 12	Občanská vybavenost – zdravotnictví, sociální péče	A106
2 5	ANALÝZA SLEDOVÁNÍ HODNOT A STABILITY OUV ČÁSTI 001 V SOUČASNOSTI	A107
2 5 1	Stavební aktivity	A109
2 5 2	Předpoklady budoucího vývoje	A110
3	SWOT analýza komponent obrazu Historického centra Prahy (část 001) spoluvytvářejících OUV a nástrojů jejího zachování	A112
3 1	HMOTNÉ KOMPONENTY	A115
3 1 1	Silné stránky	A115
3 1 2	Slabé stránky	A116
3 1 3	Příležitosti	A118
3 1 4	Hrozby	A119
3 2	NÁSTROJE OCHRANY A PÉČE O ÚZEMÍ ČÁSTI 001	A123
3 2 1	Silné stránky	A123
3 2 2	Slabé stránky	A123
3 2 3	Příležitosti	A124
3 2 4	Hrozby	A125
3 3	NEHMOTNÉ KOMPONENTY	A127

3 3 1	Kultura	A127
3 3 1 1	Silné stránky	A127
3 3 1 2	Slabé stránky	A127
3 3 1 3	Příležitosti	A129
3 3 1 4	Hrozby	A130
3 3 2	Cestovní ruch	A130
3 3 2 1	Silné stránky	A130
3 3 2 2	Slabé stránky	A130
3 3 2 3	Příležitosti	A132
3 3 2 4	Hrozby	A132
3 3 3	Život ve městě	A133
3 3 3 1	Silné stránky	A133
3 3 3 2	Slabé stránky	A134
3 3 3 3	Příležitosti	A135
3 3 3 4	Hrozby	A135
3 3 4	Dopravní infrastruktura	A137
3 3 4 1	Silné stránky	A137
3 3 4 2	Slabé stránky	A137
3 3 4 3	Příležitosti	A138
3 3 4 4	Hrozby	A138
3 3 5	Kvalita života, životní prostředí	A139
3 3 5 1	Silné stránky	A139
3 3 5 2	Slabé stránky	A139
3 3 5 3	Příležitosti	A140
3 3 5 4	Hrozby	A141
4	Cíle Management plánu	B16
4 1	RÁMCOVÉ INDIKÁTORY PLNĚNÍ CÍLŮ MANAGEMENT PLÁNU	B19
5	Opatření k realizaci cílů Management plánu	B30
6	Komentáře k cílům a opatřením Management plánu	B76
6 1	ARCHITEKTURA A URBANISMUS	B81
6 1 1	Kontext a kvalita architektury	B81
6 1 2	Přípustnost tlaků na intenzifikaci využívání stavebního fondu a ploch v části 001	B82
6 1 3	Diferenciace architektonicko-urbanistického charakteru lokalit v části 001	B84

6 1 4	Diverzifikace	B84
6 2	HMOTNÉ KOMPONENTY	B85
6 2 1	Územní ochrana, výškové limity	B85
6 2 2	Strategie ochrany části 001 na území vně jejích hranic	B87
6 2 3	Ochrana panorámatu	B90
6 2 4	Ochrana výrazných terénních útvarů	B94
6 2 5	Parcelace	B95
6 2 6	Ochrana hmotné podstaty a historické stavební stratigrafie objektů na území části 001	B96
6 2 7	Ochrana střešní krajiny	B96
6 2 8	Ochrana parteru staveb	B97
6 2 9	Ochrana detailu	B98
6 2 10	Veřejné prostory	B98
6 2 11	Povrchy komunikací	B100
6 2 12	Objektový smog a obrana proti „zachatrčení“ parteru města	B100
6 2 13	Nástroje ochrany archeologického kulturního dědictví	B103
6 3	KONKRÉTNÍ OBLASTI – LOKÁLNÍ PROBLÉMY	B105
6 3 1	Severojižní magistrála	B105
6 3 2	Řeka	B105
6 3 3	Masarykovo nádraží	B107
6 3 4	Staroměstské náměstí	B108
6 3 5	Václavské náměstí a jeho okolí	B109
6 4	PREVENCE PŘÍRODNÍCH HROZEB A KRIZOVÝCH SITUACÍ. BLACKOUT	B111
6 5	NEHMOTNÉ KOMPONENTY	B113
6 5 1	Bydlení	B113
6 5 2	Pracovní příležitosti	B115
6 5 3	Volný čas	B116
6 5 4	Obchodní zařízení a služby	B116
6 5 5	Zdravotnictví	B118
6 5 6	Školy	B118
6 5 7	Dopravní infrastruktura	B119
6 5 7 1	Železnice	B119
6 5 7 2	Průjezdny model železniční dopravy	B120
6 5 7 3	MHD – PID	B120
6 5 7 4	Napojení Letiště Václava Havla Praha na hromadnou dopravu	B121

6 5 7 5	Automobilová doprava	B122
6 5 7 6	Doprava v klidu	B123
6 5 7 7	Cyklodoprava	B124
6 5 8	Kultura ve vztahu k OUV části 001	B125
6 5 9	Cestovní ruch ve vztahu k OUV části 001	B127
6 5 10	Společenské povědomí o významu světového kulturního dědictví	B129
6 5 11	Ilegální aktivity	B130
6 6	VÝCHOVA A OSVĚTA V OBLASTI PAMÁTKOVÉ PÉČE. DOKUMENTACE PAMÁTEK	B131
6 6 1	Ztráta tradičních řemeslných dovedností	B133
6 7	FINANČNÍ PODPORA ZACHOVÁNÍ ČÁSTI 001 A PAMÁTKOVÉ OBNOVY JEJÍCH SOUČÁSTÍ	B134
6 7 1	Finanční zajištění implementace MgP a souvisejících koncepčních a prováděcích dokumentů památkové péče	B135
7	Právní a metodické nástroje péče o část 001 a její rozvoj. Platné instrumenty	B136
7 1	MEZINÁRODNÍ INSTRUMENTY UNESCO	B141
7 1 1	Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví	B141
7 1 2	Úmluva na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu včetně (prvního) Protokolu a Druhého protokolu	B141
7 1 3	Úmluva o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků	B142
7 1 4	Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví	B142
7 1 5	Doporučení Generální konference UNESCO	B142
7 1 6	Dokumenty Mezivládního výboru pro světové dědictví při UNESCO	B143
7 2	ÚMLUVY RADY EVROPY	B144
7 3	MEZINÁRODNÍ CHARTY ICOMOS	B144
7 4	PLATNÉ PRÁVNÍ A METODICKÉ NÁRODNÍ A MĚSTSKÉ INSTRUMENTY PÉČE O ČÁST 001 A JEJÍ ROZVOJ	B145
7 4 1	Zákony	B145
7 4 2	Nariadení vlády	B147

7 4 3	Další legislativní opatření	B148
7 4 4	Strategické dokumenty	B150
7 4 4 1	Zásady územního rozvoje	B150
7 4 4 2	Územní plán hlavního města Prahy	B150
7 4 4 3	Regulační plány	B152
7 4 4 4	Územně analytické podklady obce Praha	B152
7 4 4 5	Zásady dopravní politiky hl. m. Prahy	B153
7 4 5	Další zpracované plánovací nástroje a metodiky na území části 001	B153
7 4 5 1	Studie vizuální integrity	B153
7 4 5 2	Koncepce pražských břehů	B153
7 4 5 3	Manuál tvorby veřejných prostranství	B155
7 4 5 4	Metodické materiály	B155
7 4 6	Připravované strategické a koncepční dokumenty a další plánovací nástroje hlavního města Prahy	B158
7 4 6 1	Synergie dokumentů plánování rozvoje města	B159
7 4 6 2	Strategický plán hlavního města Prahy	B159
7 4 6 3	Metropolitní plán hlavního města Prahy	B160
7 4 6 3 1	Lokality	B162
7 4 6 3 2	Zátěž území	B162
7 4 6 3 3	Výšková regulace	B162
7 4 6 3 4	Veřejné prostory	B163
7 4 6 3 5	Krajinné rozhraní a kompozice krajiny	B163
7 4 6 3 6	Víceúrovňový plán	B163
7 4 6 4	Nařízení, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (Pražské stavební předpisy)	B164
7 5	ORGÁNY A ORGANIZACE PODÍLEJÍCÍ SE NA PÉČI O OUV ČÁSTI 001	B165
7 5 1	Orgány a organizace státní památkové péče	B165
7 5 1 1	Národní památkový ústav	B165
7 5 1 2	Kancelář prezidenta republiky	B166
7 5 1 3	Archeologický ústav Akademie věd České republiky a Muzeum hl. m. Prahy	B166
7 5 1 4	Ministerstvo kultury	B166
7 5 1 5	Odbor památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy	B167
7 5 1 6	Rada světové památky	B168
7 5 1 7	Koordinátor statku	B168
7 5 1 8	Správce statku (Site Manager)	B170

7 5 2	Další útvary Magistrátu hlavního města Prahy a organizace hlavního města Prahy	B170
7 5 2 1	Odbor stavebního řádu MHMP, odbor územního rozvoje MHMP, Stavební úřady městských částí	B170
7 5 2 2	Odbor ochrany prostředí	B171
7 5 2 3	Odbor pozemních komunikací a drah	B171
7 5 2 4	Odbor kultury a cestovního ruchu	B171
7 5 2 5	Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy	B172
7 5 2 6	Odbor živnostenský a občanskosprávní MHMP	B172
8	Textové přílohy	B174
8 1 1	Postup a metoda práce při vzniku Management plánu	B177
8 1 2	Stavební aktivity v území – přehled vydaných územních rozhodnutí v letech 2000–2014	B178
9	Mapové přílohy	C16
9 1	Aktuální ortofotomapa, letecká fotografie území	C18
9 2	Územní plán sídelního útvaru hl. města Prahy, současně platný – hlavní výkres, plán využitých ploch	C20
9 3	Morfologie	C22
9 4	Využití území	C24
9 5	Veřejně přístupné plochy	C24
9 6	Podlažnosti	C25
9 7	Památková ochrana – celek města + Průhonice	C26
9 8	Památková ochrana – centrum, výřez území, část 001 (PPR)	C28
9 9	Památková ochrana – archeologie	C29
9 10	Veřejná doprava	C30
9 11	Železniční doprava	C31
9 12	Cyklistická doprava	C32
9 13	Bydlení	C33
9 14	Záměry na provedení změn v území	C34
9 15	Vlastnické poměry	C35
9 16	Hluková zátěž	C36
9 17	Kvalita ovzduší	C37
9 18	Občanská vybavenost – komerční služby	C38
9 19	Občanská vybavenost – komerční služby – obchodní parter	C38
9 20	Občanská vybavenost – veřejné služby	C39
9 21	Kulturně-historické hodnoty území	C40

9 22	Urbanistické hodnoty území	C42
9 23	Kompoziční hodnoty území	C44
9 24	Střešní krajina	C46
9 25	Hustota návštěvníků	C48
9 26	Tranzitující v pracovním dni	C50
9 27	Historické zahrady a parky	C52
9 28	Pohledově významné svahy (Kompozice pražských svahů a práh viditelnosti)	C54
9 29	Viditelnost města z památkové rezervace	C56
9 30	Pohledově exponované svahy říční nivy a strmé svahy	C58
9 31	Kompozice pražských svahů a práh viditelnosti	C60
9 32	Pozemky vlastněné hl. m. Prahou	C62
9 33	Významné vyhlídkové body ve vztahu k PPR	C64
9 34	Viditelnosti z bodů v PPR	C66
9 35	Viditelnosti z vybraných bodů v ochranném pásmu	C68
9 36	Viditelnost z vybraných bodů v údolní nivě Vltavy	C70
9 37	Panorámata Stanoviště: hradní rampa na Hradčanském náměstí (výška pozorovatele 255 m n. m.)	C72
9 38	Panorámata Stanoviště: Petřínská rozhledna (výška pozorovatele 380 m n. m.)	C76
9 39	Katalog výškových staveb (seřazení dle relativní výšky)	C80
9 40	Katalog výškových staveb (seřazení dle absolutní výšky)	C82
9 41	Katalog výškových staveb (seřazení dle datace)	C84
9 42	Rozložení výškových staveb v rámci území Prahy	C86

4

Cíle Management plánu

4.1 Rámcové indikátory plnění cílů Management plánu

Rámcovými indikátory pro plnění MgP je plnění cílů MgP, a to zejména pokud jde o:

- ❖ Změny pohledových a panoramatických pohledových hodnot, jejich narušení výškovými a rozměrnými stavbami, vizuální integrita.
- ❖ Změny urbanistických hodnot – historická parcelace, uliční a stavební čáry, struktura zástavby, charakter a měřítko zástavby,

veřejné prostory, výškové členění zástavby, zapojení novostaveb do charakteru zástavby.

- ❖ Změny stavu střešní krajiny (navyšování hladiny zástavby, nástavby domů, půdní vestavby, ztráty účinnosti působení historických stavebních vertikál v obrazu města).
- ❖ Změny stavební struktury a architektonického pojetí a jejího detailu.
- ❖ Úbytek bytového fondu v části 001, sociologické změny obyvatelstva, nevhodné využití objektů, opuštěné a havarijní objekty.
- ❖ Zatížení části 001 individuální motorovou dopravou v klidu (celková kapacita) i v pohybu, resp. zvyšování podílu hromadné a bezmotorové dopravy.
- ❖ Ztráta koncentrace kulturních, vzdělávacích, výzkumných a jiných „intelektuálních“ institucí v části 001.
- ❖ Plnění přijatých opatření / doporučení (viz kapitola Opatření v samostatném souboru).
- ❖ Spolupráce zainteresovaných zúčastněných odborů MHMP a městem Prahou založených nebo zřizovaných organizací při zachování OUV části 001, její autenticity a integrity, a spolupráce s NPÚ, územním odborným pracovištěm státní památkové péče v hlavním městě Praze.
- ❖ Profesní stabilizace a přiměřenost zastoupení jednotlivých specializací v útvarech a v organizacích zřizovaných nebo založených městem Prahou, předmětem jejichž činnosti je péče o OUV části 001 a její autenticitu a integritu, včetně historického urbanismu.
- ❖ Zvyšování podílu veřejné dopravy.
- ❖ Profesní stabilizace, přiměřenost, odborná kompetence a mravní způsobilost zastoupení jednotlivých specializací v útvarech a v organizacích zřizovaných nebo založených městem Prahou, předmětem jejichž činnosti je péče o OUV části 001 a její autenticitu a integritu, včetně historického urbanismu.

Poznámka: Hodnocení podle rámcových indikátorů se bude dokládat také obrazovou dokumentací a vizuálními komparacemi původního (předcházejícího) a současného stavu, jakož i statistickými daty.

Hlavní cíle

HC 1	Zachovat OUV části 001 , její integritu a autenticitu, ve smyslu Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, mezinárodní Směrnice pro provádění této Úmluvy, Rozhodnutí Mezivládního výboru pro světové dědictví, a to těch, která mají obecnou platnost, například Budapeštské deklarace, a těch, která se adresně týkají části 001 Prahy.
HC 2	Při koncepčním i operativním rozhodování o organismu města dbát na mnohostrannou provázanost OUV s QOL v části 001, neboť QOL, včetně své složky kulturní, vzdělávací, pobytové pohody atd., dává části 001 nový obsah, který by měl být OUV kvalitativně přiměřený.

Realizační cíle

	hlavní cíl, k němuž se realizační cíl vztahuje	
RC 1 Památková péče	HC 1	Dodržovat a naplňovat mezinárodně uznávané standardy péče o hodnoty, pro něž byla část 001 zapsána na Seznam světového dědictví, které jsou zakotveny v mezinárodních právních dokumentech UNESCO, případně jiných mezinárodních organizací.
RC 2 Územní plánování	HC 1, HC 2	Udržet architektonicky a urbanisticky dochovaný diferencovaný charakter lokalit vč. vyváženého poměru typů kvalitu života podporujících aktivit v části 001, anebo s ní těsně souvisejících, a vytvořit k tomu předpoklady mj. územně plánovací, jako právní nástroje sui generis. Neopomenutelný význam územního plánování prolíná celým dokumentem MgP.
RC 3 Koordinační ochrana OUV	HC 1, HC 2	Zajistit, aby právní předpisy a koncepční dokumenty (speciální politiky) neměly negativní dopady na OUV části 001 a nebránily jejímu uchování a byly vzájemně koordinovány.

RC 4

Osvěta a prezentace kulturního dědictví

HC 1 **Podporovat zájem veřejnosti o zachování kulturního dědictví Prahy**, přibližovat jí ho a vést s ní trvalý dialog o koncepčních otázkách týkajících se pražského kulturního dědictví.

RC 5

Archeologie

HC 1 **Respektovat archeologické dědictví a usilovat o jeho uchování, prezentaci a kultivaci vztahu veřejnosti k němu.**

RC 6

Vlastníci kulturních památek

HC 1 **Trvale podporovat zájem a úsilí vlastníků kulturních památek o jejich rehabilitaci** v souladu s koncepčním přístupem k pražskému památkovému fondu a cílům tohoto Management plánu.

RC 7

Ochrana pohledových os

HC 1 **Zabraňovat narušování pohledově exponovaných os novými výškově předimenzovanými nebo tvarově nesourodými stavbami v části 001 i v ochranném pásmu** vstupujícími někdy i z velké vzdálenosti do významných průhledů.

RC 8

Dálkové pohledy

HC 1 **Zabraňovat dalšímu narušování dostředných i odstředných dálkových pohledů** (z části 001 a na část 001) kompozičně nekoncepčním umístováním výškově nebo objemově předimenzovaných a tvarově nekontextuálních staveb. V tomto směru je podstatná úloha, a tedy i ochrana, prstence čtvrtí obklopujících část 001 vzniklých na přelomu 19. a 20. století s jejich relativně klidnou a homogenní zástavbou.

RC 9

Ochrana urbánní struktury a její vrstevnatosti

HC 1 **Udržet hmotné doklady jednotlivých etap historického urbanismu přetrvávající ve struktuře jednotlivých městských čtvrtí** i v jejich současné stavební podobě.

RC 10

Ochrana hodnot panorámatu

HC 1 **Nevytvářet další precedenty pro další narušování pražského panoramatického pohledového pole** novými objemy, jak se děje v současnosti zejména na pohledovém horizontu statku na pravobřežní straně města. V této souvislosti **uvážít** pro pracovní účely **ustavení tzv. zájmového území za vnější hranicí ochranného pásma části 001.**

RC 11

Ochrana stávající kompozice proti objemným a výškovým stavbám

HC 2 **V části 001 ani v jejím ochranném pásmu nepřipustit ohrožení kompozičních, urbanistických a panoramatických vztahů budováním převyšovaných nebo vůči kontextu nadměru objemných nových staveb oslabujících jasnost kompozice existujících historických dominant a výrazem nebo formou měnících architektonické měřítko i charakter prostředí.**

RC 12

Rozvoj iniciačních jader lokalit

HC 1, HC 2 **Koncepčně řešit podmínky pro uspokojení narůstajících a nových funkcí v rámci města jako celku. Rozvíjet iniciační jádra relevantních lokalit také ve středním prostenci** města navazujícím na část 001, resp. v ochranném pásmu části 001, schopných odlehčit funkčnímu přetížení části 001.

RC 13

Odstraňování vnitřních periferií

HC 1, HC 2 **Vytvářet podmínky pro odstraňování vnitřních periferií města** v prostorovém kontaktu s částí 001, zejména **v okolí magistrály přetínající město** a oddělující část 001 těsně při její hranici od čtvrtí ležících východním směrem.

RC 14

Ochrana tradiční funkce objektu

HC 1, HC 2 **Zabraňovat postupným ztrátám původního funkčního využití především staveb určených primárně pro bydlení a související služby (a jejich souborů)** způsobeným změnou původní funkce na využití pro krátkodobé ubytování nebo pro administrativní využití a s tím spojenými nevhodnými dispozičními úpravami. Tlak na změnu funkce a zvyšování míry využití staveb vede často k nevhodným realizacím nástaveb či vestaveb do vnitrobloků, kde by mělo docházet spíše k jejich uvolňování a očišťování od nevhodných staveb. Důsledkem je mj. úbytek stálých obyvatel v části 001 a z toho plynoucí změna charakteru některých lokalit v části 001.

RC 15
Ochrana střešní krajiny

HC 1
V části 001 a v jejím ochranném pásmu zabraňovat ohrožení historicky vzniklé střešní krajiny, dochovaných proporcí výšek a forem dominant umístováním objemově, výškově i formou neadekvátních nových staveb, dostaveb a nástaveb; v lokalitách části 001 s diferencovanou výškou zástavby zabránit navyšování hladiny zástavby na úroveň nejvyšších dochovaných staveb a tím i nivelizaci existujících heterogenních struktur nebo naopak v lokalitách s relativně homogenní zástavbou zabránit dodatečnému rozrůžňování výškové homogenity novými nástavbami, případně novostavbami.

RC 16
Parter a veřejná prostranství

HC 1,
HC 2
Zabraňovat nežádoucím změnám parteru v části 001, zejména veřejných prostranství, a stávající nedostatky odstraňovat. Vstupy a vjezdy sloužící přístupu do parků nebo zásobování řešit zásadně v rámci vlastních pozemků.

RC 17
Ochrana vnitrobloku

HC 1,
HC 2
Považovat vnitrobloky v části 001 za podstatnou součást jejího historického stavebního fondu, která nemá být znehodnocena další zástavbou směřující ke zvýšení míry exploatace pozemků, a tuto zástavbu proto nepovolovat v zájmu zachování autenticity a integrity jako podmínek nutných pro přiznání OUV části 001. Naopak, při každé příležitosti očišťovat vnitrobloky jako poloveřejné prostory „sui generis“ od nehodnotných dostaveb, přístaveb a jiného stavebního smogu a doplňovat je zelení a vodními prvky s cílem využívat je ke krátkodobé rekreaci, případně ke komorním kulturním aktivitám a dětským hrám. Byly-li vnitrobloky v části 001 historickými zahradami, pak je, po jejich očištění, obnovit v této jejich původní funkci (např. vnitroblok paláce Savarin).

RC 18
Ochrana parcelace

HC 1
Nepovolovat slučování jednotlivých historických parcel vedoucí ve svém důsledku k nevhodným hmotovým charakteristikám, nežádoucím proměnám a ztrátě potenciálu historických poloveřejných prostor vnitrobloků obohacujících město o zeleň a příležitosti ke krátkodobé rekreaci. Nové stavby na sloučených parcelách mohou vést také k nevhodným změnám střešní krajiny a v důsledku toho k poškozením panorámatu a pohledových os a případně i ke ztrátám na různorodosti charakteru blokové zástavby jednotlivých lokalit v části 001.

RC 19
Ochrana uliční sítě

HC 1
Respektovat principy utváření historické uliční sítě (uliční čára, výška zástavby, měřítko a artikulace průčelí, materiálové a barevné řešení) tak, aby dílčími přestavbami, případně dostavbami a novostavbami, nedocházelo k narušování podoby uličního celku, mj. k ohrožení základní konfigurace uličního prostoru, včetně hodnotných průhledů.

RC 20
Ochrana nezastavěných ploch

HC 1
Bránit nežádoucí exploataci dnes nedostatečně nebo nevhodně využívaných nezastavěných ploch v kontaktu s relikty pásu městského opevnění.

RC 21
Respekt k proporčním vztahům v lokalitě

HC 1
Při posuzování nových staveb, nástaveb a dostaveb v části 001 a v jejím ochranném pásmu **respektovat vztah mezi výškou historických dominant a historickou zástavbou** v jejich okolí spolu s jejich umístěním ve struktuře města a s niveletou terénu tak, aby se historické dominanty neztrácely (neutápěly) pod postupně se zvyšující hladinu okolní zástavby a netrpěly novými, dominantně působícími stavbami, které svými dimenzemi a někdy i svými tvrdými tvary narušují pro Prahu typické proporce, harmonii celku a charakteristickou měkkost zástavby, zejména pravého břehu.

RC 22
Ochrana exponovaných průčelí

HC 1
Zabránit ohrožení pohledových hodnot exponovaných domovních front v části 001 vstupem měřítkově nebo tvarově nekontextuálních staveb, resp. nástaveb, a reklamami.

RC 23
Architektonická úroveň

HC 1, HC 2
Usilovat o to, aby architektonická řešení novostaveb v části 001 měla, při samozřejmém respektu k cennému historickému stavebnímu kontextu, **vysokou uměleckou úroveň** odpovídající svou hodnotou ohnisku architektonického umění, kterým část 001 v minulosti byla a které přesahovalo architektonickou hodnotou svých staveb hranice českého státu, jak to ostatně dosvědčuje splnění kritéria II pro přiznání OUV.

RC 24
Diferencovaná a kontextuální dostavba

HC 1
Při nové výstavbě, dostavbách a přestavbách odlišovat případ od případu specifickou místní kvalitou jednotlivých lokalit části 001, jejichž zástavba je v některých případech heterogenní. Princip diferenciacie přístupu by měl respektovat i vznikající ÚPD.

RC 25
Slohová vrstevnatost

HC 1
Respektovat slohovou vrstevnatost objektů v části 001 tak, aby zůstala zachována, což se v současnosti v zásadě daří v případě objektů, které jsou kulturními památkami, více ohroženy jsou objekty, které jimi sice přímo nejsou, ale mají pro ně kontextuální význam, a to nejen z hlediska stavebního, ale i dokumentárního.

RC 26
Ochrana řeky proti exploataci části 001

HC 1, HC 2
Bránit dalšímu funkčnímu zatěžování řeky hromadnou turistickou a velkoobjemovou nákladní lodní dopravou, trvale zakotvenými velkoobjemovými plavidly sloužícími pro hromadné ubytování a stravování, měnicími charakteru prostoru řeky na frekventovanou lodní komunikaci, omezujícími jedinečnou možnost individuálního rekreačního využití řeky obyvateli města a znejasňujícími vlastní rozhraní hladiny a břehů.

RC 27
Ochrana obrazu řeky před nevhodnou zástavbou nábřeží

HC 1
Chránit vizuální funkci řeky v obrazu města jakožto jeho důležité monumentalizující komponenty, spoluutvářející OUV části 001.

RC 28
Zastavení úbytku zeleně

HC 1, HC 2
Zastavit úbytek přirozené zeleně v části 001 a v jejím okolí v důsledku developerských činností a postupně ji transformovat na parkovou nebo poloparkovou zeleň a zachovat tak její funkce veličiny spoluutvářející obraz města a OUV části 001 a poskytující příležitosti pro krátkodobou rekreaci.

Nehmotné komponenty spolugenerující obraz části 001

RC 29
Ochrana objektů s etickou funkcí

HC 1, HC 2
Udržet v části 001 celostátně nejrozsáhlejší koncentraci intelektuálních zařízení, tj. vzdělávacích, kulturních, vědeckých, církevních, ale i zdravotnických institucí, které vytvářejí úspěšně protiváhu její nežádoucí transformaci na turistický skanzen a monofunkční administrativně obchodní zóny a pozitivně ovlivňují QOL v ní.

RC 30
Podpora procesu vzniku, udržitelnosti a vnímání a užítku kulturních statků a služeb

HC 2
Podporovat rozvoj kulturních statků a služeb v Praze na **mezinárodně srovnatelné úrovni a jejich percepci „lidským článkem“**, ať již jsou jím její obyvatelé, občané českého státu nebo mezinárodní veřejnost, a to mj. vzhledem k tomu, že část 001 byla zapsána na Seznam světového dědictví a byla jí přiznána OUV na základě kritéria VI, tedy protože byla ve svých dějinách přímo spojena s myšlenkovými proudy a uměleckými díly, které měly mimořádný světový význam, a odstranit tak dluh města v současnosti ve vztahu ke kreativě, který má vzhledem k tomuto uznání.

RC 31
Diverzifikace turismu

HC 1, HC 2
Zajistit a sledovat rozptyl turismu mimo část 001, neboť jeho koncentrace do ní je jednou z hlavních příčin vyloučení běžného života z části 001, úbytku stálých obyvatel a její gentrifikace, a vede i k nevratným ztrátám autenticity a integrity jejího stavebního fondu, který je přestavován na turistická zařízení s důsledkem zásahů do historických konstrukcí a detailů, archeologických terénů změn historických objemů staveb. Turismus je tak v této podobě jedním z hlavních faktorů ohrožujících OUV a QOL.

RC 32
Ochrana bydlení

HC 1, HC 2
Bránit úbytku stálých obyvatel části 001 a usilovat o pestrost struktury stálého obyvatelstva z hlediska věkového, rodinného stavu i sociálního, a usilovat o zvyšování jejich QOL. (Ubytování stálých obyvatel části 001 a její transformace na ghetto pro turisty, administrativu a obchod, event. málo početnou skupinu movitých obyvatel, zmrtnělé po část roku, resp. dne, představuje oslabování jedné ze základních funkcí města a ztrátu funkční i stavební autenticity historického bytového fondu, což je v rozporu se zájmy Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a Mezinárodních prováděcích pravidel k ní.)

RC 33

Ochrana objektů s etickou a bytovou funkcí před nevhodnou transformací stavebního fondu

HC 1

Trvale sledovat a čelit tlaku na transformaci historického stavebního fondu části 001 v důsledku trendu ke koncentraci komerčních aktivit a administrativy a hotelových kapacit a s ní souvisejícímu úbytku stálých obyvatel a každodenních a enormních přesunů za zaměstnáním v důsledku kumulace pracovních příležitostí v části 001. Tyto pohyby s sebou také nesou vysoké riziko přetěžování části 001 povrchovou dopravou v klidu i v pohybu, což udržení OUV části 001 nijak neprospívá.

RC 34

Zamezení vzniku neadekvátně velkých komerčních center

HC 1

Zastavit na území části 001 a v jeho bezprostřední blízkosti stavební koncentraci obchodu a služeb do dalších nových velkých obchodních center ovlivňujících spíše negativně svým konkurenčním tlakem existenci i pestrost menších komerčních zařízení, což má negativní důsledky pro parter domů a vitalitu některých veřejných prostor.

RC 35

Dopravní zátěž

HC 1,
HC 2

Snižovat dopravní zátěž části 001. Zajistit kvalitní a atraktivní alternativy k individuální automobilové dopravě ke snížení zátěže IAD.

RC 36

Pěší a cyklistická doprava

HC 1,
HC 2

Rozšiřovat dopravně zklidněné oblasti v části 001 s preferencí pěší, a na k tomu vhodných veřejných prostranstvích a trasách **i cyklistické dopravy.**

RC 37

Předcházení degradaci stavebního fondu

HC 1,
HC 2

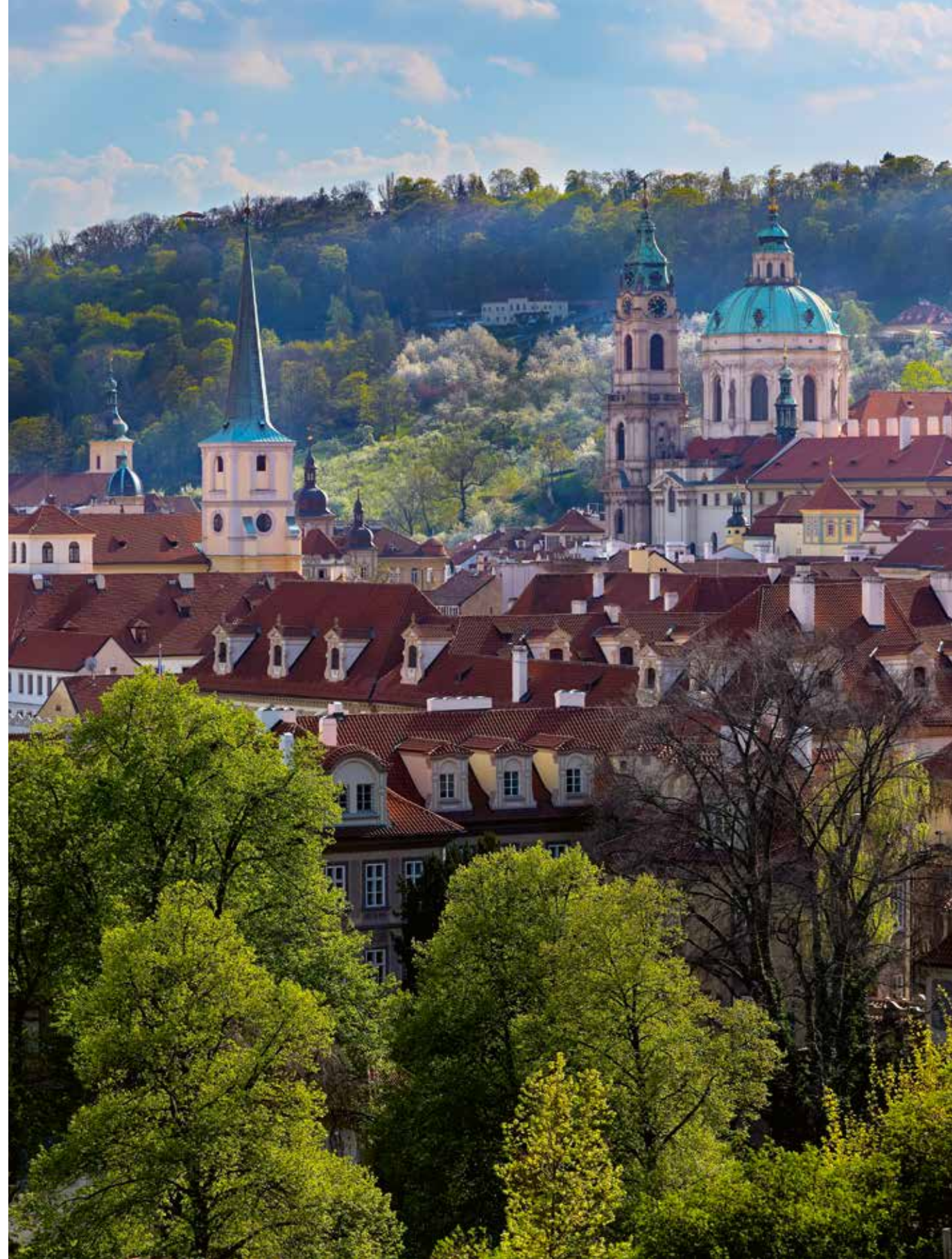
Zamezovat jevům degradujícím stavební fond v části 001 a snižujícím dlouhodobě kvalitu prostředí města z hlediska hygieny, bezpečnosti a vizuálního smogu, vandalismu a zanedbávání údržby.

RC 38

Krizový management

HC 1,
HC 2

Zdokonalovat systém prevence a včasného varování a krizového managementu v krizových situacích.

Opatření
k realizaci cílů
Management
plánu

5.1 Opatření a zásady k aplikování ve vybraných činnostech hl. m. Prahy pro dosažení cílů Management plánu

Vysvětlivky:

- RC** (realizační cíl): číslo uvedené zkratkou RC odkazuje k realizačnímu cíli (cílům), k němuž (nimž) se opatření vztahuje, resp. k jehož (jejichž) provádění nebo k jehož (jejichž) dosažení mohou přispět. Výčet realizačních cílů u jednotlivých opatření není však vyčerpávající, protože řada opatření se může promítnout i do naplňování dalších, u opatření neuvedených realizačních cílů;
- Ref. oblast** (referenční oblast): odkazuje na oblast (oblasti) činnosti MHMP, případně městských částí, příspěvkových organizací hl. m. Prahy a dalších odborných institucí;
- T** termín plnění opatření
- OUV** se rozumí Outstanding Universal Value (mimořádná univerzální hodnota), tj. hodnota, pro niž byla část 001 zapsána do Seznamu světového dědictví;
- QOL** se rozumí Quality of Life, tj. kvalita života;

Ostatní použité zkratky jsou vysvětleny v závěru souboru opatření.

- 1 Aktivizovat a koordinovat kapacity Magistrátu hl. města Prahy, odborných poradních orgánů Rady hl. m. Prahy a odborných organizací zřizovaných městem při přípravě a koordinaci městských právních předpisů a koncepcí (speciálních politik) s potenciálním dopadem na OUV části 001 ve prospěch jejího uchování.
 - ✘ RC 3;
 - ✘ Ref. oblast: příprava právních předpisů a koncepčních dokumentů;
 - ✘ Odpovědné útvary: RED; PRM; LEG;
 - ✘ T: průběžně
- 2 Odborné kapacity útvarů Magistrátu hl. m. Prahy, poradních orgánů i případně hl. m. Prahou zřizovaných příspěvkových organizací necht' jsou organizačně koordinovány tak, aby v připomínkových řízeních k návrhům obecně závazných předpisů a koncepcí (speciálních politik) navrhovaných jinými subjekty, než je hl. m. Praha, byl vždy brán zřetel na jejich eventuální dopad na část 001, resp. její OUV, a tyto připomínky důsledně k navrhovatelům vznášeny s odkazem na mezinárodně právní závazky České republiky týkající se zachování památek České republiky, které jsou zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO podle mezivládní Úmluvy o ochraně světového dědictví.
 - ✘ RC 3;
 - ✘ Ref. oblast: řízení a koordinace;
 - ✘ Odpovědné útvary: RED; PRM; LEG;
 - ✘ T: průběžně
- 3 Plnění Management plánu (viz též opatření č. 16) průběžně sledovat z hlediska zachování OUV části 001, její autenticity a integrity, v koordinaci OPP MHMP s věcně příslušnými útvary Magistrátu a ve spolupráci s odbornou organizací státní památkové péče.
 - ✘ RC 1;
 - ✘ Ref. oblast: řízení a koordinace;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
 - ✘ T: průběžně
- 4 Každé tři roky zpracovat a předložit Souhrnnou periodickou zprávu o plnění Management plánu za tříletí s návrhem nápravných opatření a stanoviskem Rady světové památky.
 - ✘ RC 1;

- ✘ Ref. oblast: monitoring; památková péče;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
- ✘ T: periodicky k 30. 9. počínaje třetím kalendářním rokem od přijetí Management plánu

- 5 Mimo rámec systému Souhrnných periodických zpráv o plnění Management plánu (viz opatření č. 4) OPP MHMP bez zbytečného odkladu necht' informuje decizní orgány města v případě závažných zjištění týkajících se potenciálního ohrožení OUV části 001, její autenticity či integrity, aby tak s dostatečným časovým předstihem upozornil na nutnost včasných, pokud možno preventivních, opatření a na možné ohrožení pozic Prahy na Seznamu světového dědictví UNESCO.
 - ✘ RC 1;
 - ✘ Ref. oblast: monitoring; památková péče;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP;
 - ✘ T: bez zbytečného odkladu při každém zjištění
- 6 Vycházet při koncipování právních dokumentů města z Doporučení přijatých Generální konferencí UNESCO, jimiž tento světový mezivládní orgán doporučuje k řešení určitých otázek principy, které by měly být aplikovány v právních předpisech pro řešení otázek týkajících se hmotného a nehmotného kulturního dědictví, včetně dalších relevantních rozhodnutí Výboru pro světové dědictví.

V připomínkovém řízení ke koncepčním dokumentům města důsledně dbát, aby i dokumenty, které se nedotýkají památkové péče přímo či výslovně, neobsahovaly principy, které jsou v rozporu se stanovenými standardy památkové péče o různé stránky či složky kulturního dědictví, které jsou stanoveny ve shora uvedených mezivládních právních instrumentech.

 - ✘ RC 3, RC 1;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče; příprava právních předpisů a strategických dokumentů;
 - ✘ Odpovědné útvary: IPR; LEG; PRM; RED; UZR; IPR;
 - ✘ T: průběžně
- 7 Bezodkladně aktualizovat Koncepci účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001) a prováděcí opatření k ní, a to s ohledem na vnitřní diferenciaci charakteru jednotlivých památkových území v Praze, resp. v ochranném pásmu části 001, umožňující nejen

její vyšší kvalitu a srovnatelnou úroveň v různých památkově chráněných územích, ale také předvídatelnost rozhodování orgánu památkové péče, mj. s využitím výstupů AUA (zpracovatel IPR), vše s akcentem na urbanistický rozměr dokumentu i ve vztahu k MP.

Koncepce účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze, případně její realizační opatření, necht' je v souladu s opatřením č. 1 opřena o Doporučení UNESCO schválená jeho Generální konferencí týkající se péče o kulturní dědictví, a stejně tak i o mezinárodní Charty Mezinárodní rady pro památky a památková sídla (ICOMOS).

V jejím rámci zpracovat jako relativně samostatnou část Koncepci intenzivnější osvěty, zaměřenou na pražský památkový fond (včetně archeologického dědictví) a OUV části 001, jakož i na metodiky péče o různé stránky a složky tohoto fondu (dále jen „Koncepce intenzivnější osvěty“).

- ✦ RC 1, RC 4, RC 5, RC 6, RC 7, RC 8, RC 9, RC 10, RC 14, RC 15, RC 17, RC 18, RC 19, RC 22, RC 26, RC 27, RC 29;
- ✦ Ref. oblast: památková péče; příprava koncepčních dokumentů;
- ✦ Odpovědné útvary: OPP; KUC; SML;
- ✦ T: bez zbytečného odkladu

8 Koncepce intenzivnější osvěty (viz opatření č. 7) a její prováděcí opatření necht' je zpracována diferencovaně s ohledem na různé specifické sociální skupiny, mj. na mládež, která je často producentem projevů vandalizmu.

- ✦ RC 4, RC 29;
- ✦ Ref. oblast: památková péče; příprava koncepčních dokumentů;
- ✦ Odpovědné útvary: OPP; KUC; SML;
- ✦ T: bez zbytečného odkladu v návaznosti na zpracování Koncepce intenzivnější osvěty

9 Důsledně komunikovat návrhy strategických dokumentů týkajících se ochrany a péče o památkový fond na území hl. m. Prahy (viz opatření č. 7) a podrobit je veřejné odborné diskuzi.

- ✦ RC 4, RC 1;
- ✦ Ref. oblast: památková péče; příprava koncepčních dokumentů;
- ✦ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR; IPR;
- ✦ T: průběžně

10 Koordinovat s ostatními aktéry integraci Koncepce účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001) (viz opatření č. 7) do Metropolitního plánu (viz opatření č. 48 a následující) a dalších strategických nástrojů města.

- ✦ RC 1, RC 2, RC 3;
- ✦ Ref. oblasti: řízení a koordinace; památková péče; územní plánování;
- ✦ Odpovědné útvary: OPP; IPR;
- ✦ T: průběžně

11 Zpracovávat analýzy eventuálních dopadů plánovaných záměrů nacházejících se v ochranném pásmu části 001 na uchování OUV části 001 a na panoramatické hodnoty města včetně dálkových pohledů. Na tomto základě následně rozhodnout o zpracování plánů ochrany či výškové regulace těchto oblastí či regulačních plánů.

- ✦ RC 1, RC 2, případně RC 6;
- ✦ Ref. oblast: památková péče; územní plánování;
- ✦ Odpovědné útvary: OPP; IPR;
- ✦ T: bez zbytečného odkladu

12 Pravidelně periodicky vyhodnocovat plnění strategických dokumentů města týkajících se ochrany a péče o památkový fond na území hl. m. Prahy a na tomto základě a na základě veřejné diskuze zajišťovat případnou korekci a podporu veřejnosti pro jejich realizaci. V tomto směru upravovat i příslušné rámcové opatření k naplňování těchto strategických dokumentů.

- ✦ RC 1, RC 2, RC 4;
- ✦ Ref. oblast: řízení a koordinace; památková péče; územní plánování;
- ✦ Odpovědné útvary: OPP; IPR;
- ✦ T: v tříletých periodických cyklech

13 Aktualizovat a zpřístupnit veřejnosti v systému GIS, včetně souboru nástrojů a metodik, průběžně doplňované koordinované informace zpracovatelů o památkách a archeologických nálezech v části 001 a v jejím ochranném pásmu. Posilovat tak odbornost, osvětu a mj. i identifikaci vlastníka s památkou. K tomu iniciovat příslušná jednání s pražským pracovištěm NPÚ a ARÚ Praha, jako provozovatelem Integrovaného informačního systému archeologických pramenů Prahy.

- ✘ RC 4, RC 6;
- ✘ Ref. oblast: památková péče;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; MK ČR;
- ✘ T: průběžně bez zbytečného odkladu

14 Při obnově nemovitých památek ve vlastnictví hl. m. Prahy v části 001 kvalifikovaně zpracované stavebně historické a restaurátorské průzkumy a další podklady integrovat do GIS a využívat je jako podklad pro použití při obnově a restaurování.

- ✘ RC 1, RC 6, RC 5, RC 9, RC 15, RC 23, RC 24, RC 27;
- ✘ Ref. oblast: památková péče;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
- ✘ T: průběžně bez zbytečného odkladu

15 Důsledně dbát na to, aby se odborná stanoviska a závazná rozhodnutí orgánů památkové péče nedostala do rozporu s principy stanovenými v trvale aktualizovaných Doporučeních UNESCO, zejména Výboru světového dědictví, resp. přijatých Generální konferencí UNESCO pro péči o různé stránky či složky nemovitého památkového fondu.

- ✘ RC 1;
- ✘ Ref. oblast: památková péče;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
- ✘ T: průběžně

16 Důsledně implementovat Rozhodnutí Mezivládního výboru pro světové dědictví při UNESCO č. 31 COM 7B.94, 32 COM 7B.86, 34 COM 7B.82, 35 COM 7B.89, 36 COM 7B.73, 33 COM 7B.96 a doporučení monitorovacích misí vyslaných do Prahy, aprobovaných uvedeným Výborem, která se týkají části 001.

- ✘ RC 1;
- ✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; ODO; IPR; MK ČR;
- ✘ T: průběžně

17 Vypracovat a přijmout program zapojení města do mezinárodních projektů se zvláštním důrazem na projekty, resp. databáze „dobré praxe“ („osvědčených postupů“) týkajících se ochrany a péče o památkový fond tak, aby byly systematicky získávány mezinárodní zkušenosti v oblasti správy a ochrany statku. K tomu též využívat

systematické účasti zástupců MHMP na zasedáních Mezivládního výboru pro světové dědictví.

- ✘ RC 1, RC 2, RC 4, RC 5, RC 6, RC 7, RC 8, RC 37, RC 38;
- ✘ Ref. oblasti: památková péče; mezinárodní spolupráce;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
- ✘ T: průběžně

18 Trvale sledovat v rámci pravidelných monitorovacích zpráv zpracovávaných Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Praze pro část 001, trend tlaku na transformaci historického stavebního fondu části 001 pro komerční a administrativní účely. V tomto směru iniciovat dohodu mezi OPP MHMP a NPÚ. O nálezech informovat decizní orgány města.

- ✘ RC 1, RC 5, RC 7, RC 8, RC 9, RC 10, RC 11, RC 14, RC 15, RC 16, RC 19, RC 20, RC 22;
- ✘ Ref. oblast: památková péče;
- ✘ Odpovědné útvary: MK ČR;
- ✘ T: každoročně – III. čtvrtletí

19 Kromě toho, co je uvedeno v opatření č. 18, nadále pravidelně vyhodnocovat v Ročních monitorovacích zprávách ve spolupráci s pražským pracovištěm NPÚ dopady zásahů za stanovené období na podobu střešní krajiny, narušení dálkových pohledů, pohledově exponovaných os, hodnot exponovaných domovních front, ztráty na tradičních funkcích objektů v části 001 a jejich slohové vrstevnatosti, ztráty urbánní struktury a historické urbanistické vrstevnatosti jednotlivých čtvrtí v části 001, ztráty historické parcelace a historické uliční sítě, poškozování archeologického dědictví atd., a i tato hodnocení zařazovat do Souhrnných periodických zpráv o plnění Management plánu vzhledem k jejich významu pro uchování OUV části 001.

- ✘ RC 1, RC 5, RC 7, RC 8, RC 9, RC 10, RC 11, RC 14, RC 15, RC 19, RC 20, RC 24, RC 25, RC 27, RC 29, RC 30;
- ✘ Ref. oblast: památková péče;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
- ✘ T: každoročně – III. čtvrtletí

20 V zájmu zachování stavební integrity části 001 považovat demoliční za v principu nepřijatelnou, jen zcela výjimečná opatření narušující OUV ve vazbě na QOL.

- ❖ RC 1;
- ❖ Ref. oblast: památková péče;
- ❖ Odpovědné útvary: OPP; stavební úřady dotčených městských částí;
- ❖ T: průběžně

21 Důsledně aplikovat právními předpisy stanovené sankce za poškozování a dlouhodobě zanedbávanou údržbu historického stavebního fondu vedoucí k jeho stavebně technické degradaci a případně až k nevratné ztrátě jeho autenticity a integrity (nehledě již na ohrožení osob), případně demolici.

- ❖ RC 6, RC 37;
- ❖ Ref. oblast: památková péče;
- ❖ Odpovědné útvary: OPP;
- ❖ T: průběžně

22 Při přípravě rehabilitace objektů a veřejných prostranství na území části 001 přihlížet k tomu, aby plánované využití objektu nebo prostranství bylo v přiměřeném souladu s jeho typologickou charakteristikou (viz též opatření č. 53 a další).

- ❖ RC 1, RC 34, RC 16, RC 9, RC 28;
- ❖ Ref. oblast: památková péče; územní plánování;
- ❖ Odpovědné útvary: OPP; UZR; IPR;
- ❖ T: průběžně

23 Posuzovat přípustnost navrhovaných stavebních intervencí v každém konkrétním místě části 001 s přihlédnutím ke specifickému charakteru daného místa z hlediska jeho historické architektonicko-urbanistické struktury a jeho roli v celkovém obrazu města, tj. diferencovaně (viz též opatření č. 53).

- ❖ RC 9, RC 10, RC 11, RC 14, RC 18, RC 16, RC 19, RC 20, RC 1, RC 21, RC 22, RC 23, RC 24;
- ❖ Ref. oblast: památková péče; územní plánování;
- ❖ Odpovědné útvary: UZR; IPR; stavební úřady dotčených městských částí;
- ❖ T: průběžně

24 Při posuzování návrhů a projektové dokumentace dbát na respektování zásady významové hierarchie kontextu, a to jak v objemu, formě, měřítku, materiálu a barevnosti (viz též opatření č. 56),

a dbát tak na soulad s architektonicko-urbanistickým a významovým charakterem okolí;

S přihlédnutím k tomu, že v části 001 je historická zástavba lokálně diferencovaná, je v zájmu zachování jejich charakteristik nepovolovat v rámci posouzení:

- ❖ svému okolí nepřiměřeně dimenzované stavby (výškou i objemem a měřítkem); pro tyto účely zpracovat analytické dokumentace
- ❖ nevhodně situovanou stavbu (v kontextu k ostatním nebo její orientací)
- ❖ stavbu tvarem a členěním průčelí, včetně otvorů, rušivou vůči formám okolních staveb
- ❖ stavbu s barevností či vizuálně vnímatelnými materiály, které jsou nepřiměřeně kontrastní k jejímu historickému stavebnímu kontextu.

- ❖ RC 9, RC 11, RC 15, RC 16, RC 22, RC 23, RC 24, RC 25;
- ❖ Ref. oblast: památková péče; územní plánování; stavební řízení;
- ❖ Odpovědné útvary: OPP; UZR; MK ČR; IPR; stavební úřady dotčených městských částí;
- ❖ T: průběžně

25 Aplikovat diferencované posuzování stavebních intervencí v ochranném pásmu s ohledem na specifický charakter jeho lokality a jejich funkci v panorámatu města a na vizuální obraz části 001.

- ❖ RC 7, RC 8, RC 10, RC 15;
- ❖ Ref. oblast: památková péče;
- ❖ Odpovědné útvary: OPP;
- ❖ T: průběžně

26 V zájmu zachování historické stavební integrity části 001 při zpracování ÚPD i povolování staveb, přestaveb a dostaveb respektovat v možné míře existující charakteristické formy parcelace, jak z pohledu rozměrů parcel, tak půdorysné formy a především neumožňovat jejich slučování jednotnou formou.

- ❖ RC 18, RC 19;
- ❖ Ref. oblast: památková péče; územní plánování; stavební řízení;
- ❖ Odpovědné útvary: OPP; stavební úřady dotčených městských částí; MK ČR;
- ❖ T: průběžně

- 27** Nepovolovat výstavbu nových velkokapacitních zařízení občanské vybavenosti v části 001 a při její hranici (viz též opatření č. 108) s jejich požadavky na parkovací stání pro dopravu v klidu. Pouze na základě individuálních posouzení výjimečně povolit výstavbu za podmínky, nevyvolá-li tato výstavba a její parkovací stání narušování archeologických terénů či nebude-li výstavba v konfliktu s památkovým, společenským, kulturním či historickým významem přilehlých veřejných prostranství a jejich charakterem.
- ✘ RC 37, RC 34, RC 5, RC 16;
 - ✘ Ref. oblasti: památková péče; územní plánování;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; UZR; MK ČR; IPR;
 - ✘ T: průběžně
- 28** V části 001 přiměřeným způsobem usměrňovat stavební činnost tak, aby byla zachována historická struktura vnitrobloků, tj. docházelo k odstranění nehodnotných, především sekundárně vzniklých objektů, a aby nová vnitrobloková zástavba byla regulována. Dále pak nepřetěžovat tyto prostory navyšováním zástavby existující území části 001 novou vnitroblokovou zástavbou.
- ✘ RC 17, RC 22, RC 24;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
 - ✘ T: průběžně
- 29** Záměry obnovy nebo návrhy nových fasád posuzovat s přihlédnutím ke kompozičnímu, stylovému a měřítkovému kontextu. Pro obnovu je zásadní zachovat autentickou kompozici průčelí v maximálním reálně dosažitelném rozsahu. Nutná je volba vhodného materiálového, barevného a technologického řešení v kontextu stavby i jejího okolí a historická věrohodnost reflektující nejen nejstarší zjištělý stav, ale i následný vývoj stavby a jejího kontextu; vše s ohledem na specifický charakter zástavby. Omezovat umístování reklamních zařízení na průčelích staveb nad úroveň parteru.
- ✘ RC 24, RC 25, RC 1;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
 - ✘ T: průběžně
- 30** Při posuzování návrhů na úpravy parterů domů v části 001 (mj. v souvislosti s opatřením č. 83) je nutné v souladu se stavební podstatou

průčelí respektovat jejich původní architektonickou kompozici, formy, materiály a barevnosti v kontextu s okolními objekty.

- ✘ RC 17, RC 16, RC 9, RC 22, RC 24;
- ✘ Ref. oblast: památková péče;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
- ✘ T: průběžně

- 31** Při posuzování návrhů úprav povrchu veřejných prostranství v části 001 uchovávat a obnovovat místně typické dlažby. V tomto smyslu využívat relevantní metodiky zpracované orgány a organizacemi památkové péče pro úpravy povrchů v těchto prostorech města (např. metodický materiál NPÚ, vydaný roku 2007: Péče o památkově významné venkovní komunikace).
- ✘ RC 16;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče; péče o parter veřejných prostranství;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; IPR;
 - ✘ T: průběžně
- 32** Zabraňovat ztrátě stávající modelace střešní krajiny a ztrátě působení kompozičních dominant v části 001 nepovolováním staveb, resp. nástaveb zvyšujících hladinu zástavby na území části 001.
- ✘ RC 15;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče; stavební řízení;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR; stavební úřady dotčených městských částí;
 - ✘ T: průběžně
- 33** V zájmu zachování střešní krajiny části 001 respektovat při posuzování navrhovaných stavebních intervencí v ní jednotu tvarového, konstrukčního, materiálního řešení historických střech v kontextu dané lokality v části 001.
- ✘ RC 15, RC 10, RC 11;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;
 - ✘ T: průběžně
- 34** Nepovolovat půdní úpravy a nástavby vedoucí ke změně tvaru střechy u objektů v části 001 v pohledově exponovaných pozicích; anebo nerespektující hmotovou skladbu historické zástavby;

nepovolovat nekontextuální formy střešních otvorů, jde-li o pohledově exponované střechy. Postupovat dle platných metodik PP.

✘ RC 15, RC 8, RC 10, RC 11, RC 24, RC 27;

✘ Ref. oblast: památková péče;

✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;

✘ T: průběžně

- 35 Bez zbytečného odkladu, ve spolupráci s NPÚ posoudit, zda některá z historických vodních děl v části 001 nesou znaky, pro něž by mohla být prohlášena za kulturní památky; případně učinit následné kroky ve smyslu příslušného platného právního předpisu. Pražská nábřeží, mosty a další vodní díla na Vltavě.

✘ RC 1;

✘ Ref. oblast: památková péče;

✘ Odpovědné útvary: OPP; MK ČR;

✘ T: bez zbytečného odkladu

- 36 Důsledně respektovat ustanovení národních i mezinárodních právních předpisů týkajících se archeologického dědictví při vědomí, že celá část 001 i její ochranné pásmo jsou územím s potenciálem archeologických nálezů. Nemovité archeologické nálezy přednostně uchovávat in situ.

✘ RC 5;

✘ Ref. oblasti: památková péče; územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: OPP; UZR; IPR; MK ČR; AÚ AV ČR;

✘ T: průběžně

- 37 V koordinaci s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. rozvinout Integrovaný informační systém archeologických pramenů Prahy (IIS_APP) koordinovaný s pasportizací objektů (viz opatření č. 13 a 14) zapojený do GIS. K tomu iniciovat dohodu o spolupráci mezi NPÚ, AÚ AV ČR a OPP MHMP, resp. Muzeem hl. m. Prahy.

✘ RC 5;

✘ Ref. oblast: památková péče;

✘ Odpovědné útvary: OPP; KUC; MK ČR; AÚ AV ČR;

✘ T: bez zbytečného odkladu

- 38 Aktualizovat dokumentaci archeologických terénů v části 001 (významné archeologické plochy) a nastavit režim jejich ochrany v rámci platných právních předpisů.

✘ RC 5;

✘ Ref. oblast: památková péče;

✘ Odpovědné útvary: MK ČR; AÚ AV ČR;

✘ T: průběžně v souvislosti s aktualizací VAP

- 39 Rozšířit Radu světové památky o archeologa.

✘ RC 1, RC 5;

✘ Ref. oblast: památková péče;

✘ Odpovědné útvary: OPP;

✘ T: bez zbytečného odkladu

- 40 Zvážit zavedení grantového programu (nebo podprogramu) města určeného na podporu projektů zaměřených na osvětu týkající se OUV části 001 (viz opatření č. 7) a na podporu vědeckých či výzkumných projektů, jejichž výsledek bude využitelný pro kvalitnější památkovou péči o část 001. V prováděcích opatřeních pamatovat na speciální větev grantového programu zaměřenou na takto zaměřené osvětové projekty týkající se archeologického dědictví.

✘ RC 4, RC 1;

✘ Ref. oblast: památková péče; osvěta;

✘ Odpovědné útvary: OPP; KUC; MK ČR;

✘ T: bez zbytečného odkladu

- 41 Z grantového programu podporovat projekty, zaměřené na posilování identifikace a povědomí veřejnosti o památkových a archeologických hodnotách části 001 formou publikací o historickém dědictví včetně GIS, online systémů a sociálních sítí a v tomto směru iniciovat dohodu o koordinaci s NPÚ, případně s odpovědnými archeologickými pracovišti – AÚ AV ČR.

✘ RC 4, RC 5;

✘ Ref. oblast: památková péče; osvěta;

✘ Odpovědné útvary: KUC; MK ČR; OPP; ICOMOS; AÚ AV ČR;

✘ T: 1× za rok počínaje od roku zavedení programu

- 42 Popularizovat nejúspěšnější akce památkové obnovy. K tomu zpracovat v součinnosti s odbornou organizací památkové péče pravidla pro pravidelné veřejné oceňování nejlepších realizací v oblasti památkové rehabilitace orgány města. Ze strany Hlavního města Prahy zvážit zavedení institutu oceňování pro nejlepší mistry řemesel souvisejících s památkovou obnovou.

- ✘ RC 1, RC 4, RC 6, RC 23, RC 30;
- ✘ Ref. oblast: památková péče; osvěta;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC; SML; OMM; MK ČR; OPP; ICOMOS;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

43 Existující stabilizovaný dotační program města určený pro podporu vlastníkům kulturních památek při obnově jejich památkové podstaty rozvíjet a finančně ho dlouhodobě dotovat přiměřeně potřebám a jejich výhledu.

I nadále striktně dodržovat účelové vázání prostředků pouze na obnovu památkové hodnoty objektu s přesnými kritérii posuzování.

- ✘ RC 6;
- ✘ Ref. oblast: památková péče; financování;
- ✘ Odpovědné útvary: ROZ; OPP;
- ✘ T: průběžně s každoročním upřesněním výhledu

44 Aktivně se ucházet o granty z programu Ministerstva kultury „Podpora pro památky UNESCO“ v souladu s jeho určením ve prospěch aktivit souvisejících se zachováním části 001 a její propagací.

- ✘ RC 4, RC 1;
- ✘ Ref. oblast: památková péče; financování;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; ROZ;
- ✘ T: dle aktuální potřeby

45 Navrhnout dostupná opatření ke zvýšení prestiže a zájmu o řemesla v oboru památkové obnovy u veřejnosti a zejména dorostu.

- ✘ RC 1, RC 4, RC 6, RC 30;
- ✘ Ref. oblasti: památková péče; vzdělávání; kultura; osvěta;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; KUC; SML; MK ČR;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

46 Personálně posílit odbornou správní složku státní památkové péče o část 001 tak, aby byly zastoupeny všechny odbornosti památkové péče a tak i odbornost a včasnost stanovisek a vyjádření.

Posílit také koncepční pracoviště NPÚ pro zpracování podkladových materiálů pro Konceptci účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze v koordinaci s OPP MHMP.

- ✘ RC 1, RC 25, RC 30;
- ✘ Ref. oblast: péče o lidské zdroje (personalistika);

- ✘ Odpovědné útvary: OPP; RED; MK ČR;
- ✘ T: průběžně

47 Zvyšovat úroveň odborného vzdělávání pracovníků památkové péče formou odborných kurzů a v rámci nich zlepšovat orientaci také v oblasti současného umění, architektury, urbanismu a stavební praxe.

- ✘ RC 1, RC 25, RC 30;
- ✘ Ref. oblast: péče o lidské zdroje (personalistika);
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; RED; MK ČR;
- ✘ T: průběžně

48 Podporovat urychlené dokončení Metropolitního plánu jako koncepční ÚPD a navazujících stupňů RP.

- ✘ RC 2, RC 1;
- ✘ Ref. oblast: územní plánování;
- ✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;
- ✘ T: dle závazného harmonogramu stanoveného pořizovatelem MP

49 Metropolitní plán a jeho případné změny zpracovávat v důsledné odborné diskuzi s orgány památkové péče a zainteresovanou odbornou veřejností. Implementovat stanovené cíle Management plánu do koncepčních ÚPD.

- ✘ RC 1;
- ✘ Ref. oblasti: památková péče; územní plánování;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; UZR; IPR;
- ✘ T: průběžně

50 V Metropolitním plánu a navazující ÚPD důsledně respektovat OUV statku a chráněné hodnoty definované v MgP a v Konceptci účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001) pro území části 001 a jasně definovat příslušné regulační prostředky pro toto území, přičemž území části 001 je nutno považovat za stabilizované.

- ✘ RC 1, RC 2, RC 7, RC 9, RC 10, RC 11, RC 13, RC 15, RC 19, RC 20, RC 22, RC 26, RC 27, RC 29;
- ✘ Ref. oblasti: územní plánování;
- ✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

51 Aktualizovanou Koncepti účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001) (viz opatření č. 7) považovat za základ pro diferencovanou prostorovou regulaci i v rámci ochranného pásma části 001. Tu promítnout do Metropolitního plánu a případně do podrobnějších regulačních plánů.

V současnosti je platná cílová vrstevnatost ÚP, zpracovaná v další fázi s podrobností a ÚAP odpovídající části 001. Je na managementu, aby tento závazek udržela a trvala na průběžné přípravě ÚAP s vlivem i na stávající a připravovaný ÚP (MP).

✘ RC 2, RC 1, RC 7, RC 8, RC 9, RC 10, RC 11, RC 15;

✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: OPP; UZR; IPR;

✘ T: bez zbytečného odkladu

52 V rámci aktualizované Koncepce účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001) a nově zpracovávané Architektonicko-urbanistické analýzy (dále jen AUA) potvrdit lokality diferencované svým historickým architektonicko-urbanistickým charakterem a popsat jejich specifické hodnoty a význam pro OUV. Následně pro ně pořídit podrobnější ÚPD, napomáhající udržení jejich charakteru, obraně proti výstavbě výškových a hmotově předimenzovaných objektů a stabilizující jejich vyvážený způsob užívání a bránící konjunkturálně spekulacím tlakům. Zároveň stanovit specifická pravidla pro zachování jejich odlišností.

✘ RC 2, RC 1, RC 5, RC 7, RC 8, RC 9, RC 10, RC 11, RC 13, RC 15, RC 18, RC 19, RC 20, RC 21, RC 24, RC 25, RC 27, RC 28, RC 29, RC 30;

✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: OPP; IPR;

✘ T: bez zbytečného odkladu v návaznosti na zpracování výše uvedené Koncepce a AUA

53 Čelit tlaku na transformaci historického stavebního fondu části 001 pro komerční a administrativní účely nástroji památkové péče a územního plánování. V ÚPD pro to vytvořit předpoklady.

✘ RC 34, RC 16, RC 9;

✘ Ref. oblasti: památková péče; územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: OPP; UZR; IPR;

✘ T: průběžně

54 Regulační a rozvojová pravidla v Metropolitním plánu a navazující ÚPD stanovit i pro území ochranného pásma, ať již kontaktní k části 001 či jí vzdálenější, která v důsledku nehomogenity skrývají prostorový potenciál pro rozvoj tak, aby byl vytvořen potenciál pro odlehčení funkčně přetížené části 001.

✘ RC 12, RC 11, RC 13, RC 37;

✘ Ref. oblast: územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;

✘ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

55 Rozpracovat výsledky AUA tak, aby bylo možné stanovit omezující opatření pro výšky a objemy staveb pro lokality části 001, ochranné pásmo a pro pohledově významné lokality s důrazem na ochranu hodnot části 001.

✘ RC 2, RC 5, RC 7, RC 8, RC 11, RC 12, RC 15, RC 29, RC 30;

✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: OPP; UZR; IPR;

✘ T: bez zbytečného odkladu v návaznosti na zpracování AUA

56 V souladu se zájmem na tom, aby část 001 nebyla vizuálně narušena výstavbou výškových budov v ní i v jejím ochranném pásmu s dopadem na OUV části 001 a v souladu s příslušnými rozhodnutími Mezivládního výboru pro světové dědictví č. 31 COM 7B.94, 32 COM 7B.86, 34 COM 7B.82, 35 COM 7B.89, 36 COM 7B.73. zachovat v Metropolitním plánu území se zákazem výškových staveb v části 001 a ve vybraných částech ochranného pásma.

✘ RC 1, RC 7, RC 8, RC 15;

✘ Ref. oblast: územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;

✘ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

57 V zájmu ochrany pohledových horizontů a udržení jedinečných průhledů z části 001 do krajiny za městem (tedy v lokalitách pohledově exponovaných z části 001 a jejího ochranného pásma) uplatnit v Metropolitním plánu zásadu omezení výšky a objemu nové zástavby, která by mohla pohledově do tohoto prostoru zasahovat.

Stanovit a zohlednit v ÚPD včetně Metropolitního plánu referenční pohledová stanoviště, směry a linie pro posouzení dopadů nové zástavby v okolí části 001 na její panoráma a dálkové pohledy na ni, případně významné průhledové osy v jejím rámci.

✘ RC 7, RC 8, RC 10, RC 11, RC 15;

✘ Ref. oblast: územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;

✘ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

58 Vytipovat lokality vně vnější hranice ochranného pásma, v nichž by výšková zástavba mohla ohrozit panoráma Prahy a na tomto základě stanovit v ÚPD zájmové území pro ochranu pražského panorámatu a v ÚPD těchto lokalit stanovit příslušný regulativ.

✘ RC 7, RC 8;

✘ Ref. oblast: územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;

✘ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

59 V ÚPD zajistit příslušnou výškovou a prostorovou regulaci a pohledovou kvalitu zohledňující pohledy z prostoru nivy řeky, jejich břehů a nábřeží vzhledem k hrozícímu narušení vymežujících horizontů převýšenou zástavbou a také vzhledem k hrozící ztrátě průhledů vizuálně propojující prostor řeky s okolním uličním prostorem části 001.

✘ RC 27, RC 21, RC 7, RC 8;

✘ Ref. oblast: územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;

✘ T: průběžně

60 V ÚPD a při posuzování staveb respektovat místně specifické charakteristiky výšek historické zástavby lokalit v části 001 a v ochranném pásmu a nevyrovnávat historicky vzniklou výškově diferencovanou hladinu v lokalitě.

✘ RC 8, RC 10, RC 15, RC 2, RC 22,

RC 24, RC 25, RC 29, RC 30;

✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: OPP; UZR; IPR;

✘ T: průběžně

61 V Metropolitním plánu identifikovat vnitřní periferie v části 001 (v oblasti SJM) a adekvátní formy jejich využití s cílem jejich organického zapojení do struktury navazujících lokalit.

✘ RC 13;

✘ Ref. oblast: územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;

✘ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

62 V ÚPD (včetně Metropolitního plánu) vytvořit předpoklady proti přetěžování a ztrátě dosavadního polyfunkčního charakteru části 001 ve prospěch hypertrofie funkcí komerčních, administrativních a turistických, m. j. neúměrných komerčních a administrativních budov na území části 001 a jeho ochranného pásma. Při posuzování každého investičního záměru bránit dalšímu zvyšování míry využití území části 001 a umístování neadekvátních fyzických i funkčních objemů v části 001, vyvolávajících mj. i dopravní zátěž.

✘ RC 37, RC 9, RC 12, RC 19, RC 22, RC 33, RC 34, RC 2;

✘ Ref. oblasti: územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;

✘ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

63 V Metropolitním plánu aplikovat principy decentralizace, např. cestou posílení polycentrického strukturování města s cílem provozně funkčního odlehčení části 001.

✘ RC 12;

✘ Ref. oblast: územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: UZR; IPR;

✘ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

64 V Metropolitním plánu, na základě polycentrické koncepce města, definovat vně území části 001 lokality, které by mohly převzít funkce, které část 001 zbytečně přetěžují, především obchodně administrativní. Z těchto lokalit pak určit ty, v nichž bude přípustná výšková zástavba, aniž by byla narušena OUV části 001 včetně panorámatu města.

✘ RC 12, RC 8, RC 10, RC 11;

- ❖ Ref. oblast: územní plánování;
- ❖ Odpovědné útvary: UZR; IPR;
- ❖ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

65 Pro vitalitu těchto nových podpůrných center (viz opatření č. 64) využít i Kulturní politiku (viz opatření č. 117 a následující) a snahu o diverzifikaci cestovního ruchu v souladu se Strategii udržitelného turismu a Strategickým plánem PCT (viz opatření č. 126).

- ❖ RC 12, RC 30, RC 31;
- ❖ Ref. oblasti: péče o kulturu a umění; cestovní ruch;
- ❖ Odpovědné útvary: KUC;
- ❖ T: průběžně

66 Zachovat a dodržovat minimální koeficient využití území pro bydlení v části 001 ve stávající ÚPD podporující obytnou funkci v části 001 nebo jiného analogického ukazatele, bude-li v budoucnosti stanoven.

- ❖ RC 32;
- ❖ Ref. oblast: územní plánování; péče o strukturu stálého obyvatelstva a rozvoj bytového fondu a bydlení;
- ❖ Odpovědné útvary: IPR; OBF; INV; HOM; UZR;
- ❖ T: průběžně

67 V Metropolitním plánu jako jednom ze základních pilířů budoucí vnitřní vyváženosti části 001 zakotvit ochranu jejího bytového fondu závazným stanovením minimálního podílu funkce bydlení.

- ❖ RC 32, RC 2;
- ❖ Ref. oblasti: územní plánování;
- ❖ Odpovědné útvary: IPR;
- ❖ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

68 I nadále dodržovat stávající koeficienty míry využití území i závazné a směrné prvky chránící zeleň na území části 001 statku v platném územním plánu a k tomu, v případě potřeby, zpracovat podrobnější ÚPD a koncepční materiály kvality veřejné zeleně v gesci KVP. Výsledky v praxi podrobit evaluaci.

- ❖ RC 28;
- ❖ Ref. oblasti: územní plánování; péče o zeleň;

- ❖ Odpovědné útvary: IPR; OCP; UZR; správci městské zeleně;
- ❖ T: průběžně

69 V Metropolitním plánu Prahy respektovat existenci stávajících veřejných prostranství v části 001 a definovat jejich kvalitu v návaznosti na Konceptci účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001), (viz opatření č. 7). Na úrovni základních jednotek plánu – lokalit – definovat hierarchii veřejných prostranství v nich.

- ❖ RC 16, RC 9, RC 20;
- ❖ Ref. oblast: územní plánování; péče o parter a veřejná prostranství;
- ❖ Odpovědné útvary: IPR;
- ❖ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

70 V Metropolitním plánu vytvořit předpoklady pro vznik kulturních klastrů, jako je například klastř Muzejní míle na linii historická budova Národního muzea, budova bývalého Federálního shromáždění, Vítkov, budovy Muzea hl. m. Prahy na Florenci a Desfourského paláce a expozice NTM (Železniční muzeum) v prostoru Masarykova nádraží (viz též opatření č. 122).

- ❖ RC 29, RC 30;
- ❖ Ref. oblasti: péče o umění a kulturu; územní plánování;
- ❖ Odpovědné útvary: KUC; IPR;
- ❖ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

71 V Metropolitním plánu počítat v části 001 nebo v kontaktních lokalitách ochranného pásma s výstavbou nové mezinárodně srovnatelné koncertní síně hodné Prahy jako mezinárodního hudebního centra (viz též opatření č. 119); lokalizaci prověřit studií nebo jinými vhodnými nástroji.

- ❖ RC 29, RC 30, RC 31;
- ❖ Ref. oblasti: územní plánování; péče o kulturu a umění;
- ❖ Odpovědné útvary: KUC; IPR;
- ❖ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

72 Vzhledem k významu ostrovů pro QOL Pražanů a pohodu návštěvníků Prahy a vzhledem k významu ostrovů v části 001 pro OUV této

části nepřipustit v ÚPD jejich zástavbu a rušivé nadzemní stavby na nich nepovolovat.

- ✘ RC 27, RC 28, RC 29;
- ✘ Ref. oblasti: památková péče; územní plánování;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR;
- ✘ T: průběžně

73 Při budoucí transformaci ploch nádraží a železnice, které ztrácejí nebo již ztratily své původní využití a jsou na území části 001 nebo v bezprostředním kontaktu s ní, novou zástavbou respektovat formy a míru zástavby v jejich bezprostředním prostorovém kontextu. Za tímto účelem u dosud nezapočatých projektů zpracovávat objemové studie prověřující dopady zástavby tohoto území na OUV části 001 a její vyvážené užívání. Na těchto podkladech zpřesňovat regulační limity dosud nespecifikované zástavby. Zpracovávat závazné regulační plány pro tuto oblast.

S respektem k formě zástavby v bezprostředním prostorovém kontextu je třeba přistupovat i k přestavbám účelových staveb s železnicí spojených.

- ✘ RC 2, RC 9, RC 11, RC 13;
- ✘ Ref. oblasti: územní plánování;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR;
- ✘ T: případ od případu – vždy v dostatečném časovém předstihu

74 V případě transformačního území Masarykova nádraží v aktuální studii a další PD prověřovat dopad zástavby tohoto území na OUV části 001 a její vyvážené užívání včetně QOL v ní. Na těchto podkladech zpřesnit regulační limity zástavby tohoto území. Prověřit případné varianty rozvoje s ohledem na dlouhodobý vývoj mobility v dotčené oblasti.

- ✘ RC 2, RC 7, RC 8, RC 10, RC 11, RC 13, RC 15, RC 22, RC 25;
- ✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP, IPR;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

75 Integrovat do Metropolitního plánu a do stanovení objemové a funkční regulace v dostatečné podrobnosti transformaci SJM z dopravního koridoru na městský bulvár, mj. tím odstranit vnitřní periférii v části 001 a v jejím ochranném pásmu a vyjít vstříc nálezům aprobovaným Mezivládním výborem pro světové dědictví v této věci.

- ✘ RC 13, RC 35;
- ✘ Ref. oblasti: územní plánování; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; ODO;
- ✘ T: v rámci zpracování MP v souladu se závazným harmonogramem stanoveným pořizovatelem MP

76 Zdokonalit metodiku výběru architekta pro investice v části 001 z veřejných prostředků, nebo z nich podporované, především na základě kvality architektonického řešení a přiměřenosti řešení charakteru stavebního kontextu a významu přilehlého veřejného prostranství z hlediska kulturně-historického a funkčního.

- ✘ RC 17, RC 23, RC 24, RC 25, RC 32;
- ✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění, resp. architekturu a urbanismus;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC; IPR;
- ✘ T: případ od případu – vždy v dostatečném časovém předstihu

77 Veřejné architektonické soutěže (za stanovení vstupních podmínek orgány SPP) považovat za základní metodu pro zástavbu pro luk v části 001 a v kontaktních oblastech ochranného pásma, a to zejména jde-li o stavební parcely ve vlastnictví města nebo městských částí. Zajistit přítomnost odpovědných garantů akceptace řešení PP.

- ✘ RC 17, RC 23, RC 24, RC 25, RC 32;
- ✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění, resp. architekturu a urbanismus;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC; IPR;
- ✘ T: průběžně

78 V rámci decizních orgánů hl. m. Prahy projednat možnost zavést prestižní periodickou dotovanou architektonickou cenu udělovanou MHMP.

- ✘ RC 25;
- ✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění, resp. architekturu a urbanismus;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC; IPR;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

79 V rámci Kulturní politiky města (viz opatření č. 117) a v zájmu osvěty veřejnosti v oboru architektury jako umění svého druhu, které

stvořilo dnešní podobu Prahy, která se stala součástí Světového dědictví UNESCO, zvážit zavedení periodické veřejné prezentace hodnotných architektonických řešení realizovaných na území hl. m. Prahy.

✦ RC 25, RC 32, RC 4;

✦ Ref. oblast: péče o kulturu a umění, resp. architekturu a urbanismus;

✦ Odpovědné útvary: KUC; IPR;

✦ T: shodně s termínem pro zpracování Kulturní politiky

80 Vzhledem k významu řeky a jejích břehů a nábřeží pro OUV části 001 v budoucnu implementovat do praxe vznikající Konceptci pražských břehů, vždy však v souladu se zájmy památkové péče.

✦ RC 26, RC 27;

✦ Ref. oblast: památková péče; územní plánování; hospodaření s majetkem;

✦ Odpovědné útvary: IPR; HOM;

✦ T: v bezprostřední návaznosti na zpracování Konceptce pražských břehů

81 Vzhledem k potenciálnímu ohrožení OUV části 001 v oblasti řeky nekoordinovaností veřejných investic se zájmy památkové péče a potřebami města ustavit platformu pro vzájemnou spolupráci mezi HMP, Státní plavební správou a Povodím Vltavy a odbornými a správními orgány památkové péče s tím, že prioritou jsou mezinárodně právní závazky České republiky dle Úmluvy o ochraně světového dědictví, pro jejichž plnění má otázka řeky své významné opodstatnění.

✦ RC 26, RC 27;

✦ Ref. oblast: řízení a koordinace;

✦ Odpovědné útvary: PRM;

✦ T: bez zbytečného odkladu

82 Vzhledem k návrhu připravit Memorandum mezi HMP, Státní plavební správou a Povodím Vltavy o spolupráci na rozvoji řeky jako celoměstsky významného veřejného prostoru (viz Usnesení Rady HMP č. 162 ze 4. 2. 2014) a dojednat v něm mimo jiné nápravná opatření k:

✦ funkčnímu přetížení prostoru řeky v části 001 kapacitní lodní dopravou,

✦ přetížení prostoru řeky, které poškozuje životní prostředí emisemi a hlukem z provozu plavidel,

✦ ohrožení rekreační funkce řeky,

✦ ohrožení pobytové funkce nábřeží,

✦ ohrožení OUV části 001, a tím i statutu Prahy jako součásti světového dědictví, ztrátou pohledové funkce řeky objemnými stavbami/vodními díly pro lodní dopravu a trvale kotvícími plavidly,

✦ k regulaci kotvišť trvale ukotvených plavidel určených pro kapacity hromadného stravování či ubytování v části 001 znečišťujícími vizuálně řeku a panoráma a deformujícími volné průhledy a pohledovou prostupnost z pražských nábřeží svou hmotou,

✦ k regulaci počtu lodí na řece a důsledné emisní kontrole plavidel.

✦ RC 26, RC 1, RC 7, RC 16, RC 27, RC 28;

✦ Ref. oblast: řízení a koordinace; územní plánování;

✦ Odpovědné útvary: IPR; PRM;

✦ T: bez zbytečného odkladu

83 Zpracováním a aplikací promyšlené koncepce privatizace a pronájmů nemovitého majetku města a městských částí udržet vliv na sortiment a kvalitu nabídky služeb a obchodu v parteru města mj. s ohledem na prioritní zájem udržet stálé obyvatele v části 001 (viz též opatření č. 100).

✦ RC 16, RC 17, RC 32, RC 33, RC 34;

✦ Ref. oblast: správa majetku města a městských částí;

✦ Odpovědné útvary: HOM; ZIO;

✦ T: bez zbytečného odkladu

84 Uplatňováním principu diferencovaného nájmu za pronájem obchodních prostor v městech nebo městskými částmi vlastněných nemovitostech podporovat a udržet síť menších jednotek obchodu a služeb, především v parteru domů a pasážích, nezbytných pro stálé bydlení v části 001, aby tak jejich absence nebyla motivem pro úbytek stálých obyvatel části 001.

✦ RC 16, RC 17, RC 34;

✦ Ref. oblast: správa nemovitého majetku města a městských částí;

✦ Odpovědné útvary: HOM; ZIO;

✦ T: průběžně

- 85 Zvážit, případně navrhnout, vhodnou subvenční politiku města ve prospěch alokace služeb vhodných pro daný charakter parteru v dané lokalitě v části 001.
- ✘ RC 16, RC 34;
 - ✘ Ref. oblast: péče o parter a občanskou vybavenost, péče o stabilizaci stálých obyvatel v části 001;
 - ✘ Odpovědné útvary: RED; PRM;
 - ✘ T: bez zbytečného odkladu
- 86 Omezit vznik dalších velkých obchodních center v části 001 nebo při její hranici, oslabujících svým působením historickou funkci parteru domů a pasáží pro drobná zařízení obchodu a služeb souvisejících s trvalým bydlením. Omezení velkých obchodních center promítnout do územního plánu.
- ✘ RC 34, RC 14, RC 16, RC 17;
 - ✘ Ref. oblasti: památková péče; územní plánování; péče o občanskou vybavenost;
 - ✘ Odpovědné útvary: INV; IPR;
 - ✘ T: průběžně
- 87 Výsadbou stromové zeleně zlepšovat mikroklimatické podmínky a pobytovou pohodu v parteru veřejných prostranství a vnitrobloků jako příležitosti pro krátkodobou rekreaci; v části 001 udržení stávající stromové zeleně tam, kde to umožňuje ohled na percepci stavebních, zejména památkově chráněných objektů, a respektování historického vývoje daného prostoru a jeho funkci. Zpracovat pasport uliční a blokové zeleně a účinné nástroje pro ochranu vnitroblokové zeleně a pro její novou výsadbu.
- ✘ RC 16, RC 28;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování; péče o parter a veřejná prostranství; péče o zeleň;
 - ✘ Odpovědné útvary: IPR; OCP;
 - ✘ T: průběžně
- 88 Zabraňovat nežádoucím změnám parteru veřejných prostranství v části 001 použitím nevhodných materiálů povrchů a členěním (disproporcí) pojezdových a pochozích ploch ve prospěch automobilové dopravy v pohybu, tak funkčně-provozní proměnou.
- ✘ RC 16;

- ✘ Ref. oblast: péče o parter a veřejná prostranství; památková péče; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; ODO;
- ✘ T: průběžně

- 89 Nepovolovat zanášení veřejných prostranství v části 001 nekvalitními krátkodobými stavbami.
- ✘ RC 16;
 - ✘ Ref. oblasti: péče o veřejná prostranství; památková péče; stavební řízení;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; HOM; dotčené MČ;
 - ✘ T: průběžně
- 90 Neumísťovat a nesdružovat objekty příslušné technické infrastruktury tak, aby docházelo k zanášení veřejných prostranství v části 001 rušivými objekty (objektovým smogem technické infrastruktury) těchto sítí (například zmnožování sloupů pro veřejné osvětlení a pro elektrické vedení pro tramvajové linky).
- ✘ RC 16;
 - ✘ Ref. oblasti: řízení a koordinace; péče o veřejná prostranství;
 - ✘ Odpovědné útvary: IPR; DPP; ODO; TSK;
 - ✘ T: průběžně
- 91 V zájmu zachování OUV části 001 a QOL postupně rehabilitovat veřejná prostranství v části 001 v souladu s Manuálem tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy, Strategií rozvoje veřejných prostranství hl. m. Prahy a příslušnými materiály památkové péče. Dále pak udržovat kvalitu veřejných prostranství v části 001 s prioritou Václavského, Karlova a Malostranského náměstí a Staroměstského náměstí s ohledem na jejich význam pro celé město.
- V rámci strategických a koncepčních materiálů města zajistit jejich vzájemnou koordinaci subjektů zajišťujících v praxi celkovou kvalitu veřejných prostranství.
- ✘ RC 16, RC 24, RC 9;
 - ✘ Ref. oblasti: péče o parter a veřejná prostranství; památková péče;
 - ✘ Odpovědné útvary: IPR; TSK; DPP; INV; dotčené MČ;
 - ✘ T: průběžně

- 92 Vyřešit napojení parteru/veřejného prostranství u Hlavního nádraží (situovaného v části 001) na úroveň odpovídající jeho funkci jako reprezentativní vstupní brány do centrální Prahy a rehabilitovat oblast Vrchlického sadů, která je dlouhodobě pauperizovanou oblastí bezdomovců v části 001. Eliminovat přetížení sadů dopravní infrastrukturou.
- ✘ RC 16, RC 28, RC 35, RC 37;
 - ✘ Ref. oblast: péče o veřejná prostranství a zeleň; doprava; cestovní ruch;
 - ✘ Odpovědné útvary: IPR; OCP;
 - ✘ T: bez zbytečného odkladu
- 93 V rámci navrhování a pořizování veřejného osvětlení veřejných prostranství v části 001 dbát na soulad zdroje a tradiční, pro prostředí dané lokality typické světelné atmosféry tak, aby i design zdroje a barevnost a intenzita osvětlení nebyly v rozporu s geniem loci dané lokality.
- ✘ RC 16;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování; péče o veřejná prostranství;
 - ✘ Odpovědné útvary: IPR;
 - ✘ T: průběžně
- 94 Vzhledem k trvající přetíženosti části 001 reklamou průběžně kontrolovat dodržování Nařízení, kterým se zakazuje reklama šířená na veřejně přístupných místech mimo provozovnu, č. 26/2005 Sb. hl. m. Prahy, v platném znění.
- ✘ RC 16, RC 22;
 - ✘ Ref. oblast: kontrolní činnost;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; ZIO; OKC;
 - ✘ T: průběžně
- 95 Účinně a trvale regulovat reklamu na veřejných prostranstvích prostřednictvím uplatňování Pražských stavebních předpisů – nařízením č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hl. m. Praze, a dále také Akčním plánem k Manuálu tvorby veřejných prostranství tak, aby bylo přihlíženo m. j. ke specifickému charakteru veřejných prostranství v části 001 a k jejich diferenciaci.
- ✘ RC 16, RC 22;

- ✘ Ref. oblast: památková péče; stavební úřady dotčených městských částí; péče o veřejná prostranství;
- ✘ Odpovědné útvary: OPP; IPR;
- ✘ T: průběžně

- 96 Pro firemní označení, reklamní a informační zařízení v části 001 v praxi památkové péče důsledně uplatňovat zásady formulované v příručce *Firemní označení, reklamní a informační zařízení v památkově chráněném území hlavního města Prahy* (aktualizace 2016).
- ✘ RC 16, RC 22, RC 3;
 - ✘ Ref. oblast: památková péče;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP;
 - ✘ T: průběžně
- 97 Při rozhodování o umísťování uměleckých děl na veřejných prostranstvích v budoucnu důsledně uplatňovat zásady formulované ve vznikajícím pluginu k Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy s pracovním názvem „Umělecká díla na veřejných prostranstvích hl. m. Prahy“, tedy zejména individuálně posuzovat, jsou-li díla v souladu s architektonicko-urbanistickým charakterem příslušného prostranství a s jejich funkcí, včetně funkce kulturně-historické. Dle aktuální verze pluginu k Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy z hlediska dlouhodobého koncepčního rozvoje v budoucnu uplatňovat zásady pro vhodné umísťování uměleckých děl ve veřejném prostranství podle jejich charakteru a zohlednit i nyní rozpracovaný dokument s pracovním názvem „2 % na umění“
- ✘ RC 16;
 - ✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění; péče o veřejná prostranství; památková péče; územní plánování;
 - ✘ Odpovědné útvary: OPP; IPR; KUC; GHMP;
 - ✘ T: dle termínu přijetí zmíněných dokumentů
- 98 Doplnit Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy pro účely jeho aplikace v části 001 o specifická ustanovení týkající se drobných a sezonních staveb.
- ✘ RC 16, RC 24, RC 28;
 - ✘ Ref. oblast: péče o veřejná prostranství;
 - ✘ Odpovědné útvary: IPR;
 - ✘ T: bez zbytečného odkladu

99 Zamezovat jevům degradujícím část 001 a pobyt v ní z hlediska hygieny dovybavením jejího parteru a veřejných prostranství o cenově dostupná veřejná hygienická zařízení a koordinované účinným umístováním nádob pro odpadky. Vytvořit katalog diferencovaných skupin typů mobiliáře pro různé typy veřejného prostranství.

- ❖ RC 37, RC 16;
- ❖ Ref. oblast: péče o parter;
- ❖ Odpovědné útvary: IPR;
- ❖ T: průběžně

100 Zpracovat strategický dokument města týkající se Politiky bydlení (alespoň) pro část 001, se záměrem stabilizovat počet jejích stálých obyvatel, zastavit její gentifikaci a další hrozby vyplývající z nevyvážené sociální struktury, směřující do podoby monofunkčních turistických nebo obchodně administrativních zón. K realizaci využít nemovitého majetku města a městských částí.

V souvislosti s Politikou bydlení zpracovat novou politiku nakládání s nemovitým majetkem města a městských částí (dále jen „majetková politika“) na území části 001 ve prospěch zachování bydlení v části 001 a v neprospěch úbytku stálých obyvatel.

V rámci majetkové politiky a Politiky bydlení navrhnout jejich realizační opatření, například i ekonomická, na podporu udržení a vzniku rodinných a malometrážních startovních bytů v objektech ve veřejném vlastnictví v části 001.

Do koncepce Politiky bydlení zahrnout nástroje na podporu inovativních projektů pro bydlení menšinových skupin rezidentů, zejména mladých a seniorů, a ve prospěch zpětné konverze objektů nyní využívaných pro jiné účely na původní funkci pro bydlení; vytipovat v podrobné ÚPD objekty vhodné pro tuto zpětnou konverzi.

- ❖ RC 32, RC 17, RC 21, RC 14;
- ❖ Ref. oblast: správa nemovitého majetku města a městských částí; péče o strukturu stálého obyvatelstva a rozvoj bytového fondu a bydlení; památková péče; územní plánování;
- ❖ Odpovědné útvary: HOM; OBF; INV;
- ❖ T: bez zbytečného odkladu

101 Zadávat periodická sociologická šetření s cílem zjistit úspěšnost Politiky bydlení v části 001 a jako nástroj její případné rektifikace.

- ❖ RC 32, RC 14;

- ❖ Ref. oblast: péče o strukturu stálého obyvatelstva a rozvoj bytového fondu a bydlení;
- ❖ Odpovědné útvary: OBF; IPR;
- ❖ T: periodicky

102 Zpracovat Koncepci spolupráce mezi hl. m. Prahou a vysokými školami na území města s cílem vytvořit předpoklady pro rozvoj vysokých škol. Formulovat potřeby města ve vztahu k vysokým školám, mj. na udržení vysokoškolského živilu v části 001. Ze strany města k tomu iniciovat příslušnou výměnu informací a případné dohody s dotčenými školami. V souvislosti s novou politikou nakládání s nemovitým majetkem města (viz opatření č. 100) uvažovat o využívání nemovitostí v majetku HMP v části 001 k jeho využití pro vzdělávací a případně vědecké účely a nabídnut je příslušným institucím jako podporu a obohacení vitality části 001 intelektuálním živlem.

- ❖ RC 29, RC 33, RC 14;
- ❖ Ref. oblast: strategické investice; vzdělávání;
- ❖ Odpovědné útvary: PRM; INV;
- ❖ T: termín zpracování uvedené koncepce

103 V návaznosti na Koncepci spolupráce mezi hl. m. Prahou a vysokými školami se sídly na území města (viz opatření č. 102), upozornit Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových na veřejný zájem na zachování vzdělávacích, kulturních a vědeckých institucí na území části 001 jako možný důvod bezúplatného převodu nemovitého majetku státu na město k využití těmito vzdělávacími institucemi.

- ❖ RC 29, RC 33, RC 14;
- ❖ Ref. oblast: řízení; správa majetku města;
- ❖ Odpovědné útvary: Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových; PRM; HOM;
- ❖ T: v návaznosti na termín zpracování uvedené koncepce

104 Zpřesnit dopravní politiku pro část města uvnitř budoucího městského okruhu s cílem odlehčit část 001 od individuální automobilové dopravy. Zajistit „Plán udržitelné mobility Prahy a okolí“. Koordinovat regulaci alternativních prostředků individuální dopravy do 25 km/h (segway, cyklo, koloběžky a další podobné, včetně umístování koordinovaného a nerušícího dopravního značení).

Zajistit koordinovanou, funkční a bezpečnou síť cyklotras a cyklostezek i v nekolizních oblastech 001 i s ohledem na užívání dětmi. Zajistit síť půjčoven a dobíjecích stanic pro E kola a E mobily.

- ✘ RC 35, RC 36;
- ✘ Ref. oblast: doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: ODO; IPR; TSK; PČR;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

105 Pravidelně hodnotit nárůst cílů IAD v části 001, jimiž jsou zejména velkokapacitní komerční a administrativní zařízení, velkoobjemová podzemní parkoviště a plochy pro neregulované parkování na povrchu v části 001 s cílem omezit přetěžování části 001.

- ✘ RC 35;
- ✘ Ref. oblast: doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: ODO; IPR;
- ✘ T: periodicky (1× za 3 roky)

106 V rámci případné transformace stávajících staveb eliminovat zvyšování dopravní zátěže části 001:

- ✘ zamezením transformací stavebního fondu pro komerční a administrativní užití,
- ✘ zamezením zvyšování kapacity veřejných parkovišť na jejím území bez regulace již existujících parkovišť vedoucí k výhodnosti dostředné individuální automobilové dopravy,
- ✘ pokračováním v regulaci, resp. omezování parkovacích míst pro nerezidenty aplikací ustanovení v PSP.

- ✘ RC 34, RC 35, RC 14;
- ✘ Ref. oblast: doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: ODO; TSK;
- ✘ T: průběžně

107 Periodicky vyhodnocovat skutečnou kapacitu a budoucí potřebu parkovacích stání v části 001 pro její stálé rezidenty. Prioritou je bydlení, ne parkování. Vznik a obnova bytů v části 001 a ochranném pásmu nesmí být podmiňována vznikem nových parkovacích míst. Parkování má být zajištěno vyhrazenou zónou pro rezidenty a parkovacími domy umístovanými mimo část 001 a regulací vjezdu IAD do centrálních částí, s výraznou podporou MHD. Upřednostňování parkování nemá vytlačovat funkce města ze suterénů a dvorů zřizováním parkování.

- ✘ RC 35;
- ✘ Ref. oblast: doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: ODO; TSK; IPR;
- ✘ T: periodicky (1× za 3 roky)

108 Omezit územně plánovací dokumentací vznik nové zdrojové a cílové automobilové dopravy regulací celkového objemu a struktury funkcí a záměrů v území části 001. Funkce města jsou však nadřazeny AD.

- ✘ RC 35;
- ✘ Ref. oblast: územní plánování;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR;
- ✘ T: dle termínů zpracování ÚPD

109 V zájmu zachování stavebního i archeologického fondu v části 001 budovat záchytná parkoviště za hranicemi části 001 v návaznosti na trasy hromadné dopravy při současné regulaci parkování v části 001 obecně a časovým omezováním kapacity parkovacích příležitostí v části 001 pro nerezidenty.

- ✘ RC 35, RC 5;
- ✘ Ref. oblast: územní plánování; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; ODO; INV; TSK;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

110 V zájmu zachování stavebního fondu i archeologického fondu v části 001 dobudovávat základní komunikační síť města, především vnější (Pražský) a vnitřní (městský) okruh s cílem dopravně odlehčit část 001 a ochrannému pásmu od tranzitní dopravy.

- ✘ RC 35;
- ✘ Ref. oblast: památková péče; územní plánování; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; ODO; INV;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

111 V zájmu odlehčení dopravnímu přetížení části 001 posilovat tangenciální trasy městské hromadné dopravy a posílení tramvajových tratí v centru.

- ✘ RC 35;
- ✘ Ref. oblast: územní plánování; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; ODO; DPP;
- ✘ T: průběžně

112 Dořešit využití železniční dopravy pro příměstskou a vnitroměstskou hromadnou dopravu a její efektivní a koordinované provázání s MHD s cílem mj. odlehčit dopravně přetížené části 001.

- ✘ RC 35;
- ✘ Ref. oblast: doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: ODO; ROPID, SŽDC;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

113 Trvale usilovat o snížení zatížení obyvatel části 001 akustickým smogem a zastavit překračování limitů hluku z automobilové a lodní dopravy, např. podél SJM nebo v prostoru řeky v části 001 a ochranného pásma, a snižovat znečištění ovzduší z lodní dopravy a individuální automobilové dopravy působící mj. i na stav stavebního fondu části 001 a ochranného pásma.

- ✘ RC 35, RC 26;
- ✘ Ref. oblast: doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: ODO; TSK; Ministerstvo dopravy; Povodí Vltavy; IPR;
- ✘ T: průběžně

114 Transformovat SJM z dopravního koridoru na městský bulvár mj. implementací opatření uvedených ve Studii humanizace SJM, a vyjít tak vstříc nálezům aprobovaným Mezivládním výborem pro světové dědictví v této věci. Transformace musí být integrována do Metropolitního plánu a do stanovení objemové a funkční regulace v dostatečné podrobnosti.

- ✘ RC 30, RC 35, RC 36, RC 12, RC 13;
- ✘ Ref. oblasti: územní plánování; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; TSK; ODO; INV; PKD;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

115 S ohledem na hodnotu prostoru a pohledovou působivost Pražského hradu, Malé Strany, Strahova a Petřína hledat možnosti dopravního zklidnění pravobřežní komunikace v úseku Národní divadlo – Palachovo náměstí a v přiměřené míře posílit její proměnnou funkci.

- ✘ RC 35, RC 33;
- ✘ Ref. oblast: územní plánování; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; ODO; PKD;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

116 Provéřit návrh dalšího rozvoje železnice v podobě průjezdného modelu Prahy tak, aby nebyla narušena historická urbanistická struktura části 001, ani dálkové pohledy na ni a ani jiné komponenty spoluutvářející OUV, např. podporou podzemních tras železnice.

- ✘ RC 9, RC 10;
- ✘ Ref. oblast: územní plánování; doprava;
- ✘ Odpovědné útvary: IPR; SŽDC; ROPID;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

117 Zpracovat nový strategický dokument města v oblasti kultury, tj. Kulturní politiku města, včetně realizačních opatření a mechanismů pro evaluaci realizovaných nebo městem podpořených projektů, vycházející z mezinárodně právních závazků České republiky stanovených v Úmluvě o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů tak, aby se zvýšila nabídka kulturních statků a služeb a jejich diverzita Pražanům a návštěvníkům města.

Kulturní politiku zaměřit zároveň na naplňování části 001 kulturním životem schopným hodnotově konkurovat kulturním metropolím střední Evropy specifickou nabídkou založenou jednak na podpoře stávajících akcí mezinárodního významu, jako jsou např. Pražské jaro, Pražské Quadriennale, Festival německého divadla, Praha kreativní město UNESCO v oblasti literatury apod., jednak nových akcí, a na posilování části 001 a jejího ochranného pásma jako centra poskytujícího diferencovanou nabídkou příležitosti pro růst intelektuálního potenciálu obyvatel Prahy, jakož i pro tvůrčí profesionální i neprofesionální uměleckou činnost.

- ✘ RC 29, RC 30, RC 31;
- ✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

118 V rámci budoucí Kulturní politiky města (viz opatření č. 117) podporovat také osvětu prováděnou městskými kulturními institucemi (tj. především PCT, GHMP, Muzeem hl. m. Prahy, Městskou knihovnou a Archivem hl. m. Prahy). K tomu v Kulturní politice města přijmout příslušná realizační opatření.

- ✘ RC 4;
- ✘ Ref. oblast: památková péče; péče o kulturu a umění;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC;
- ✘ T: v návaznosti na zpracování Kulturní politiky města

119 Odstranit deficit, který má Praha jako mezinárodní hudební centrum v porovnání s mnohem méně hudebně významnými městy tím, že nedisponuje moderním kapacitním koncertním sálem na mezinárodně srovnatelné kvalitativní úrovni. Zahrnout do realizačních opatření budoucí Kulturní politiky i jeho realizaci, případně ve spolupráci s Ministerstvem kultury (viz Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025), schválená Usnesením vlády ze dne 16. 4. 2015 č. 260) a vytvořit předpoklad v územním plánu (viz též opatření č. 71).

✘ RC 29, RC 30, RC 31;

✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění, územní plánování;

✘ Odpovědné útvary: IPR; KUC; MK ČR;

✘ T: v návaznosti na zpracování Kulturní politiky města

120 Navrhnout realizační opatření budoucí Kulturní politiky pro zvýšení atraktivity lokalit mimo část 001, s cílem odlehčit této části od jejího funkčního přetížení profitními aktivitami souvisejícími s cestovním ruchem. Požadavky na kvalitu a diverzifikaci implementovat do Strategického plánu PCT. Sledovat a koordinovat kulturní politiku města a ochranu části 001 v rámci těchto opatření.

✘ RC 12, RC 13;

✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění,

✘ Odpovědné útvary: KUC; OPP; MK ČR

✘ T: v rámci zpracování Kulturní politiky města

121 V rámci realizačních opatření zajistit ekonomicky relativně stabilní systém víceletého financování, případně kofinancování, kulturních institucí naplňujících část 001 kulturním obsahem (v užším slova smyslu), a tím jim poskytnout možnost vytvořit a realizovat umělecky náročnou koncepční programovou skladbu.

✘ RC 30, RC 31;

✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění;

✘ Odpovědné útvary: KUC;

✘ T: v rámci zpracování Kulturní politiky města

122 Při přípravě budoucí Kulturní politiky (viz opatření č. 117) města zvýšit vznik, resp. vymezení a podporu tzv. kulturních klastrů. V rámci realizačních opatření podporovat vznikající klastr Muzejní míle, k němuž se hlásí mj. Muzeum hl. m. Prahy svou budovou na Florenci a Desfourského paláce.

✘ RC 30, RC 31;

✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění;

✘ Odpovědné útvary: KUC;

✘ T: v rámci zpracování Kulturní politiky města

123 Rehabilitovat lokality části 001, které byly v minulosti symbolem vitality města, zejména oblast v okolí Václavského náměstí a Staroměstského okruhu a prostřednictvím nástrojů Kulturní politiky města s využitím nemovitého majetku ve vlastnictví města a městských částí v daných oblastech je koordinovaně revitalizovat.

✘ RC 30, RC 32, RC 12, RC 13;

✘ Ref. oblasti: péče o kulturu a umění; správa majetku města a městských částí;

✘ Odpovědné útvary: KUC; HOM; dotčené útvary MČ;

✘ T: průběžně

124 Důslednou analýzu statistických dat o kultuře a kulturním životě Pražanů a o finančních tocích v oblasti kultury považovat za jedno z rektifikačních opatření pro budoucí zpřesňování Kulturní politiky města. K tomu iniciovat příslušnou dohodu s NIPOS jako organizací pověřenou statistikou v oblasti kultury na celostátní úrovni.

✘ RC 30;

✘ Ref. oblast: péče o kulturu a umění;

✘ Odpovědné útvary: KUC;

✘ T: každoročně počínaje datem uvedené dohody

125 Kontrolovat důsledné dodržování pravidel obecně závazné vyhlášky hl. m. Prahy č. 1/2016 Sb. hl. m. Prahy, o omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s provozováním pouliční umělecké veřejné produkce na veřejně přístupných místech (účinnost od 1. 3. 2016), omezující nevhodné a nedůstojné, tzv. umělecké produkce, neodpovídající kulturně-historickému významu jednotlivých veřejných prostranství v části 001.

✘ RC 30;

✘ Ref. oblast: péče o umění a kulturu;

✘ Odpovědné útvary: KUC; OKC;

✘ T: průběžně

126 Zpracovat novou Koncepti trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu a její konkrétní operační opatření, která by respektovala

OUV části 001 a vytvářela předpoklady pro rozptýl návštěvníků i mimo hlavní turistické trasy v části 001. Cílem je snižování zatížení lokalit s vysokou koncentrací turistů a snižování rizika ztráty genia loci v důsledku enormních komerčních aktivit orientovaných výhradně na masového turistu. Důsledně regulovat divokou exploataci bytové funkce města a následnou gentrifikaci nekontrolovaným nájmem prostřednictvím serveru Airbnb a jemu podobným.

- ✘ RC 31, RC 12;
- ✘ Ref. oblast: cestovní ruch;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

127 V návaznosti na Konceptci účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001) (viz opatření č. 7) v Konceptci trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu identifikovat další ohniska města pro decentralizaci turismu a navrhnout realizační opatření ve prospěch této decentralizace návštěvnosti.

- ✘ RC 31, RC 12;
- ✘ Ref. oblast: cestovní ruch;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC;
- ✘ T: v rámci zpracování Konceptce rozvoje cestovního ruchu

128 Podporovat realizačními opatřeními Strategie udržitelného turismu a Strategického plánu PCT tvorbu nabídky pro kulturně náročného turistu (omezit orientaci na kvantitu a na ryze konzumně orientovaného turistu). V operačních opatřeních využít výstupů opatření č. 120.

- ✘ RC 31, RC 12;
- ✘ Ref. oblast: cestovní ruch;
- ✘ Odpovědné útvary: KUC;
- ✘ T: bez zbytečného odkladu

129 Čelit poškozování objektů a veřejných prostranství na území 001 vandalismem monitorovacím systémem a důsledným uplatňováním sankcí vůči prokázaným pachatelům.

- ✘ RC 37;
- ✘ Ref. oblast: ochrana majetku a bezpečnost, uplatňování sankcí;
- ✘ Odpovědné útvary: BEZ; OKC;
- ✘ T: průběžně

130 Zamezovat jevům degradujícím QOL v části 001 z hlediska bezpečnosti a zabraňovat vandalismu mj. posilováním tzv. bezprostřední sociální kontroly, tj. kontroly zajišťované přítomností stálých obyvatel v části 001. To je však možné jen za předpokladu realizace strategického dokumentu k posilování stálého bydlení v části 001 (viz opatření č. 100).

- ✘ RC 37;
- ✘ Ref. oblasti: péče o strukturu stálého obyvatelstva a rozvoj bytového fondu a bydlení; bezpečnost;
- ✘ Odpovědné útvary: BEZ; OKC;
- ✘ T: průběžně počínaje datem vstoupení strategického dokumentu města Politika bydlení v platnost

131 Pravidelně odstraňovat graffiti z objektů ve vlastnictví města a městských částí. Zajistit fyzickou a legislativní prevenci. I nadále v rámci grantových programů hl. města Prahy i městských částí finančně podporovat odstraňování graffiti také na soukromých objektech.

Vytipovat mimo část 001 stavbu (stavby), u nichž bude graffiti, jako součást současného výtvarného projevu, považováno za přípustné a bude na ně nazíráno v rámci Kulturní politiky města (viz opatření č. 117) jako na „sbírku“ svého druhu. Tím vymístit tento výtvarný projev mimo část 001.

- ✘ RC 37;
- ✘ Ref. oblast: správa majetku města a městských částí; péče o kulturu a umění;
- ✘ Odpovědné útvary: HOM; KUC;
- ✘ T: průběžně

132 Na základě získaných zkušeností pokračovat ve zdokonalování pravidel pro zvládání krizových situací, v části 001 a jejím ochranném pásmu, zejména povodňových, a kontrolovat periodicky systém včasného varování.

- ✘ RC 38;
- ✘ Ref. oblast: prevence krizových situací;
- ✘ Odpovědné útvary: BEZ;
- ✘ T: periodicky

133 Provádět periodickou kontrolu a údržbu protipovodňových zábran.

- ✘ RC 38;
- ✘ Ref. oblast: prevence krizových situací;

❖ Odpovědné útvary: BEZ;

❖ T: periodicky

134 V rámci územně plánovací dokumentace a dalších dokumentů a správních rozhodnutí města a státu vytvořit předpoklady pro zařazení staveb a vzniku a umístování nekoordinovaných, trvalých a krátkodobých objektů a zařízení, které by za povodňové situace mohly bránit odtoku vody z Pražské kotliny, nebo ohrozit při povodni mosty a nábřeží v části 001 a ochranném pásmu. Zároveň tyto objekty nesmí snižovat a ohrožovat památkové, přírodní a obytné hodnoty těchto částí v době povodňového klidu.

❖ RC 38;

❖ Ref. oblast: územní plánování; prevence krizových situací;

❖ Odpovědné útvary: TSK; IPR; BEZ;

Ministerstvo dopravy; Povodí Vltavy;

❖ T: průběžně

135 Periodicky prověřovat realizaci opatření přijatých po cvičení Blackout. Zvážit dopady blackoutu na ochranu movitého kulturního dědictví (zabezpečení cenných sbírek a fondů závislých na dodávce elektrického proudu).

❖ RC 38;

❖ Ref. oblast: prevence krizových situací;

❖ Odpovědné útvary: PRM; BEZ;

❖ T: periodicky

136 Věnovat zvláštní pozornost problematice pražských mostů, jejich další dokumentaci (mostní listy), údržbě a postupným opravám a přiměřenému provoznímu zatížení i způsobu užívání.

❖ RC 38

❖ Ref. oblast: správa majetku města

❖ Odpovědné útvary: TSK;

❖ T: průběžně

Vysvětlivky zkratk:

MČ	městská část
OUV	Outstanding Universal Value (mimořádná univerzální hodnota)
QOL	Quality of Life (kvalita života)
RC	realizační cíl
RP	regulační plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚPN SÚ HMP	Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy
Ref. oblast	referenční oblast
T	termín plnění opatření

AUA	Architektonicko-urbanistická analýza
AÚ AV ČR	Archeologický ústav Akademie věd, Praha, v. v. i.
GHMP	Galerie hlavního města Prahy
ICOMOS	Mezinárodní rada pro památky a sídla (International Council on Monuments and Sites)
IPR	Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
MK ČR	Ministerstvo kultury ČR
NPÚ	Národní památkový ústav
NTM	Národní technické muzeum
PČR	Policie ČR
PCT	Prague City Tourism
TSK	Technická správa komunikací hlavního města Prahy

Označení odborů Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen MHMP):

BEZ	odbor bezpečnosti MHMP
HOM	odbor hospodaření s majetkem MHMP
KUC	odbor kultury a cestovního ruchu MHMP
LEG	odbor legislativní a právní MHMP
OFB	odbor bytového fondu MHMP
OCP	odbor ochrany prostředí MHMP
PKD	odbor pozemních komunikací a drah MHMP
OKC	odbor kontrolních činností MHMP
OMM	odbor médií a marketingu MHMP

OPP
INV
PRM
ODO
RED
ROZ
SML
UZR
ZIO

odbor památkové péče MHMP
odbor investiční MHMP
odbor Kancelář primátora MHMP
odbor dopravy MHMP
odbor Kanceláře ředitele Magistrátu
odbor rozpočtu MHMP
odbor školství a mládeže MHMP
odbor územního rozvoje MHMP
živnostenský a občanskoprávní MHMP

Komentáře
k cílům
a opatřením
Management
plánu

Rozhodující pro udržení OUV části 001, její autenticity a integrity, je čelit jednostrannému ekonomickému (často jen konjunkturálnímu nebo dokonce spekulativnímu) tlaku. Kvantitativní nárůst nutno limitovat, resp. považovat za výjimečný, odůvodnitelný pouze památkovými a společenskými zájmy. Je nutné ho korigovat i při procesu modernizace a transformace staveb, neboť i při něm dochází nejčastěji cestou navýšení počtu podlaží nebo zastavěné plochy, nejčastěji ve vnitroblocích, k narušování OUV, autenticity a integrity části 001. Nástrojem je dostatečně podrobná **regulace založená na detailním, diferencovaném a individuálním určení limitních hodnot** (koeficientů) zatížení, aplikovaných individuálně na konkrétní, typologicky sourodé celky.

Z hlediska zatížení části 001 provozem a ohrožení její OUV a QOL v ní je rozhodující její ochrana před náročnými, především dopravu generujícími aktivitami a aktivitami stupňujícími zátěž plynoucí z cestovního ruchu či nepřiměřeného růstu komerčních zařízení a pracovních příležitostí. Nástrojem je regulace aktivit (funkcí).

6 1 Architektura a urbanismus

6 1 1 Kontext a kvalita architektury

Z pohledu architektonického je nutné akceptovat kontextuální přístup, resp. princip sourodosti, a to jak v objemu, formě, tak i v měřítku staveb. V tomto smyslu je pro uchování hodnoty podstatné nejen měřítko členění (na úrovni objektů, parcelace, ale i vnějšího projevu průčelí a měřítko struktury objemů střešní krajiny), ale také měřítko relativní, vztažené vůči konkrétnímu prostorovému kontextu. Je nutné bránit se paušalizacím (například vyrovnávání dnes nejednotné výšky zástavby v některých lokalitách části 001, je-li nositelem hodnoty lokality, resp. jejího přínosu pro OUV části 001 jako celku).

Respektování zásady kontextuality v části 001 znamená také opozici vůči jednostranně aplikovanému projevu (nekorektní) současnosti. Soudobý architektonický výraz nelze používat jako účelový argument realizací na úkor atmosféry místa, resp. povahy jeho harmonie a *genia loci*. To neznamená, že má být soudobý přístup nostalgický, historizující a na hranici kýče, bez přidané hodnoty a promyšleného zapojení do výjimečnosti situace místa.

Pro novou tvorbu musí platit, že část 001 byla na Seznam světového dědictví UNESCO zapsána mj. na základě mezinárodního přesahu hodnot v historii vytvořených architektonických děl. Pro část 001 je proto nepřijatelné, aby nově vznikající architektonické formy byly v mezinárodním srovnání na průměrné až podprůměrné úrovni. Cestou k nápravě, i když ne jedinou, mohou být otevřené architektonické soutěže a osvědčenost a moudrost zadavatele – klienta, podepřená přítomností autority PP v zadávacím řízení PD a sestavování podkladů architektonické soutěže a posuzování výsledků formou koordinovaného závazného stanoviska pro oblast 001 a ochranného pásma. V tomto směru je významná také osvěta, zaměřená jak na hodnoty části 001, tak na metodiky a doporučení, týkající se zachování různých stránek a složek pražského památkového fondu.

V Praze je navozen princip dialogu mezi fyzickými stavebními vertikálami (dominantami) a horizontální zástavbou (vertikálami,

dominantami jsou zde míněny stavby vyjadřující svojí výškou či formou symbolický, resp. společenský význam staveb a nelze je zaměňovat s výškovými budovami, kde je jejich smyslem maximalizace využití stavebního pozemku nebo atraktivita výhledů). Specifická podoba tohoto vztahu je pak základním formotvorným projevem zhmotněným v ikonické vedutě, která je kromě svých estetických hodnot čitelným svědectvím hlavních rysů dějin města i státu. Dodnes si obě složky zachovávají výraz, odpovídající původnímu účelu staveb. Obě jsou citlivou reflexí místa, krajiny, ve které město vzniklo – ve smyslu „locus regit actum“ (místo určuje děj). Přes mnohé změny tato vizualita stále existuje jako svědectví urbanistického i architektonického vývoje a vitálních projevů historie i současného fungování společnosti. Hodnota jedněch i druhých je mimo jiné v jejich vizuální čitelnosti, vzájemném vztahu a obecně chápané proporci. Je nezbytně nutné tento princip do budoucna zachovat. **Jejich spolupůsobení tvoří pro Prahu charakteristická a neredukovatelná kvalita vertikál a horizontál.**

6 1 2 Přípustnost tlaků na intenzifikaci využívání stavebního fondu a ploch v části 001

Vzhledem k praktické absenci volných stavebních ploch atraktivního území části 001 je vnitřní potenciál urbánních struktur předmětem zvýšené poptávky. Neustálý zájem o intenzifikaci se týká nejen samotných stavebních struktur, ale také poloveřejných a veřejných prostorů, resp. vnitrobloků. Z hlediska ochrany OUV části 001, její autenticity a integrity, je tedy nezbytně nutné tento tlak výrazně eliminovat, resp. individuálně a v detailu posuzovat oprávněnost těchto záměrů z pohledu míry a přípustnosti nových stavebních intervencí v konkrétním místě. Jedná se zde o dopady vizuální povahy, ale též o zátěž provozní a dopravní navazujícího území 001.

Dynamiku proměn, odpovídající požadavkům doby, je možno akceptovat spíše na úrovni kvalitativních změn, např. formou modernizace bytového fondu ve prospěch vyššího kvalitativního standardu a z toho plynoucích pozitivních vlivů na sociální stabilitu lokality a kvalitu prostředí.

Za přípustné lze považovat sanační proměny očišťování vnitrobloků od objektového smogu, často provizorních, provozních,

garážových a skladovacích objektů za předpokladu vyššího cíle zkvalitnění obytnosti a estetiky prostředí. Nelze však akceptovat likvidaci vnitroblokových objektů, které jsou součástí charakteru území, např. bývalých pasáží, ateliérů, kin, divadel, především je-li možná jejich potenciální konverze směrem k obecně prospěšné funkci. Maximální pozornost je třeba věnovat omezení, resp. eliminaci stavební činnosti v nečetných, ale významných, dosud nezastavěných lokalitách, ležících přímo na území části 001 (např. lokality Staroměstské náměstí, předpolí Štefánikova mostu, okolí Muzea hlavního města Prahy na Florenci, okolí Hlavního nádraží, plocha kolejíště Masarykova nádraží, část Albertova).

6 1 3 Diferenciace architektonicko-urbanistického charakteru lokalit v části 001

Svébytné architektonicko-urbanistické charaktery jednotlivých lokalit v části 001 jsou urbanistickým bohatstvím statku. **Princip diferenciace je opodstatněn různorodostí území části 001 a z toho nutně plynoucí lokální růzností hodnot.** V souladu s charakterovým vymezením různých lokalit musí být stejně diferencována i forma a metoda intervence a ochrany.

V tomto smyslu je míněn diferencovaný přístup z hlediska forem kontextu v linii historické, typologické, situační, ale i z hlediska prostorových, funkčních a provozních specifik a vazeb. Předpokladem úspěchu je poznání a pochopení specifické situace diferencovaných lokalit. Jedná se o proces odmítající paušalizaci a zjednodušení, s podporou schopnosti rozlišit diferencovaný celek.

Diferenciaci může podpořit invenční obohacení prostředí a ve svém důsledku vést i k jeho lokální významové vertikalizaci. Průvodním nástrojem je i diferencovaná kulturní politika, zohledňující specifika lokalit, městských částí a města v kontextu dalších vyšších kulturních vazeb. Její úspěšnost je závislá na synergii s prostředím, kterému je adresována a které má rozvíjet.

6 1 4 Diverzifikace

Proces diverzifikace umožňuje rozrůznění a následné rozprostření aktivit z přetěžované části 001 do lokalit mimo ni. Ty pak mohou převzít její neúměrnou zátěž komerčními a administrativními funkcemi a přitom povyšovat význam a specifika lokalit mimo část 001. Potenciál je především v prostoru územního prstence vně ochranného pásma (tzv. zájmové území).

6 2 Hmotné komponenty

6 2 1 Územní ochrana, výškové limity

Základním principem péče o část 001, její autenticitu a historickou integritu, je z urbanistického hlediska ochrana dochovaných prvků historické urbanistické struktury. Především celkového půdorysu, parcelace, hmotové struktury včetně charakteru střešní roviny a výšek staveb i architektonických prvků historické zástavby. Režimem památkové rezervace, jak jej definuje česká legislativa, jsou chráněny všechny objekty, plochy a prostorové vazby na jejím území.

Územní ochrana statku je implicitní a integrální součástí principů obsažených v platném územním plánu, a stejně tak musí být obsažena i v nově připravovaném územním (metropolitním) plánu města.

Celoměstská platnost plánu zavazuje vzájemně koordinovat cíle a koncepci ochrany části 001 s jejím okolím. Ani podrobnost platného ÚP však není dostatečná pro zajištění odpovídající ochrany jednotlivých staveb či souborů, resp. pro usměrňování charakteru nově vznikajících staveb. Proto je nutné, aby podle potřeby konkrétních situací a lokalit vznikly i dokumenty podrobnější, obsahující dostatečně podrobné regulativy, omezující nežádoucí proměny území. To se týká jak objektů zapsaných v ÚSKP, tak i objektů ostatních, existujících v rámci části 001. Důraz je nutné klást především na výškovou, resp. objemovou regulaci, limity a charakter provozně funkčního zatížení.

Cílem péče o předmětné území je, kromě uchování existujících hodnot, i obnova zaniklých částí urbanistické osnovy, tedy opětovná šetrná a harmonická zástavba existujících proluk, parcel po stavbách zbořených či jinak zaniklých, s přihlédnutím k jejich bývalému charakteru. Zachování a rehabilitace historického půdorysného a prostorového uspořádání v maximálně možném rozsahu je nástrojem k uchování obecné urbanistické a architektonické hodnoty prostředí části 001.

Pro uchování panoramatické hodnoty části 001 a souvisejících hodnot ochranného pásma je nutno zabránit navyšování staveb

i míry využití území, v jehož důsledku dochází k postupnému narůstání půdorysných i výškových rozměrů budov, především komerčního charakteru. Obdobně je třeba bránit celoplošnému zastavování parcel tam, kde jsou dochovány dvory, resp. jejich nezastavěné části. Při tom je nutné brát na zřetel v místě specifickou typologii zástavby pozemků. Stěžejním nástrojem územní ochrany části 001 a hodnotě jeho adekvátního utváření je především územně plánovací dokumentace města.

Podstatné je také stanovení obdobně diferencované, resp. místně specifikované míry exploatace území ochranného pásma. V rámci části 001 je nutné považovat stávající (tj. k roku 2016) míru využití za limitní a stabilizovanou.

S ohledem na vliv stavebních intervencí v rámci ochranného pásma na OUV části 001, resp. hodnoty panoramatických pohledů, je třeba důsledně aplikovat stávající systém posuzování výškových staveb.

S ohledem na vliv stavebních intervencí v rámci ochranného pásma na OUV části 001, resp. hodnoty panoramatických pohledů, bude dále zpřesňován stávající systém posuzování výškových staveb tak, aby nadále nedocházelo k narušování historického panorámatu Pražské památkové rezervace.

6 2 2 Strategie ochrany části 001 na území vně jejích hranic

Jedním z předpokladů efektivní ochrany části 001 je její interakce s blízkým i vzdálenějším okolím, neboť část 001 vizuálně i provozně plynule navazuje na své okolí, kterým je kompaktní vnitřní město. Interakce mezi ní a okolním městem jsou obousměrné.

Z pohledu různě chápaných kontextů je možno hovořit o bezprostředním kontaktním území, ochranném pásmu (prakticky shodném s kompaktním blokovým městem), a z určitého pohledu i o ostatním území města vně ochranného pásma (zájmové území).

Z pohledu kontaktního území je nutno respektovat existenci okolních městských památkových zón, vytvářejících téměř souvislé území obklopující část 001. Dodržováním principů jejich ochrany je zajišťována ochrana navazujících urbánních struktur části 001.

Největším přetrvávajícím problémem kontaktního území (na samé hranici části 001) zůstává linie SJM a bezprostředně navazující uliční síť, jejíž problematika se prolíná konkrétními kapitoly tohoto dokumentu jako palčivý problém města.

Z pohledu ochranného pásma je nutno dodržet především principy ochrany panorámatu části 001 a ochranného pásma. V některých případech i dlouhých průhledů do krajiny daleko za hranici ochranného pásma. Jedná se nejen o pohledy z vnějšku dovnitř, ale také opačným směrem, a to přes značný rozsah ochranného

pásma, který je dán topografickou situací vnitřního města a s tím související pohledovou exponovaností okolí části 001.

Základním ohrožením hodnot ochranného pásma je ohrožení hodnot panoramatických pohledů. Ty spočívají v jedinečné souhře terénního utváření a jeho zástavby, vertikálních dominant a střešní krajiny, vytvářející jedinečnou konfiguraci. Její narušení může nastat:

- ❖ nepřiměřeně dimenzovanou stavbou (výškou i objemem)
- ❖ nevhodně situovanou stavbou (v kontextu k ostatním nebo její orientací)
- ❖ nevhodnou formou stavby (rušivou vůči okolním formám)
- ❖ nivelizační hodnotné výškově nesourodé zástavby a její střešní krajiny a naopak rozrušením výškově sourodé zástavby a její střešní krajiny
- ❖ nevhodnou materializací nebo barevností stavby.

Rozsah ochranného pásma, diferenciací charakteru lokalit v něm, vzdálenost panoramatických plánů a horizontů, topografický

charakter a stávající dominanty vyžadují upřesnění lokálně věcného diferencování požadavků na efektivní ochranu tohoto území. V připravovaných celoměstských dokumentech je potřebné promítnout také situaci vzdálenějších míst, oblastí (zájmového území), které se mohou stát v rámci celku města iniciačními lokalitami decentralizace, resp. lokalitami odlehčujícími stále přetěžované části 001. V nich mohou být v určitých polohách kvalitní architektonické akcenty a dominanty přijatelné v návaznosti na tradici různorodosti města, složeného z čitelných lokalit s vlastní hierarchií. V takové situaci je vhodné přihlídnout jak k jejich vizuálně estetickému významu, tak k jejich významu jako k případným vzdáleným akcentům místa (lokality), tak ve vztahu k části 001.

Dalším účelem režimu ochranného pásma je hledání rovnováhy mezi stabilitou stavebních struktur a existujícím potenciálem dalšího rozvoje tak, aby byl zachován základní harmonický soulad části 001 s jejím okolím. To je úkol, se kterým se musí současnost a budoucnost vyrovnat alespoň stejně kvalitně jako předešlé generace.

V rámci ochranného pásma nalezneme dnes určitý počet možných rozvojových či transformačních ploch. Jedná se převážně o nezastavěné plochy, u nichž se předpokládá nový způsob využití. Na území části 001 je takovou plochou transformační území Masarykova nádraží, za jeho hranicemi pak drážní plochy v Holešovicích, na Smíchově a Žižkově. Tato území za hranicemi části 001 představují významný plošný potenciál. Charakter jejich budoucí zástavby je pro zachování OUV části 001 velmi významný. Zástavba těchto atraktivních, vizuálně exponovaných, rozvojových a transformačních ploch totiž ovlivní vizuální podobu okolí části 001 jak v úrovni urbánní struktury, tak v rovině střešní krajiny, eventuálně i z hlediska panoramatického.

Rozvoj na zmíněných plochách může napomoci vyřešit některé kapacitně funkční problémy, které není možné řešit v hranicích části 001 ani v přilehlé kompaktní zástavbě okolních čtvrtí. Může se však také stát svébytným problémem, neboť tyto atraktivní polohy potenciálně rozvojových ploch mohou při nepřiměřeném nebo nevhodném využití prohloubit problémy plynoucí ze stávajícího přetížení centrální oblasti. Proto je nutné zvolit uvážlivé řešení, odpovídající celkové situaci nejen vnitřního, ale i celého města. V tomto smyslu je nutné také zpracování příslušné podrobné územně plánovací dokumentace (dále také ÚPD).

Interakce z celoměstského pohledu musí vycházet především ze základní role, kterou část 001 pro město jako celek zastává. Tou je, kromě základního nositele identity města, především plnění centrálních funkcí na úrovni celoměstské, celostátní i mezinárodní. Dále pak role největšího soustředění obchodu služeb a pracovních příležitostí. Obdobně je nejvýznamnějším prostorem křížení všesměrných dopravních vztahů. Ve svém součtu jsou dopady plynoucí z těchto rolí kontraproduktivní pro zachování OUV části 001, její integrity a autenticity, i jako vitální obytné struktury, protože atraktivita centra města, estetická i ekonomická hodnota prostředí vyvolává značný tlak na zvyšování míry exploatace i provozní zátěže.

Docílení zvýšené kvality je v celoměstském kontextu možné na základě vyvážených služebností mezi územím části 001 a jeho okolím. Nástrojem je celoměstsky vyvážené zatížení území, promítnuté do koncepce územního plánu, a rozvoj přirozených vazeb navazujících lokalit na část 001, tedy podpora vzniku celkové funkční kompozice města, vedoucí k rozložení příslušné provozní zátěže jednotlivých částí celku.

V tomto smyslu je strategií ochrany části 001 decentralizace na celoměstské úrovni.

6 2 3 Ochrana panorámatu

Scénografické utváření terénu, a návazně i jeho zástavby, dalo vzniknout nesčetným atraktivním pohledům na historickou část města.

Ochrana stávajících panoramatických hodnot je jedním ze stěžejních úkolů ochrany OUV části 001.

Veduta Prahy je stabilizovaným a uznaným znakem města („sto-věžatá Praha“). Nejen v části 001, ale také v rámci ochranného pásma jsou proto ochraňovány celkové i lokální proporční, kompoziční, směrové a významové vztahy (vně a uvnitř části 001), na kterých jsou uznané hodnoty založeny.

Jednoznačnou ochranu vyžaduje ustálený obraz vedut vnitřního města, primárně založený na **vztahu utváření levého a pravého břehu řeky, přesahujících perimetr části 001, a prostorově plynule přecházejících do ochranného pásma části 001.**

Další charakteristikou, a z toho plynoucím principem ochrany, je **zdůraznění základních součástí urbánní struktury města.** Jejím

projevem je výškou odstupňované působení stěžejních dominant a význam jejich polohy v rámci urbánní struktury (např. zvýraznění role Hradčan katedrálou sv. Víta, Starého Města Týnským chrámem, Vyšehradu citadelou a kostelem sv. Petra a Pavla, dolního Nového Města zvonící kostela sv. Jindřicha a sv. Kunhuty a horního Nového Města věží Novoměstské radnice). Obdobně nutno chránit kompozici a působení všech ostatních dominantních staveb

před navyšováním hladiny okolní zástavby nebo jinými rušivými prvky.

K výšce těchto staveb přispívá **výšková gradace** terénu, vycházející z jeho terasovitěho utváření.

Parametry ochrany z pohledu limitních výšek staveb jsou dány především terénním reliéfem, výškami a kompozicí stávajících

staveb, resp. proporčním vztahem mezi výškou plošné zástavby a staveb dominujících. Tyto **proporční vztahy** jsou specifické pro různé části 001 i ochranného pásma. Zásadní je jejich uchování (proporce výšek dominant a okolní zástavby Starého Města a Malé Strany, Nového Města a okolních kontaktních území je velmi odlišná).

Pro zachování charakteru panoramatických hodnot je podstatná i „**architektonická výška**“ staveb. To znamená, že je nutné respektovat tradiční členění staveb na část těla po hlavní římsu a na rovinu střechy. Absolutní výška takto tradičně formovaných staveb není mechanicky srovnatelná s výškou modernistické zástavby s plochými střechami, referenční výškou je úroveň hlavní římsy staveb tradičních.

Dalším prvkem ochrany panorámatu je ochrana **morfologie střešní krajiny**. Přes velkou různorodost je možné v rámci části 001 vymezit menší panoramatické celky, vykazující obdobný charakter, jenž je nutno respektovat (např. malostranské a staroměstské střechy, josefovské střechy, novoměstské střechy). Obdobně je tomu s barevností a materiály střech.

Významnou panoramatickou charakteristikou je v pražském prostředí **míra vyrovnanosti výšky zástavby**. Její sourodost (Josefov), či nesourodost (Petrská čtvrť), jsou pro určité lokality charakteristické a je nutné bránit rozrůzněni vyrovnaných a nivelezací rozrůzněných, nesourodých ploch zástaveb.

Specifickým problémem je „**světelný smog**“ **střešní krajiny** vznikající v souvislosti s množícími se půdními nástavbami, resp. vestavbami a novými střešními otvory (prolamování neúměrných otvorů exponovanými směry k atraktivním dominantám města).

Ochranu hodnot lze rozdělit také podle **stanovišť významných pohledů**. Ty lze členit podle nivelety pohledových stanovišť, směrů a vzdálenosti od středu města, resp. pozorovacích distancí. To platí pro pohledy dostředné i odstředné.

Podle nivelet se jedná o základní rovinu v úrovni řeky, plochy svahů obklopujících a vymezujících část 001 a především rovinu na hraně svahů, vymezujících prostor řeky a úroveň vyvýšenin či věží. Vzhledem k výrazně trojrozměrné kompozici reliéfu i zástavby vnitřního města a mnohočetným pozorovacím možnostem mají všechny nivelety stejnou významnost.

Pro pohledy z prostoru nivy řeky je významné, že ohraničující horizonty okolních, dosud do značné míry přírodních svahů,

pohledově nenarušuje převyšující zástavba za nimi. Zůstává tak zajištěna určitá intimita i měřítko tohoto stěžejního prostoru města.

Podle pohledových směrů jsou předmětem ochrany odlišně formované horizonty.

Východním směrem je tradičně chráněný klidný horizont, přestože nové dominanty, zde postupně vznikající, jej již částečně proměnily (uzavřely) a dojmově výrazně přiblížily historickému jádru města. Smyslem ochrany je však i nadále maximální zachování klidné linie horizontu a široce rozevřeného pohledu směrem východním, ubíhajícího do volného prostoru za ním.

Západním směrem se jedná o protiklad k východnímu – jde o dramaticky utvářený horizont širšího okolí Hradčan. Cílem ochrany je zachování dominance Pražského hradu.

Jižním směrem je hlavní dominantou Vyšehrad, přestože jeho ikonická silueta je dnes oslabena na pozadí výškových staveb na Pankrácké pláni a hmotou Kongresového centra Praha a.s.

Cílem ochrany je zde stabilizace již existující zástavby a její kompozice Na Pankráci, na ploše tzv. Pentagonu vymezeného ulicemi Na Strži, Pujmanové a Milevská, nerozšiřování výškových staveb mimo tuto konfiguraci staveb, to vše při nutném respektování výškových limitů stanovených příslušným rozhodnutím Mezivládního výboru pro světové dědictví pro tento případ.

Severním směrem je panoráma tvořeno sídlištní zástavbou tzv. severní terasy (Bohnice, Ďáblice, Prosek) a současný stav je nutno akceptovat jako již stabilizovaný.

Pro uchování hodnot panoramatických pohledů je podstatná i podoba mezilehlých, spíše neutrálních zastavěných ploch bez výrazných výškových dominant, vytvářejících kontext a artikulujících urbánní strukturu. Charakter těchto ploch je utvářen morfologií, barevností a materiály střech. Obdobně potřebnými artikulujícími prvky jsou mezilehlé nezastavěné plochy zeleně.

Obdobně je nutno chránit specifické hodnoty existujících centripetálních **pohledů zvenku a centrifugálních pohledů zevnitř** části 001 do jejího okolí. Zcela specifickou hodnotou jsou dosud existující dlouhé průhledy ze samého středu města až do okolní krajiny, vně ochranného pásma, především jižním a východním směrem v ose řeky a zpět. Smyslem ochrany je zde zklidňující rámec okolní zástavby, posilující výtvarnou působivost dramatického utváření území části 001.

6 2 4 Ochrana výrazných terénních útvarů

Specifickou ochranu vyžadují výrazné projevy terénního utváření a terénních útvarů na území části 001 a jejího ochranného pásma. Jsou patrné zejména v panoramatických pohledech (modelací nezastavěného, obnaženého terénu či střešní roviny zástavby). Působí také lokálně a významně dotvářejí identitu prostředí.

Pro ochranu krajinných hodnot je nutné respektovat fakt, že:

- Existující prostorové vztahy, dané utvářením terénního reliéfu, velikostí jednotlivých krajinných prostorů a převýšením návrší, jsou základním neměnným principem (konstantou), jenž byl v průběhu času harmonicky naplňován stavbami až do dnešní podoby.

6 2 5 Parcelace

Uchování historické parcelace je základním předpokladem ochrany urbánní struktury, neboť pomáhá uchování členění části 001 jako celku, určuje odlišnou charakteristiku existujících urbánních struktur i uchování forem staveb v detailu, měřítku i typologii.

Respektování historické parcelace je základním požadavkem ochrany a jeho nedodržení je ohrožením charakteru urbánní struktury části 001. Ohrožení může mít podobu slučování pozemků proti smyslu daného charakteru místa (vedoucí k větším objemům sta-

veb), proměny typologických forem zástavby pozemků (proměny především vnitřních částí, ohrožení charakteristické vnitroblokové zástavby, resp. struktury dvorů, průchodů apod.), či vlastní míry zastavěných ploch (mizející dvory nebo jejich zastřešování, mizející vnitroblokové nezpevněné plochy, často jediná místa se stromovou zelení apod.). Výjimku v tomto smyslu tvoří možnost odstranění nehodnotné sekundární zástavby vnitrobloků.

Ochrana hmotné podstaty a historické stavební stratigrafie objektů na území části 001

Při ochraně OUV, integrity a autenticity části 001 je nutné mít na zřeteli také stavebně historickou vrstevnatost jednotlivých staveb a jejich souborů. Jejich historická stavební a slohová stratigrafie je nenahraditelným zdrojem poznání a součástí hodnoty stavby jako takové, a proto musí být předmětem respektu a ochrany. Z tohoto důvodu je nutné chránit autentické konstrukce a pečlivě vážit přípustnost stavebních zásahů do jader historických objektů.

Zásadní roli při uchování stavební vrstevnatosti má zvolení odpovídající funkce historických objektů. Jako nejvíce vhodné, a to i v kontextu potřeby zachování života v části 001, je funkce bydlení, která svými nároky nejlépe umožňuje zachování hmotné podstaty cenných historických staveb.

Dalším důležitým aspektem při ochraně hmotné podstaty objektů je nutnost prohloubení poznatků již ve fázi záměru případných úprav. Teprve skutečné poznání autentických konstrukcí může být dostatečným předpokladem k fundovanému rozhodnutí o přijatelnosti, či nepřijatelnosti nových stavebních zásahů. Ochrana se totiž nemůže týkat pouze již zdokumentovaných historických konstrukcí, ale také konstrukcí dosud nepoznaných a skrytých, které jsou přirozenou součástí každé památky. Podrobný stavebně historický průzkum a adekvátní, odborně fundovaná interpretace musí být součástí již přípravné fáze každého záměru a nezbytným požadavkem orgánů státní památkové péče.

V neposlední řadě je také důležité stanovit postup konzervace směřující k uchování, případně zároveň k prezentaci historických stavebních konstrukcí tak, aby neztrácely svou výpovědní hodnotu i pro budoucí generace.

Ochrana střešní krajiny

Střešní krajina je jednou z veličin spolugenerujících OUV části 001 a je nositelem významných pohledových hodnot části 001. Její utváření je v části 001 různorodé a odpovídá vzájemně diferencovanému

charakteru zástavby jejích jednotlivých lokalit. Proto je nutné respektovat místně specifickou situaci.

Z pohledu ochrany je nutno také sledovat konstrukce střech, materiály a barvy použitých krytin, stejně jako charakter střešních otvorů a dalších prvků souvisejících se střešní krajinou (vikýře, komíny, drobné architektonické akcenty, napojení střechy na stavbu). Je nutné také zachovávat atypicky pojaté detaily a zabránit nevhodnému umístění pohledově rušivých technických prvků (TV antény a antény mobilních operátorů, domovní kotelny, klimatická zařízení apod.) a reklamních zařízení ve střešní krajině města.

Předpokladem úspěšné ochrany jsou odborně zpracované průzkumy a podrobná dokumentace. Pouze na základě komplexního poznání a kvalifikovaného posouzení celkové hodnoty památky může být navržen způsob dalšího zacházení a charakter případných nutných oprav.

Ochrana parteru staveb

Úprava parteru objektů je zásadní pro utváření veřejného prostoru. Na rozdíl od domovních průčelí se v parteru městských domů odehrávají změny relativně častěji. Dynamiku těchto změn vytvářejí především obchodní aktivity. S nimi spojené obchodní výkladce a navazující informační a reklamní zařízení jsou dynamickou složkou vizuální stránky veřejného prostoru v porovnání s relativně trvalou podobou domovních průčelí.

Je nutné, aby proměny podoby obchodních portálů a zařízení, jakkoli dočasné, nevedly ke znehodnocování celku, ať jím je domovní průčelí nebo přilehlý veřejný prostor. Je nutné bránit rozsahem nepřiměřenému a esteticky nevhodnému používání prvků reklamy (nevhodná barevnost, měřítko, plošně rozsáhlé polepování výkladních skříní, nesoulad s kompozicí domovního průčelí atd.).

Pro zvýšení QOL v části 001 a udržení stálých obyvatel v ní je také potřebné důsledně dodržovat stávající platná nařízení a podporovat využívání parterů domů v části 001 pro účely chybějící základní vybavenosti i pro kulturní a vzdělávací aktivity všeho druhu. Přímým předpokladem ovlivňování využití domovních parterů ze strany veřejné správy je stavební fond ve vlastnictví hlavního města Prahy, popř. ve vlastnictví či správě městských částí.

6 2 9 Ochrana detailu

Detail představuje mnohdy opomíjenou složku jednotlivých staveb, jejich umělecké výzdoby, ale také v površích a prvcích veřejného prostoru a spoluvytváří památkovou hodnotu celku. Vzhledem k této jeho poslední uvedené funkci je třeba pro zachování OUV části 001 zachovat i detaily v jejich autenticitě. Proto v rámci péče o detaily je nutné dokumentovat jejich současnou podobu, která může v případě neopravitelnosti detailu sloužit pro výrobu repliky. Případné doplňování detailů by mělo vycházet ze stávajícího kontextu, a to jak z hlediska tvarového, technologického a materiálového, tak z hlediska funkce a umístění.

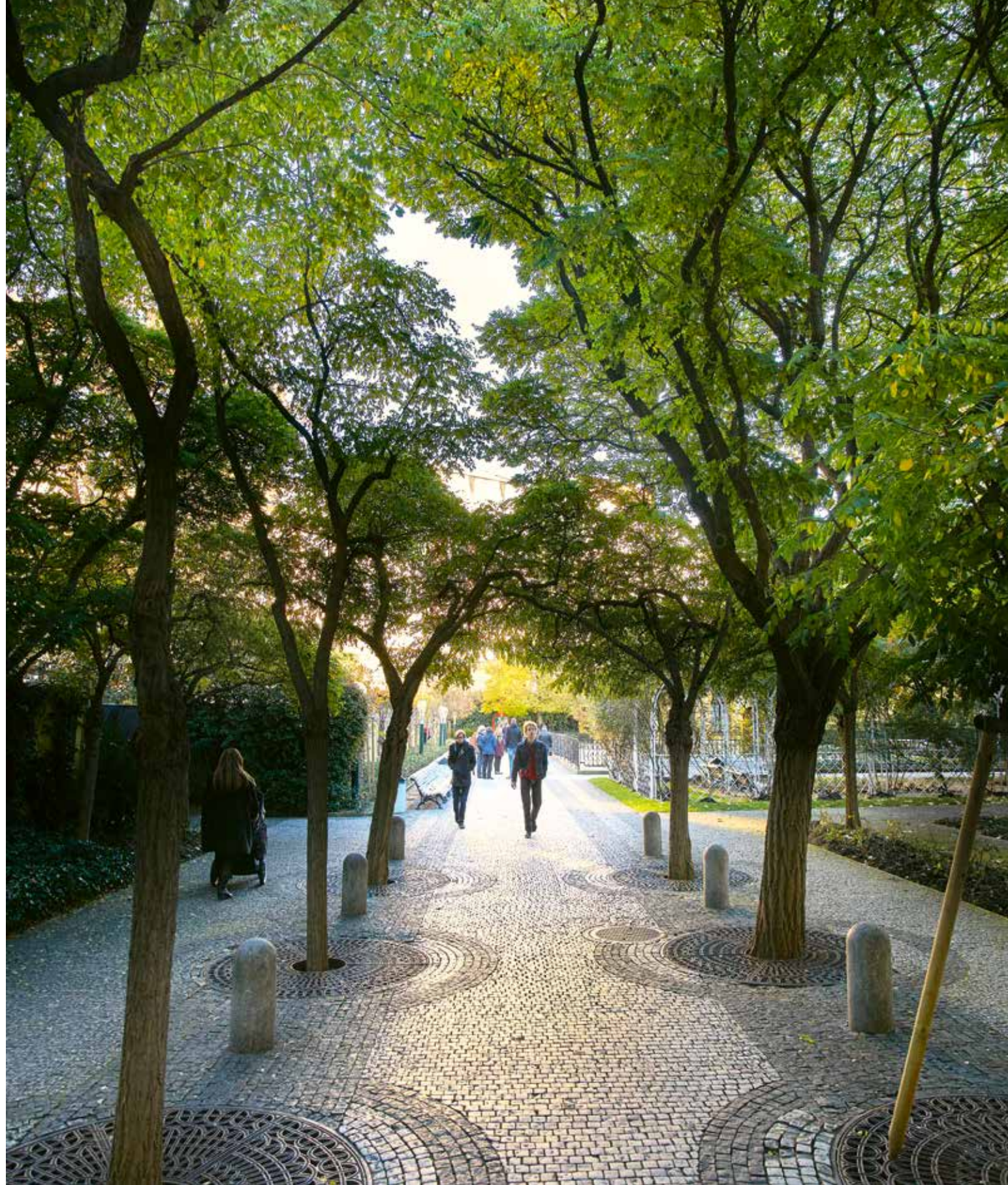
6 2 10 Veřejné prostory

Veřejné prostory části 001 jsou zásadní veličinou spolugenerující její OUV. Kvalita veřejných prostor je zároveň základním předpokladem kvality života ve městě.

Péče o veřejný prostor a jeho utváření v části 001 je také předmětem péče o zachování OUV části 001, její autenticity a integrity. Předmětem ochrany a rozvoje musí být veřejný prostor vždy jako celek, tedy prostranství, objekty či soubory, ale také jejich historický a ideový obsah, forma a funkce, v prostoru jako takovém. Proto jedním z důležitých cílů ochrany a rozvoje veřejného prostoru je i role veřejného prostoru v rovině urbanistické, ideové, sociální, kulturní, ekonomické či politické. Podstatné při tom je uchování pražských specifik utváření prostorů jak v rovině obecné (niveleta, materiály, typologie, mobiliář), tak v místě (lokální a významová diferenciacce). Specificky je nutno ochránit charakter veřejného prostoru při budování parkovacích kapacit, resp. vjezdů do nich. Ty musí být řešeny výhradně na vlastním pozemku.

Je třeba také řešit narůstající přetížení související s velkým počtem návštěvníků, například rozšířením jejich zájmu také o méně atraktivní lokality. K lepší orientaci turistů a propagaci těchto lokalit může přispět kvalitní jednotný informační systém.

Nástroje ochrany a utváření veřejných prostranství jsou uvedeny ve Strategii rozvoje veřejných prostranství, která je určena

k implementaci do praxe například v rámci městských částí, na jejichž území zasahuje část 001, jako nepodkročitelné minimum.

Současná správa a údržba a celková investiční politika města, rozdělená mezi mnoho správcovských a investorských organizací (TSK, DPP, INV, MČ), způsobuje fragmentaci, ztrátu detailu i zodpovědnost za celkovou kvalitu veřejných prostranství. Je tedy žádoucí v rámci strategických a koncepčních materiálů města zajistit jejich vzájemnou koordinaci.

6 2 11 Povrchy komunikací

Osobitou součástí veřejného prostoru jsou jeho povrchy. Materiálové, skladebné a barevné charakteristiky dlažeb jsou pražským fenoménem. Pestrost existujících druhů a forem dlažeb je vázána na specifické lokální, resp. typologické situace. Obnova povrchů musí tato specifika respektovat dle platných koncepčních materiálů, např. Koncepce živičných a dlážděných povrchů v části 001 a Koncepce povrchů tramvajových tratí (IPR Praha).

6 2 12 Objektový smog a obrana proti „zachatrčení“ parteru města

Je nutné, aby veřejné prostory nebyly nekoordinovaně zanášeny různými objekty městské infrastruktury, která není v rámci městské správy zcela efektivně meziresortně koordinována. Jedná se především o sdružování nosičů osvětlení a trolejí, energetické a dopravně regulační kiosky a trafostanice.

Obdobně je nutné zamezit soukromým subjektům, které se snaží pronikat do atraktivních a lukrativních oblastí se stánkovým prodejem, a dále také nekoordinovanému umístování pevných, často esteticky nehodnotných objektů, předzahrádek, reklamních zařízení nebo přístřešků a stánků. Je nutné minimalizovat rozsah reklam, zabránit jejich nepřiměřené velikosti a špatné grafické úrovni. Především nutno bránit rušivým umístěním v pohledově exponovaných situacích, resp. v blízkosti památek, které tak mohou být vizuálně a významově znehodnocovány.

Je nutné důsledně zamezit zanášení veřejného prostranství města především privátními objekty, které nemají žádnou funkční vazbu s provozem trvalého objektu, resp. s povahou a významem daného místa. Přednost mají drobné, z provozního hlediska nekonfliktně umístěné předzahrádky, související s objektem a obohacující parter a obytnou funkci města při dodržení estetické kvality použitého mobiliáře. Zásadně omezeny by měly být objekty mobilní a netrvalé povahy, které se za různých nejasných okolností stávají trvalými, navíc za vědomí kompetentních institucí.

Proti zanesení veřejného prostoru města nevhodnými objekty, omezujícími kvalitu vnímání architektonických a prostorových hodnot města a jeho užívání, je nutné promyšlené a koncepční

rozhodování o povolení umístování a formách dočasných objektů ve veřejném prostoru města.

Nástrojem je **důsledná aplikace metodických pokynů ve formě nařízení a existujících (OPP, NPÚ, IPR) manuálů a vypracování dalších. Neopominutelná je osvěta** a povyšování kulturního povědomí o kvalitě místa.

6 2 13 Nástroje ochrany archeologického kulturního dědictví

Vzhledem k charakteru historické struktury města ve všech souvrstvích je nezbytné, aby nejcennější části historického zvrstvení terénu zůstaly zachovány jako doklad vývoje historického jádra Prahy pro případný archeologický výzkum v budoucnosti, jímž bude možné z takto zkoumaných situací získat více informací než dosud.

Pro nejlepší a nejefektivnější ochranu archeologického kulturního dědictví v historickém centru Prahy je třeba uskutečnit následující krátkodobé i dlouhodobé kroky:

- 1) Průběžně aktualizovat potenciální seznam nejcennějších archeologických terénů statku (tzv. Významné archeologické plochy) a důsledně stanovit režim a legislativní nástroje jejich ochrany.
- 2) Lépe a vhodnými prostředky ochránit archeologické relikty (především zbytky architektury) odkryté při archeologickém výzkumu in situ (konzervování in situ, případná prezentace; s tím související změny projektu stavebních prací) s ohledem na prostorovou a vypovídací situaci města a v dohodě s ostatními subjekty prostorového plánování města.
- 3) Při územním řízení respektovat významné archeologické plochy, zakotvené v Územním plánu sídelního útvaru – ÚPN SÚ HMP.
- 4) Doplnit Steering Committee statku (Komisi RHMP – Rada světové památky) o nového člena – archeologa.
- 5) Zvýšit edukaci a povědomí o archeologickém kulturním dědictví a jeho významu (případně k tomuto účelu zavést specializovaný grantový podprogram, podpořit vizi Pražského archeologického muzea ve správě Muzea hl. m. Prahy) a začlenit archeologické památky do informačního systému.
- 6) Posílit postavení památkové péče v oblasti archeologie

v poradních orgánech HMP a respektování jejich námětů a požadavků v územním plánování.

- 7) Respektovat doporučení Pražské archeologické komise při NPÚ ÚOP HMP ohledně ochrany a prezentace archeologického kulturního dědictví.

6 3 Konkrétní oblasti – lokální problémy

6 3 1 Severojižní magistrála

Největším přetrvávajícím problémem kontaktního území (na samé hranici části 001) zůstává linie Severojižní magistrály, oddělující oblast horního Nového Města pražského od Vinohrad. Rušivě působí především extrémní dopravní zátěž a extravilánový charakter komunikace s mimoúrovňovými kříženími (úsek Muzeum – Těšnov). I když patrně nelze očekávat úplné odstranění této bariéry, je reálné požadovat pro zachování OUV části 001 zvýšení příčné prostupnosti, snížení dopravní kapacity SJM, její úpravu na městský bulvár a kultivaci vnitřních periférií města.

To se týká především kultivace v místech křížení s významnými městskými radiálami, propojujícími historickou část města s okolními čtvrtěmi (zejména prostor Těšnova – křižovatka U Bulhara, okolí Národního muzea, náměstí I. P. Pavlova, resp. severní předmostí Nuselského mostu). Akceptovat koncepci Studie humanizace Severojižní magistrály (IPR). Pro významnější rozvoj vnitřního prostředí města je vhodné uvažovat o krocích vedoucích k omezení tranzitního průjezdu PPR ulicemi Ječná, Žitná, Resslova, Smetanovo nábřeží.

6 3 2 Řeka

Řeka a její břehy jsou jednou z nejdůležitějších komponent obrazu města, spolugenerující OUV části 001. V analytické části tohoto Management plánu je poukázáno na faktory, které tuto její funkci ohrožují a snižují, i na její pozitivní působení na QOL obyvatel města.

MgP doporučuje všem správním orgánům integraci a společné projednání problematiky řeky s prioritou zachování OUV a stability QOL v nejhodnotnější oblasti části 001.

Nevhodná zástavba v blízkosti řeky může změnit stávající měřítko a proporce tohoto prostoru, potlačit působení významných terénních anebo historickou výstavbou vytvářených dominant, případně oddělit od řeky historické lokality části 001.

Vizuální hodnotou a požadavkem je maximální uchování viditelného styku břehů s hladinou řeky. Pro tyto pohledové hodnoty průběhu toku by se neměla objevovat další stabilní kotviště pro lodní dopravu, neboť řeka ve svém průběhu částí 001 a její dynamika jsou vysokou hodnotou panorámatu částí 001.

Zásadní je uchování hodnot prostoru řeky, založených nejen na jeho vizuální integritě, ale i na jeho rekreačním potenciálu a klidné intimitě, stojící namnoze v protikladu k rušnému okolnímu městu. Obdobně je nutné zachování existujících míst přístupu k řece a průchodu kolem ní. Je nutné zamezit dalšímu budování stabilně ukotvených plavidel, která jsou zařízeními pro kapacitní veřejné stravování či ubytování a snižovat jejich počet a ochránit prostor řeky před kapacitní nákladní lodní dopravou, která by ohrozila individuální a do určité míry intimní rekreační potenciál místa. Stávající prostor řeky chránit před objemnými stavbami pro lodní dopravu, vstupujícími do obrazu řeky jako důležité součásti panorámatu Prahy.

Vzhledem k veřejnému zájmu na zachování OUV a funkci řeky ve vztahu k ní se doporučuje vyšší koordinace mezi zainteresovanými orgány s využitím kompetencí MHMP jako vodoprávního úřadu, v kooperaci s Povodím Vltavy s. p. a Ministerstvem dopravy ČR.

Pro ochranu hodnot prostoru v okolí Vyšehradu je třeba nalézt přijatelné řešení obnovy a zkapacitnění vyšehradského Železničního mostu a vytvořit kvalitnější propojení s rekreačně sportovními plochami Císařské louky v jižní části levého břehu.

V oblasti řeky je doporučeno postupovat dle Koncepce pražských břehů (IPR Praha).

6 3 3 Masarykovo nádraží

Prostor Masarykova nádraží je největší potenciálně rozvojovou plochou na území části 001 a je v rámci platného Územního plánu HMP definován jako „velké rozvojové území“. Proměny organizace

provozu železnice a záměry přestavby železniční sítě v Praze vytvořily předpoklady k prostorovému uvolnění rozsáhlých ploch nádraží ve velmi atraktivní a citlivé lokalitě v části 001. Rozvoj na uvolněných plochách musí být řízen detailní urbanistickou rozvahou, sledující především zachování OUV významně citlivého prostoru, včetně míry a způsobu budoucího využití této již dnes velmi exploatované lokality v části 001. V daném místě je velmi významné sledování panoramatických hodnot a hmotového zapojení novostaveb do stávajícího celku. Mimo urbanistické hodnoty je nutné sledovat také hodnotu a kvalitu architektonického řešení, především měřítko odpovídajícího danému kontextu, ale i členění a detailu staveb v návaznosti na okolní budovy.

Nezbytná je podpora zachování dopravní funkce nádraží v propojení na systém MHD a PID.

6 3 4 Staroměstské náměstí

Dlouhodobě řešená problematika dostavby Staroměstského náměstí po jeho narušení demolicí dvou historicky následných staveb

B108

radnic se stala předmětem více než stoleté odborné i veřejné diskuze. Velká řada architektonických návrhů, vzešlých z četných soutěží, nepřinesla dodnes uspokojivé, obecně široce přijímané řešení. Přestože se nejedná o akutní problém, neboť se zdá, že současnost proluku již přijala a nepocituje ji jako bolestivou jizvu, je nutné mu i do budoucna věnovat pozornost. Četná navrhovaná a neuspokojivá řešení poukazují na skutečnost, že se zde nejedná pouze o problém architektonický, ale také problém obsahu a programu budoucí dostavby, zatížené očekáváním nejen architektonicky ikonické stavby. Tímto směrem by mělo být, více než tomu bylo dosud, zaměřeno další úsilí.

6 3 5 Václavské náměstí a jeho okolí

Václavské náměstí, které se v moderní době stalo jedním z hlavních symbolů města, hledá již přes sto let svoji podobu. Prošlo mnohými úpravami, z nichž nejvýraznější byl nedokončený pokus o vytvoření rozsáhlé pěší zóny ze sedmdesátých let minulého století. Eliminace průjezdné dopravy, včetně tradiční tramvajové, proměnila nejen jeho vizualitu, ale také provozně funkční charakter a celkovou atmosféru prostoru. Období po roce 1989 přineslo nové problémy v podobě spekulativního nabytí některých budov, které byly buď nevhodně funkčně proměněny, nebo zůstávají prakticky dodnes nevyužity. Důsledkem těchto změn došlo k proměně klimatu dříve zcela prestižního prostoru, včetně dnes existující negativní stigmatizace, dané degradací tamního sociálního života sociopatogenními jevy.

Náměstí a jeho okolí bylo a dosud je tradičně centrem společensky významných a mimořádných událostí, ale také projevů každodenních kulturních prožitků a způsobu života centra města, tzv. „kulturní horizontály“. Pro významnost tohoto prostoru, která má celoměstský i nadměstský dopad, je nutno podniknout kroky k jeho fyzické i morální rehabilitaci, ať již formou dokončení úprav jeho parteru ve shodě s návratem jeho funkce pražského korza, či nalezením prostředků k rehabilitaci četných kulturně-společenských aktivit (kina, kavárny, malé formy divadel atd.). Prostupnosti tohoto významného veřejného prostoru města nesmí v budoucnosti bránit realizace dalších dopravních staveb, např. ramp do podzemních

B109

garáží a souvisejících dopravních opatření a zařízení. Dostupnost a rozvoj kulturních a obchodních nabídek části 001 musí být zajištěna dalšími neinvazními typy PID v kombinaci s dalšími ekologickými druhy individuální dopravy, kompatibilními s členitou strukturou části 001. Podstatným úkolem je také znovu náměstí lépe propojit s okolním městem, především s Vinohrady, resp. překonání SJM a propojení s Vinohradskou třídou. I nadále sledovat možnost navrácení tramvají do prostoru náměstí.

6 4 Prevence přírodních hrozeb a krizových situací. Blackout

Pro řízení opatření pro ochranu životů, zdraví, majetků občanů, případně návštěvníků HMP a pro ochranu životního prostředí při mimořádných událostech byl hlavním městem Prahou vypracován „Záchranný bezpečnostní systém hl. m. Prahy“ (ZBS) fungující v úzké koordinaci s „Integrovaným záchranným systémem“ (IZS) podle zákona č. 239/2000 Sb. V rámci ZBS byl dokončen systém protipovodňové ochrany v celém perimetru ohrožených břehů Vltavy. Je v zájmu zachování OUV části 001, aby byl tento systém řádně udržován, protože z hlediska přírodních katastrof připadá pro část 001 v úvahu především riziko povodní.

Hlavní město Praha i městská část Praha 1 mají zpracován pro případ povodně Povodňový plán.

Část 001 chrání účinný protipovodňový systém, který je dimenzován nad stavem hladiny vody při tisícileté vodě v roce 2002. Systém ochrany pomocí mobilních stěn prokázal dostatečnou účinnost během povodní v červnu 2013.

Stejně tak prokázal svou funkčnost i Krizový plán hlavního města Prahy. Plán obsahuje postup při řešení krizových situací a závažných mimořádných událostí, které mohou na území hlavního města vzniknout. Vychází z podrobné analýzy rizik, jež mohou ohrozit svými následky obyvatelstvo Prahy a jeho návštěvníky i jejich majetek.

Praha provedla cvičení „Blackout 2014“ pro vyhodnocení rizika totálního výpadku elektrické energie. Konkrétní opatření přijatá městem po cvičení „Blackout 2014“ musí být implementována. Do budoucna však přichází též v úvahu zabezpečení movitého památkového fondu, který může být v případě výpadku elektrického proudu ohrožen kriminalitou, neboť zabezpečovací systémy budou disfunkční, nebudou-li zabezpečeny náhradní zdroje (na movité památky se sice Úmluva o světovém dědictví nevztahuje, a nejsou tedy rozhodující pro přiznání OUV části 001, nicméně je fond movitých památek součástí pražského památkového fondu).

Bezpečnostní rada HMP projednala a schválila vyhodnocení cvičení „Blackout 2014“. Z tohoto vyhodnocení vyplynuly úkoly pro MHMP a složky Integrovaného záchranného systému a návrhy na zlepšení situace ve vztahu ke státu.

V souladu s ohrožením narůstajícím mezinárodním terorismem jsou v gesci Ministerstva vnitra (MV) v koordinaci ZBS a IZS podnikána opatření podléhající trvalé aktualizaci. Směrná je přiměřenost preventivních opatření chránících část 001 odpovídající aktuální bezpečnostní situaci.

6 5 Nehmotné komponenty

6 5 1 Bydlení

Po dlouhé době, kdy docházelo k prudkému snižování počtu trvale bydlících rezidentů v části 001, bylo zaznamenáno jeho zpomalení a pozastavení. Počet stálých obyvatel však klesá i nadále. Zejména se snižuje počet rodin s dětmi a důchodců. Jde nejen o průvodní jev tzv. gentrifikace (vzniká nový segment bydlení pro vysokopříjmové skupiny obyvatel), která postihuje centrum města, ale také o důsledek trvajících trendů, jimiž jsou nárůst komerčních a administrativních aktivit. Na straně jedné dochází ke ztrátě obytnosti v důsledku silného cestovního ruchu. Ten působí mj. hygienické a bezpečnostní problémy (nepořádek, hluk v nočních hodinách, koncentrace drobné kriminality atd.), nesnadno slučitelné s rezidenčním bydlením. Jedním z významných faktorů úbytku rezidentů v části 001 se také stala cenová nedostupnost bydlení pro sociálně slabší vrstvy obyvatelstva v důsledku deregulace nájmu v letech 2012–2013 a s ní související současný nedostatek sociálního bydlení v centru hlavního města, kterého by mohly využít právě rodiny s malými dětmi a senioři.

V souvislosti s proměnou proporce trvalých obyvatel a ostatních uživatelů části 001 se mění i struktura zde existující obchodní sítě a služeb (mizí služby základního typu ve prospěch luxusních sortimentů prodeje), což v konečném důsledku vytváří další tlak na odchod stálých obyvatel části 001. Odchod stálých obyvatel souvisí také s legální i nelegální proměnou bytového fondu na hotelové nebo komerční využití.

Stabilizace obytné funkce části 001 je jedním ze stěžejních úkolů ochrany jejího nemovitého fondu, jedné ze základních veličin utvářejících její OUV, a jejího dalšího pozitivního vývoje. Proto je nutné stabilizovat stávající bytový fond. Jedním z nástrojů je jeho ochrana cestou příslušné regulace v rámci územního plánu.

Řešení musí přinést dosud absentující bytová politika, zaměřená v části 001 mj. na ochranu dlouhodobého bydlení v kvalitně udržovaných domech s obyvateli se silným vztahem k dané lokalitě, stejně jako podpora základních služeb občanského vybavení a obchodu,

potřebných pro stálé obyvatele. Nepřímou podporou stabilizace bytového fondu, resp. setrvání obyvatel je vytváření kvalitního obytného prostředí. V tomto smyslu je nutné zhodnocování veřejných a zejména poloveřejných prostor s cílem zvýšení jejich čistoty a bezpečnosti, podílu zeleně a prvků pro krátkodobý odpočinek včetně vnitroblokové zeleně.

V procesu přípravy bytové politiky města je nutné zvážit zřízení funkce městského koordinátora, jehož úkolem by byla podpora synergie investičních aktivit státních, městských, družstevních a soukromých při případné výstavbě bytů a modernizaci staršího bytového fondu ve prospěch realizace veřejného zájmu, vyjádřeného v bytové politice města, jímž by měla být mj. vyvážená sociální a funkční struktura části 001 při samozřejmém zachování její OUV.

Posilování funkce bydlení v části 001 je nemyslitelné bez zklidnění dopravy v ní a decentralizace komerčních, administrativních a ubytovacích aktivit z relativně malé části 001 ve prospěch navazujících lokalit města za hranici části 001. Důležitou úlohu v tom hraje platný územní plán města a měl by hrát také připravovaný Metropolitní plán jako jeden ze základních pilířů budoucí vnitřní vyváženosti části 001. Ten musí zakotvit ochranu bytového fondu v ní závazným stanovením minimálního podílu funkce bydlení (včetně cenově dostupného sociálního bydlení), případně v jejich diferencovaných lokalitách.

6 5 2 Pracovní příležitosti

Část 001 je charakteristická enormním soustředěním pracovních příležitostí. Ty jsou v území vytvářeny především velkokapacitními komerčními a administrativními zařízeními.

Na vitalitu prostředí části 001 a QOL v ní pozitivně působí především nabídka pracovních příležitostí v rámci institucí vědeckých, školských, zdravotnických a kulturních.

Je úkolem vedení města prosazovat udržení těchto neprofitních zařízení, většinou celostátního významu, a zejména na ně navazujícího studentského a intelektuálního živilu v části 001 v zájmu zachování její vitality. Naopak, velkokapacitní komerční a administrativní komplexy část 001 zatěžují jak provozně, tak svými stavebními objemy, a nejsou v souladu s její OUV, proto je nutné omezit, případně eliminovat či vyloučit jejich další výstavbu.

6 5 3 Volný čas

Část 001 nabízí četné možnosti rekreace a trávení volného času. Obyvatelé i ze vzdálenějších částí města tradičně směřují za rekreací do klidných parků a zahrad části 001 i za návštěvou památek a kulturních zařízení na jejím území. Silnou atraktivitou je také řeka se svými ostrovy a v poslední době čím dál více využívanými nábřežími.

Pro uchování tohoto potenciálu je nutné, aby nebyl zneužíván pro agresivně působící komerční účely a nebyl nepřiměřeně dopravně a komerčně přetěžován komerčními a především banálními turistickými atrakcemi. V tomto směru může být nápomocná nová městská politika cestovního ruchu a řešení zejména individuální automobilové dopravy.

Obdobně to platí i pro nejvýznamnější veřejné prostory části 001, které ztrácejí pod náporom turistického průmyslu svůj původní charakter a případně i význam pro krátkodobou rekreaci a odpočinek. Krátkodobá rekreace musí být podporována také kvalitními úpravami intimních rezidenčních poloveřejných prostorů jako faktoru vytvářejícího pohodu stálých obyvatel části 001, a tím i pro jejich stabilizaci.

Proto je nutné veřejný prostor nejen postupně vybavovat, ale také vytvořit specifické formy jeho regulace, garantující klidné trávení volného času, resp. krátkodobé městské rekreace. Cestou k tomu by měla být přiměřená implementace strategie veřejných prostor a dalších koncepčních nástrojů, zklidňujících prostor řeky od hypertrofované motorové lodní dopravy, zejména nákladní, jako překážky využití řeky pro krátkodobou rekreaci. To se týká i zklidnění IAD na nábřeží v části 001.

6 5 4 Obchodní zařízení a služby

Pro kvalitu života a podporu bydlení v části 001 je důležitá nabídka základního vybavení a služeb, které využívají stálí obyvatelé i dočasní návštěvníci. Tato nabídka je v současnosti v některých lokalitách části 001 nedostatečná, což snižuje QOL stálých obyvatel.

Proměna sortimentu a koncentrace obchodu do velkých obchodních center vede k vyprazdňování domovního parteru

i historických pasáží, které byly původně pro drobná obchodní zařízení a služby určeny.

Pro podporu a udržení sítě menších jednotek, především v parteru domů a pasážích, je stěžejní omezení vzniku dalších velkých obchodních center v části 001 nebo při její hranici.

V situaci nemovitostí vlastněných HMP, popř. ve vlastnictví či správě městských částí, je nutné při jejich pronájmu požadovat za akceptovatelný nájem takovou nabídku zboží a služeb, která podporuje obytnou funkci lokality.

6 5 5 Zdravotnictví

V historickém jádru se nachází významný podíl pražských nemocničních zařízení, v některých případech vytvářejících velké stavební komplexy, resp. areály, některá s funkcí fakultních nemocnic.

Do budoucna by se k těmto zařízením mělo přistupovat na základě jasné koncepce. Existující komplexy nesou určitý nevyužitý potenciál zhodnocení jejich klidového a rekreačního prostředí. Prioritou tohoto zhodnocení by měl být vysoký standard poskytovaných zdravotnických služeb, aniž by došlo k ohrožení OUV části 001 a historické substance zdravotnických areálů (včetně zachování jejich stávajících historických objemů, resp. parcelace, působících jak vizuálně v panorámatu města a dálkových ohledech, tak v historické uliční síti části 001).

6 5 6 Školy

Školství je na všech stupních, od předškolních zařízení až po vysokoškolská, velmi významnou součástí života (resp. QOL) v části 001 a některá z těchto zařízení jsou faktorem ovlivňujícím stabilitu bydlení v ní.

Význam vysokého školství v části 001 je nejen faktorem ovlivňujícím přítomnost studentského živlu v ní, a tím její vitalitu, ale funkce Prahy jako centra vysokého školství s mezinárodním významem v historii byla důvodem pro přiznání OUV části 001 podle kritéria VI. Na tento fakt je nutné navázat a dále zde podporovat, resp. posilovat přítomnost školských zařízení.

Vysoké školy jsou rezervoárem vědeckého poznání části 001, zdrojem budoucích specialistů, uplatňujících se profesionálně v ochraně části 001 i její rehabilitaci, a tvoří jedno z ohnisek kulturního života v Praze.

Je nutné, aby zastupitelé HMP a městských částí trvale podporovali přítomnost a rozvoj vysokých škol a zachování jejich zařízení v části 001, a aby budoucí územní plán tuto aktivitu ve své koncepci podpořil příslušnou regulací. Obdobně je nutné v části 001 podporovat rozvoj škol středních, základních i škol mateřských i jako podporu pro její obyvatelské složky, především v podobě rodinného bydlení.

6 5 7 Dopravní infrastruktura

Území části 001 je vzhledem ke své centrální poloze a tradiční centralizaci aktivit v Praze silně zatíženo cílovou i průjezdnou (vůči části 001) individuální i veřejnou dopravou a silným tlakem na dopravu v klidu. Morfologie pražského terénu soustřeďuje vnitřní dopravní vztahy města do prostorů majících velký význam pro OUV. Jedná se především o prostor řeky, resp. jejích nábřeží.

Město by mělo upřesnit dopravní politiku pro centrální část města tak, aby přijatá opatření, regulace a organizace vedla ke snížení zátěže části 001 motorovou dopravou.

Pro stávající a budoucí kvalitu prostředí části 001 je důležitý významný podíl a forma pěší a bezmotorové dopravy.

6 5 7 1 Železnice

Koncepce železniční dopravy na území hlavního města je založena na předpokladu jejího výrazného začlenění do integrovaného systému příměstské a městské veřejné dopravy. To bude umožněno

prostřednictvím výstavby nových tratí a modernizací stávajících, zvýšením počtu železničních zastávek, posílením přestupních vazeb mezi železnicí a ostatními systémy veřejné dopravy při dodržování standardu kvality a realizace uceleného linkového systému. Železniční doprava se stává plnohodnotnou součástí PID a vedle metra bude v souběhu společných uzlů plnit funkci dalšího páteřního systému veřejné dopravy v pražské metropolitní oblasti, odlehčujícího dopravnímu zatížení části 001. Sofistikovaný systém zajistí zvýšení kapacit integrované dopravy, nabídne komfortní a rychlou městskou dopravu, významně konkurující nekomfortní IAD, zatěžující životní prostředí s důsledky na OUV a QOL.

6 5 7 2 Průjezdny model železniční dopravy

Cílový stav předpokládá vybudování nového plně průjezdného systému železničních linek pod centrem města, s propojením protilehlých předměstí včetně nových zastávek v centru. Podoba tohoto projektu není v současné době plně stabilizována (v zásadách územního rozvoje navrženo jako územní rezerva). Bude hledána možnost nové centrální zastávky v blízkosti Hlavního nádraží s přestupními vazbami na linky metra a povrchové železnice. V centrální části 001 musí být zachována železniční zastávka v historické stopě. Po realizaci dojde k částečnému snížení železničního provozu na Masarykově nádraží se zapojením kapacit tohoto prostoru do systému MHD a PID. Tento projekt je otázkou dalekého výhledu.

6 5 7 3 MHD – PID

Tramvajová doprava je vedle významné podpovrchové dopravy nejfrekventovanější formou dopravy ve složitě dostupné centrální části v 001. Její další zkvalitnění by mělo spočívat ve zmožení tramvajových propojení pro zvýšení obsluhy území a snížení zranitelnosti několika málo přetížených tras, v umístování a zkvalitňování zastávek v místech neprostupných lokalit a vnitřní periferie centra (jako SJM), zlepšení kapacitního vozového parku MHD, v optimalizaci řízení provozu a v integraci s ostatními druhy MHD, zvláště železnicí a mikrobusey v oblasti 001.

Žádoucí je zvýšení prostupnosti města pro MHD např. zavedením tramvajové dopravy přes magistrálu podél Národního muzea směrem na Vinohradskou třídu. Cílem je nejen lepší dopravní

spojení mezi městskou částí Praha 1 a městskou částí Praha 2, ale i přítomnost cestujících v oblastech, kde hrozí negativní trend pauperizace či monotematického užívání částí města (např. okolí SJM) a kvalitnější obsluha hlavního nádraží.

Pro dojíždění do oblasti 001 bude ze systémového hlediska důležitá další hlubší integrace středočeského území do systému PID.

6 5 7 4 Napojení Letiště Václava Havla Praha na hromadnou dopravu

Pro zvýšení dostupnosti a kvality cestování z pohledu zahraničních návštěvníků bude mít význam budoucí dopravní obsluha letiště. To přispěje i ke snížení automobilové dopravy. Ta využije

modernizované železniční trati Praha – Kladno, vycházející ze samého centra části 001, Masarykova nádraží.

6 5 7 5 **Automobilová doprava**

Zásadním problémem, který je třeba řešit na hranici části 001 a na nějž poukázal i Mezivládní výbor pro světové dědictví, je přetrvávající podoba a míra zatížení území v okolí SJM, která působí negativně nejen z hygienického, ekologického a estetického hlediska, ale také jako přerušení přirozené historické návaznosti městské struktury části 001 na své zázemí východně ležících rezidenčních čtvrtí. Působení SJM vytváří na hranici části 001 oblast vnitřní periferie a pauperizaci v bezprostředním kontaktu centra města.

Cestou k řešení problému je humanizace magistrály její transformací na živý městský bulvár se zlepšenými podmínkami i pro

nemotorovou dopravu, především pro pěší. Vzhledem ke komplikovanosti a rozsáhlosti úkolu je vhodné po stanovení celkové koncepce humanizace při jejím naplňování začít co nejdříve a postupovat po jednotlivých krocích. V souladu s její transformací na bulvár městského typu je třeba na ní vytvořit nové cíle cest, jako např. realizaci tzv. Muzejní míle. Naopak, nemají být sledovány v minulosti prověřované úpravy spočívající v zatunelování magistrály, které nepřinášely očekávané efekty.

Zklidnění dopravy lze podle studie Humanizace SJM dosáhnout mj. zpomalením celého provozu pomocí přechodů, postupnou redukcí jízdních pruhů a vznikem odstavných pásů parkovacích stání pro obsluhu území. Pro snížení prašnosti se doporučuje výsadba stromů v prostoru uvolněných dopravních pásů. Zásadním požadavkem je do budoucna regulace dopravy, např. zavedením mytého systému.

Významným protitlakem k dosažení cíle zklidnit magistrálu, jsou některé rozvojové záměry města vázané na SJM. Bude třeba výrazněji promyslet příčiny nové zdrojové a cílové dopravy u nových záměrů, což nemusí nutně vést ke zmrazení rozvojových záměrů, ale spíše k přísné regulaci příčin rušivých dopadů objemu a struktury funkcí, což ostatně platí i pro celou část 001. Již v základních principech úvah zadání by měla být začleněna aktualizovaná hodnotová kritéria cílových kvalit života ve městě, resp. v části 001.

6 5 7 6 **Doprava v klidu**

V části 001 je obecný nedostatek parkovacích stání jak pro obyvatele této části města, tak pro zde pracující či návštěvníky. Prioritou, související s udržением obytné funkce v části 001, je zajištění i tohoto standardu především pro zde trvale bydlící. Dostatek parkovacích stání pro rezidenty by měl být zajištěn. Fenomén kvality bydlení ve městě by měl do budoucna být spojován s vědomým bydlením bez aut s alternativou MHD a jiných sdílených a ekologických forem dopravy.

Na základě implementace přijatých PSP bude docházet k redukcí parkovacích stání. PSP nově stanovují maximální počty parkovacích stání při výstavbě komerčních objektů v centru. Přetížení části 001 parkováním nerezidentů lze snížit budováním zachytých parkovišť za hranicemi části 001 i na území Středočeského kraje v návaznosti na trasy PID a naopak ztížením podmínek pro

zaparkování v části 001. Politika města by měla směřovat k tomu, aby nerezidenti volili pro dopravu do centra městskou integrovanou dopravu a aby nebyla celková kapacita dopravy v klidu (veřejná i soukromá stání) na území 001 navyšována, ale naopak postupně redukována.

6 5 7 7 **Cyklodoprava**

Prvkem spojeným s potenciálním odlehčením centrální oblasti od automobilové dopravy je posílení cyklodopravy, která může významně doplnit chybějící článek mezi pěší a veřejnou dopravou. Vhodně provedená síť cyklostezek a služby s ní související, jako je např. možnost zapůjčení „městských kol“, či „elektrokol“, by měly zmírnit problémy s přetížeností veřejné dopravy v centru. Avšak řešení cyklistické dopravy nesmí být na úkor veřejné nebo pěší dopravy.

6 5 8 **Kultura ve vztahu k OUV části 001**

Poznámka: pojem kultura je třeba na tomto místě chápat v užším slova smyslu, včetně složek kreativního umění – průmyslu (výtvarné umění, architektura, design, scénické umění a kulturní dědictví) a kulturního průmyslu (film a video, televize, rozhlas, videohry, hudba, knihy a tisk, reklama). Oblasti se překrývají pojmem kreativní průmysl.

Kultura nepochybně ovlivňuje QOL obyvatel Prahy a je schopna dát části 001 smysluplnou náplň odpovídající hodnotám, pro něž jí byla přiznána OUV, a vytváří v současnosti přidanou hodnotu k těm, které byly zděděné z minulosti.

Kultura v Praze a pražské kulturní a kreativní průmysly a na ně navazující další odvětví, včetně turismu, ve shodě s mezinárodními zkušenostmi přinášejí ekonomický přínos pro prosperitu města i sociálně ekonomické postavení jejích aktérů, byť město samo ještě plně nezpracovalo evaluativní studii na toto téma.

Kultura je také rozvojový faktor ve smyslu rozvoje osobnosti, a to nejen profesionálních tvůrců a interpretů, ale i příjemců, tj. obyvatel Prahy a návštěvníků města, a faktorem jejich celoživotního vzdělávání.

Za předpokladu dostatečně diverzifikované nabídky kulturních statků a služeb mohou tyto umožnit poznávání jiných kultur a v tomto smyslu být nástrojem pro porozumění a účinným opatřením proti kulturnímu rasismu.

Diverzifikace nabídky kulturních statků a služeb a oprávnění k podpoře jejich vzniku i zprostředkování příjemcům jsou principy, výslovně stanovené v „Úmluvě na podporu rozmanitosti kulturních projevů“ (přijaté na Generální konferenci OSN pro výchovu, vědu a kulturu na svém 33. zasedání, 2005 v Paříži), jíž se zavázala i Česká republika.

Vzhledem ke shora uvedenému a zejména vlivu kultury na část 001 musí město Praha aktualizovat svou Kulturní politiku a její prováděcí nástroje, včetně evaluačních mechanismů.

Těžištěm kulturního života Prahy je prakticky území části 001, kde se nachází většina významných kulturních institucí. V kontextu celého města tyto instituce vytvářejí svébytnou strukturu – klastr. Kulturní klastr může vytvořit zásadní identifikační element pro místní obyvatele a posílit lokální identitu. Vedle faktické hodnoty navyšuje i symbolickou a motivační hodnotu místa: stává se jednou z dominant mediálního obrazu a obecné představy o městě a jeho obyvatelích.

Novou příležitostí pro vznik dalšího kulturního klastru (tzv. Muzejní míle) je dnes problematická oblast Severojižní magistrály. Tento potenciální klastr leží na linii: Augustiniánský klášter na Karlově s rozsáhlou zahradou a s muzejním využitím – historická budova Národního muzea – nová expozice Národního muzea v budově bývalého Národního shromáždění – v blízkém kontextu i Památník na Vítkově – Muzeum hl. m. Prahy na Florenci včetně Desfourského paláce – expozice Železničního muzea (součást Národního technického muzea) v prostoru Masarykova nádraží.

V kulturní politice města je třeba využít činnosti kreativních osobností pro dosažení bohatého, kulturně diverzifikovaného kosmopolitního charakteru Prahy. Předcházet by tomu měla opatření

odstraňující jazykové a finanční nedostatečnosti a příprava prostředí pro mezinárodní přímou spolupráci, včetně grantové podpory, výměny informací, zkušeností atd.

Kultura musí hrát intenzivnější roli také pro zvýšení atraktivity lokalit ležících mimo část 001 a vytipovaných územně plánovací dokumentací jako území, která by měla odlehčit části 001 od přetížení zejména profitními funkcemi, jako je cestovní ruch atd. K tomu je jistě možné vytvořit nástroje, ukotvené v budoucí Kulturní politice města Prahy a s vazbou na městskou koncepci cestovního ruchu. Zároveň by to mohlo znamenat přiblížení kultury v těchto lokalitách. V rámci určených lokalit města by se mělo jednat o přímou i nepřímou podporu jejich charakteru specifickými kulturními aktivitami, resp. statky či službami. To ovšem platí i pro část 001, jejíž mezinárodní prestiži by měla odpovídat i nabídka nejkvalitnějších prestižních kulturních událostí na světové úrovni.

Praha musí nutně nalézt svou novou roli v rámci „kulturního ekosystému“, a to zejména, v souvislosti s OUV, pro část 001. Ke kvalifikovanému přístupu chybí tři základní nástroje: datová a analytická základna pro oblast kultury až do stupně „lokalita“, dlouhodobá vize v oblasti kultury, k jejímuž dosažení by směřovala nová městská Kulturní politika a na ni navazující konkrétní realizační opatření a mechanismy evaluace, jejíž první oporou jsou statistická data o kultuře komparovaná na národní, případně mezinárodní úrovni.

6 5 9 Cestovní ruch ve vztahu k OUV části 001

Turismus je pro Prahu, a zejména pro část 001, důležitou a neoddělitelnou součástí jejího života i faktorem ovlivňujícím svými dopady OUV části 001, jak bylo řečeno v analytické části. Přiznání OUV části 001 je nespornou konkurenční výhodou v oblasti turismu. Jeho udržitelný rozvoj musí být založen na principech diferenciacie turistické nabídky, přičemž výsledkem musí být snaha o celkovou kulturní odvětví a jeho orientaci na kulturního návštěvníka.

Využitím diverzifikace nabídky produktů a služeb musí být zařazovány také další lokality hlavního města mimo část 001, což povede k rozmělnění tlaku turismu na tuto část, resp. některé její územní segmenty.

Tyto principy musí být součástí dlouhodobé koncepční politiky města v oblasti turismu. S ohledem na význam Prahy v oblasti turismu zde musí existovat velmi úzká vazba na aktuální Konceptci státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014–2020, Státní kulturní politiku na léta 2015–2020, Marketingovou koncepci cestovního ruchu 2013–2020, vydanou agenturou CzechTourism, a aktuální kapitoly připravovaného Strategického plánu.

Významnými aspekty úspěšnosti udržitelného rozvoje turismu jsou podpora a iniciace spolupráce relevantních subjektů, koordinace cílů sektorových koncepcí města stejně jako snaha o koordinaci nástrojů podpory odvětví, včetně grantové politiky města (např. existující grantový systém v oblasti cestovního ruchu se speciálními zaměřenými – kongresový turismus).

K zajištění vazby mezi kulturou a turismem by vedení města, kromě shora uvedeného, mělo uvážit zřízení funkce koordinátora kulturního turismu, která by zároveň měla být úzce spojená s funkcí koordinátora statku světového dědictví.

Je třeba sledovat především obsahovou strategii turismu, formulovanou v dokumentech mezinárodních organizací, jako je ICOMOS, např. v Mezinárodní chartě o kulturním turismu, sledující obsahovou a kvalitativní složku turismu a nikoli jen kvantitativní výkonnost povrchní průmyslové formy.

V budoucím strategickém dokumentu – městské politice cestovního ruchu – by město mělo zejména:

- ❖ podporovat kvalitu turismu prostřednictvím diverzifikace a diferenciaci jeho nabídky, včetně diferenciovaných kultivovaných nabídek a příležitostí pro kulturního turistu;
- ❖ zpracovat dlouhodobý strategický plán turismu pro území hlavního města s cílem odlehčit turisticky přetížené části 001, včetně využívání relevantních statistických dat a výzkumů;
- ❖ zkvalitnit spolupráci relevantních aktérů turismu, kultury, dopravy, obchodu a služeb, i památkové péče a veřejného života na úrovni města;
- ❖ provázat tento dokument s Kulturní politikou města a s Management plánem části 001, spolu s dalšími aktéry, v integrální celek.

6 5 10 Společenské povědomí o významu světového kulturního dědictví

Přistoupením k Úmluvě o světovém kulturním a přírodním dědictví se Česká republika zavázala, že bude část 001 chránit, zachovávat, prezentovat a předat ji budoucím generacím. Vědomí významu místa a identifikace obyvatel Prahy s částí 001 je podmínkou nutnou, nikoli však postačující, pro zachování jeho OUV, autenticity a integrity části 001.

Důležitými nástroji k identifikaci i uchování OUV části 001 je obecná a kulturní vzdělanost. Speciálním nástrojem je tu kromě osvěty ve vztahu k památkovému fondu města především promyšlená Kulturní politika města. Ve vztahu k posledně uvedenému je třeba strukturovat podpůrný grantový systém města, zaměřený mj. na osvětu v oblasti kulturního dědictví.

Rovněž MK ČR disponuje zvláštním grantovým programem Podpora pro památky UNESCO, jehož jedna kategorie je určena pro podporu projektů zaměřených na osvětu památek ČR,

zapsaných na Seznam světového dědictví UNESCO, a řada projektů, týkajících se části 001, byla z této kategorie již podpořena.

6 5 11 Ilegální aktivity

Předpokladem zachování OUV části 001 je dodržování právních předpisů, které se ochrany kulturního dědictví týkají přímo, či nepřímo, a o ně opřených závazných rozhodnutí orgánů veřejné správy.

Na základě důkladného a průběžného monitoringu je nutno objevovat a následně sankcionovat všechna porušení zákona, neboť jejich přehlížení nebo dokonce vědomé tolerování vede ke stále většímu oslabování a k rozdrobení hmotné substance OUV části 001, resp. k deformování hmotných komponent, které ji spolugenerují.

Pro část 001 jsou problémem již i Mezivládním výborem pro světové dědictví zaznamenané opuštěné, nevyužívané a chátrající objekty. Jedná se často o spekulativní degradaci nejen jejich památkové hodnoty, ale dokonce i samotné stavební substance s cílem následné razantní transformace či dokonce demolice, s úmyslem exploatovat dané stavební místo pro vysoký zisk. I v těchto případech je třeba využívat sankčních ustanovení zákonů, a to i s ohledem na preventivní účinek udělených sankcí na jiné, avšak podobné případy.

6 6 Výchova a osvěta v oblasti památkové péče. Dokumentace památek

Proces obnovy je ve své vnitřní podstatě tvůrčím procesem rozkrývání a posilování „charakteru památky“, a nemůže se tedy jednat o mechanický proces nediferencovaného postupu. Pracovník orgánu či státní odborné organizace památkové péče musí být především „advokátem veřejného zájmu“ ve prospěch zachování hodnot památky. Jeho vstupní investicí do kvality péče by mělo být jeho vzdělání, jako předpoklad ke kvalitnímu odbornému posuzování záměrů, které zajímají památkovou péči.

Výchova kvalifikovaných pracovníků památkové péče je náročným procesem, který by měl mít charakter celoživotního vzdělávání, v němž hrají důležitou úlohu různé formy postgraduálního vzdělávání. Personální politika v oblasti památkové péče by měla vycházet nejen z vysoké odborné kvalifikace každého pracovníka, ale také z nutnosti zajistit strukturu odborností nezbytných pro praktický výkon památkové péče, od urbanismu až po např. umělecké řemeslo.

Nástrojem trvalé udržitelnosti je podpora identifikace občanů s památkovým fondem části 001 a v důsledku toho jejich podpora poučené údržby a ochrany tohoto fondu. Proto je v zájmu zachování OUV části 001 a jejího přiměřeného užívání třeba rozvinout vzdělávací a osvětové programy pro profesionální a laickou veřejnost s vědomím, že jde o dobrou investici pro budoucnost. Tyto programy jsou ostatně i závazkem vyplývajícím z čl. 4 Úmluvy o ochraně světového dědictví.

Ve vztahu k vlastníkům objektů a veřejnosti navrhnout aktivní systém pozitivní stimulace vlastníků k volbě konceptů a postupů, které budou šetrné k památkám. Vstřícné, bezplatné a dobře zorganizované odborné poradenství, podpora pozitivních záměrů jak morální, tak finanční, by se měly stát samozřejmým základem. Všemi

prostředky posilovat identifikaci občanů s chráněným statkem a jejich hrdost na něj a co možná nejdůrazněji eliminovat obtíže plynoucí ze závazku ochrany tam, kde to není na újmu jeho naplňování. Občany všemi prostředky seznamovat s cíli péče, vytvořit účinný systém osvěty v oblasti žádoucích postupů obnovy, zveřejňovat následováníhodné příklady, podporovat občanské aktivity atd.

Osvěta a popularizace by však měly být též zaměřeny i na metodické materiály, zpracované orgány a státními odbornými organizacemi památkové péče a zaměřené na nejrůznější aspekty ochrany a památkové obnovy různých stránek a složek památkového fondu. Znalost principů, které jsou v nich uvedeny, nebo alespoň povědomí o nich, je jedním z předpokladů efektivnějšího zadání a přípravy zásahů do různých stránek a složek památkového fondu části 001, a předvídatelnosti obsahu budoucích stanovisek dotčených orgánů k těmto plánovaným akcím.

Ze strany archeologické obce je nutné při realizaci shora uvedených programů aktivně participovat na zvýšení informovanosti veřejnosti o archeologických nálezech a jejich významu, včetně možnosti zpřístupnit veřejnosti větší, právě probíhající archeologické výzkumy (v takovém případě je ale nutné předpokládat zvýšené nároky na dobu trvání a také na náklady takového výzkumu). Cílem je, aby širší veřejnost pochopila nutnost provádění archeologických výzkumů, a to nejen v obecné rovině, jak archeologové optimisticky předpokládají, ale i v rovině jejich dopadu na konkrétní fyzickou či právní osobu.

Základem kvality rozhodování o památce je kvalifikované individuální poznání a dokumentace jak památky samé, tak jejího prostředí. Kvalifikované rozhodování o míře konzervace a způsobu renovace je nástrojem pro doplňování dokumentačního listu památky s přesným vyhodnocením kvality, popisem stavu, jeho hodnot a způsobu renovace, zároveň je tento list jedním ze zdrojů komplexních informací o památce. Tento dokumentační list by měl být u nemovitých památek zveřejněn v síti GIS, jak je tomu v zahraničí, a tyto informace by měly být přístupné jako veřejný kulturní statek veřejnosti, mj. jako základ participace občanů na péči o část 001 jako informovaných a vzdělaných subjektů. Tento způsob by měl být podpůrnou metodou individuálního posouzení a návodu stavebníkům při obnově a úpravě objektů jak uvnitř části 001, tak postupně i v ochranném pásmu.

6 6 1 Ztráta tradičních řemeslných dovedností

Praktická stavební péče o památkový fond části 001 není myslitelná bez tradičních stavebních a uměleckých řemesel, u nichž lze konstatovat nedostatek mistrů svého řemesla, zvláště v mladé generaci. Tato problematika přesahuje rámec MgP, neboť otázka výchovy řemeslnického dorostu je mimo kompetence města.

Nástrojem jsou systémová řešení týkající se celé ČR. Hlavní město zřizuje některé školy, které mají ve své oborové nabídce stavební a uměleckořemeslné obory vzdělání. Je však potřebné podporovat další posílení zájmu o řemeslo a jeho školy, resp. nabídku atraktivních oborů, formou osvěty, prováděné v integrovaném programu příslušných odborů MHMP (v převažující koordinaci odboru školství a mládeže, kultury a cestovního ruchu, odboru životnostenského a občanskoprávního, památkové péče) ve spolupráci se současnou realizační praxí, realizačními firmami, hospodářskými komorami a stavebně-průmyslovým a umělecko-řemeslným školstvím, případně oceňováním nejlepších mistrů těchto řemesel za samozřejmého předpokladu, že vychovávají své následovníky, tedy analogicky státnímu systému oceňování nositelů tradic zanikajících řemesel.

6 7 Finanční podpora zachování části 001 a památkové obnovy jejích součástí

V souvislosti s OUV částí 001 nejde jen o financování obnovy památek, ale i jiné, zejména investiční počiny, které se týkají části 001, např. řešení dopravy, protipovodňová ochrana apod., které byly zmíněny na jiných místech MgP.

Financování investic, oprav a údržby památkového fondu a dalších objektů v historickém jádru Prahy je zajišťováno z řady zdrojů – veřejných i soukromých. I když se stále více výdajů přesouvá do soukromého sektoru, vlastníkem téměř 75 % plochy části 001 je veřejný sektor (zejména veřejně přístupných ploch, pozemkových parcel, komunikací atd.). Veřejný sektor je také významným vlastníkem nemovitostí a zapsaných nemovitých kulturních památek na daném území.

Z těchto důvodů musí být investiční, ale i privatizační kroky, včetně pronájmu, velmi promyšlené a vždy rozhodovány ve prospěch veřejného zájmu, jímž je mj. i zájem na zachování OUV části 001.

Pokud jde o zainteresovanost vlastníků památek na jejich obnově, ukázaly se jako efektivní participativní grantové programy ve prospěch obnovy památkové substance, ať již spravované MK ČR, MHMP, granty na obnovu domovního fondu poskytované Městskou částí Praha 1 a Městskou částí Praha 2.

Vzhledem k tomu, že zachování části 001 není myslitelné bez podpory veřejnosti, je třeba, aby grantové programy města, analogicky s programem MK ČR „Podpora pro památky UNESCO“, umožňovaly i podporu projektům zaměřeným na osvětu týkající se OUV části 001. Vzhledem k tomu, že péče o část 001 musí být založena na vědeckém poznání, měly by grantové programy města umožňovat podporu i příslušně zaměřeným vědeckovýzkumným projektům, jak to umožňuje i výše zmíněný grantový program MK ČR.

6 7 1 Finanční zajištění implementace MgP a souvisejících koncepčních a prováděcích dokumentů památkové péče

Na úrovni OPP, oddělení KPSD, zajistit finanční krytí zpracování aktualizací MgP a navazujících nástrojů, jako jsou Koncepce účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze a AUA v rovině nejen personálního zajištění, ale i externí odborné spolupráce.

Právní
a metodické
nástroje péče
o část 001
a její rozvoj.
Platné
instrumenty

Retrospektivní prohlášení o výjimečné světové hodnotě statku Historické centrum Prahy – část 001 a Průhonický park – část 002, z roku 2016

„Statek je chráněn zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Historické jádro Prahy se skládá z řady budov, které jsou kulturními nebo národními kulturními památkami, a je chráněno jako městská památková rezervace podle vnitrostátních právních předpisů. Veškeré činnosti, které mohou mít dopad na statek, musí být schváleny příslušnými orgány státní správy.

S výjimkou Pražského hradu zajišťuje správu na celém území Historického jádra Prahy MHMP. Pražský hrad je řízen samostatným subjektem zřízeným Kanceláří prezidenta republiky (Správa Pražského hradu). Ochrana Pražského hradu je na vysoké odborné úrovni.

Historické jádro Prahy je dostatečně chráněno mobilními protipovodňovými zábranami, jejichž účinnost byla dostatečně prověřena při povodních v červnu 2013. Je předpoklad, že nebezpečí v podobě tlaku developerů na území historického centra se díky prosazování norem územního plánování a příslušným právním předpisům udrží pod kontrolou.

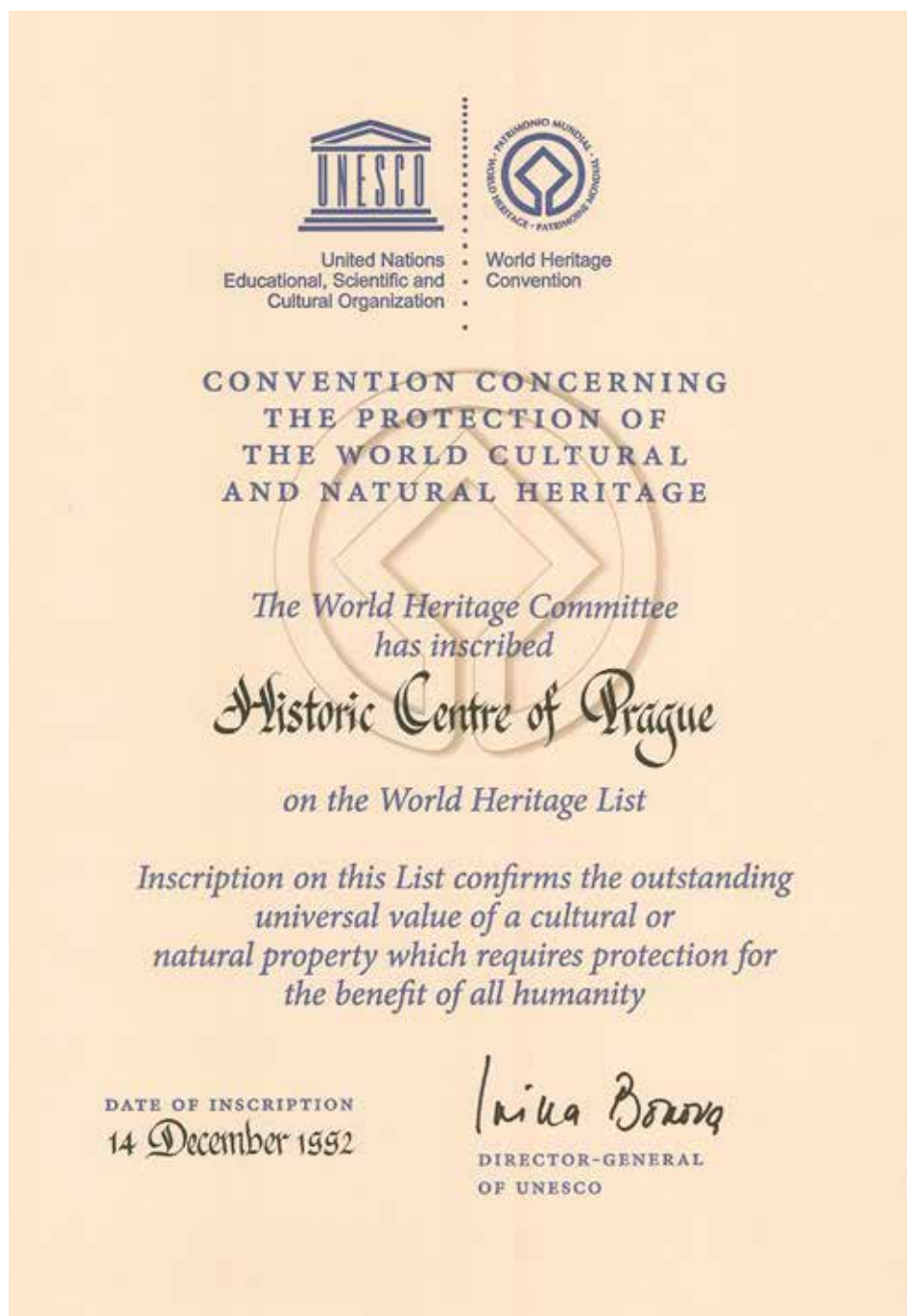
Nárazníková zóna Historického centra Prahy je totožná s ochranným pásmem Pražské památkové rezervace. Výška a objem nových budov jsou hlídány příslušnými orgány. Nárazníková zóna je shodná s ochranným pásmem národní kulturní památky, které upravuje podmínky ochrany.

Vzhledem k rozsahu a komplikované vlastnické struktuře uvnitř statku je údržba a obnova chráněných kulturních památek a jejich souborů zajišťována na základě individuálních plánů. Finanční nástroje na ochranu statku zahrnují především grantové a dotační tituly financované z programů Ministerstva kultury, které se zaměřují na údržbu a zachování nemovitého kulturního dědictví a rovněž finanční prostředky přidělované z veřejných zdrojů.

V případě historického centra města samotného koordinuje přípravu MgP Rada statku světového dědictví a připravuje jej MHMP, který také připravuje celkovou koncepci cestovního ruchu na území hlavního města Prahy.

Z památkového hlediska je stav statku dobrý a je předmětem pravidelné údržby. Od roku 2000 se na vnitrostátní úrovni

připravují roční monitorovací zprávy, které slouží správcům statku, Ministerstvu kultury, Národnímu památkovému ústavu a ostatním subjektům podílejícím se na správě.“

7 1 Mezinárodní instrumenty UNESCO

Mnohostranné mezinárodní smlouvy UNESCO (tzv. Úmluvy UNESCO)

7 1 1 Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví

Česká republika se sukcesí do Úmluvy (sdělení federálního Ministerstva zahraničních věcí č. 159/1991 Sb.) zavázala k označení, ochraně, zachování, osvětě a předání statků, které jsou podle shora uvedené Úmluvy mezinárodně uznány Mezivládním výborem pro světové dědictví za součást světového dědictví, budoucím generacím.

Smluvní státy jsou povinny to zajistit přijetím příslušných opatření právních, odborných, organizačních a ekonomických přiměřeně svým možnostem.

Právě podle této Úmluvy bylo Historické centrum Prahy, část 001 zapsáno na Seznam světového dědictví UNESCO (stalo se tzv. památkou UNESCO) a v intencích povinností péče o památky zapsané na Seznam se sestavuje i Management plán.

7 1 2 Úmluva na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu včetně (prvního) Protokolu a Druhého protokolu

Vyhláška č. 94/1958 Sb., o Úmluvě na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu a Protokolu k ní chrání smluvními stranami označené a za ozbrojeného konfliktu vojensky nevyužívané kulturní statky a sbírkové instituce, označené předepsaným způsobem před vojenským ničením a drancováním. Zesílenou ochranu podle

Druhého protokolu sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 71/2007 Sb. m. s. poskytuje nemovitým kulturním statkům mezinárodního významu, pokud je jim tento statut přiznán mezivládním orgánem na základě žádosti smluvní strany a při splnění určitých podmínek, jak je stanoveno Druhým protokolem. O udělení tohoto statutu pro Historické centrum Prahy vláda České republiky nežádala.

7 1 3 Úmluva o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků

Vyhláška č. 15/1980 Sb., o Úmluvě o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků se týká movitého kulturního dědictví a stanoví povinnosti států pro zabránění nedovolenému dovozu, vývozu a převodu vlastnictví definovaných okruhů těchto movitých statků, resp. pro sbírkové instituce, které jsou zřizovány orgány veřejné správy, a pomoc při jejich návratu a restituci.

7 1 4 Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví

Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví definuje nemateriální kulturní dědictví, stanoví úkoly států pro zachování tohoto dědictví včetně sestavování národních seznamů a ustavuje světový Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví. Žádný statek pražského nemateriálního kulturního dědictví není zapsán ani do národního seznamu.

7 1 5 Doporučení Generální konference UNESCO

Doporučení Generální konference UNESCO jsou instrumenty mezinárodního práva, obsahující zásady k mezinárodní reglementaci

určité otázky a vyzývající členské státy k přijetí příslušných opatření pro území pod jejich jurisdikcí formou zákona nebo jinak, podle povahy řešené otázky a ústavních ustanovení států.

Pro nemovité dědictví Prahy je relevantní **Doporučení Generální konference UNESCO týkající se historické městské krajiny**. Doporučení bylo přijato Generální konferencí UNESCO v roce 2011 s ambicí vyrovnat se s otázkou vztahu mezi zachováním historického architektonického a urbanistického dědictví a novou výstavbou.

7 1 6 Dokumenty Mezivládního výboru pro světové dědictví při UNESCO

Jde o dokumenty, které jsou přijímány shora uvedeným Výborem k provádění Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví. Jde jednak o jeho rozhodnutí týkající se jednotlivých památek, které jsou zapsány do Seznamu světového dědictví UNESCO, jednak o dokumenty s obecnou platností. Z posledně uvedených jsou nejvýznamnější:

Prováděcí směrnice Úmluvy o ochraně světového dědictví, dále též jen „Směrnice“. Mají usnadnit provádění Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, dále jen „Úmluva o ochraně světového dědictví“ nebo „Úmluva“ a jsou v nich předloženy postupy týkající se:

- a) zápisu statků na Seznam světového dědictví UNESCO,
- b) ochrany a zachování statků světového dědictví,
- c) přiznání mezinárodní pomoci v rámci Fondu světového dědictví,
- d) mobilizace podpory na národní a mezinárodní úrovni ve prospěch Úmluvy.

Směrnice je pravidelně revidována, aby odrážela rozhodnutí Výboru světového dědictví.

Dokument z Nara o autenticitě (1994) je součástí této směrnice (uvedeno ve Sbírce zákonů v částce 32, č. 159/1991 Sb.).

Operační směrnice podrobně upravují provádění ustanovení o zápisech na Seznam světového dědictví UNESCO a o náležitostech předepsaných pro zápis, mezi něž mj. náleží efektivní právní ochrana a autenticita a existence Management plánu. Směrnice upravují rovněž systém monitoringu zapsaných statků a jejich případné

vyškrtnutí ze SSD, pokud památce hrozí ztráta mimořádné univerzální hodnoty.

Budapeštská deklarace o světovém dědictví z roku 2002

Je dokumentem, který stanoví základní koncepční cíle týkající se všech památek světového dědictví. Jímí jsou: kredibilita Seznamu světového dědictví UNESCO, uchování tohoto dědictví, spolupráce se společenstvími občanů a komunikace s nimi.

Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005, kterou ČR ratifikovala v roce 2010.

7 2 Úmluvy Rady Evropy

Pro ochranu a zachování kulturního dědictví Prahy jsou relevantní následující mnohostranné mezinárodní Úmluvy Rady Evropy:

Evropská úmluva o krajíně (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 13/2005 Sb. m. s.),

Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 99/2000 Sb. m. s.),

Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 73/2000 Sb. m. s.).

7 3 Mezinárodní charty ICOMOS

Poznámka: Charty, které nejsou součástí právního řádu ČR, ICOMOS není mezivládní organizace, ale mezinárodní profesní organizace.

Mezinárodní charty nevládní organizace Mezinárodní rada pro památky a sídla (ICOMOS) jsou dokumenty zaměřující se na jednotlivé oblasti památkové ochrany. Dokumenty nejsou právně závazné, ale při schválení národními komitáty ICOMOS tvoří základ pro odborné řešení otázek ochrany památek v každé zemi. ICOMOS je mj. též poradní organizací Mezivládního výboru světového dědictví.

Jejím úkolem je napomáhat svými stanovisky při provádění Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví v oblasti archeologického, architektonického a urbanistického dědictví.

- ✚ Mezinárodní charta o zachování a restaurování památek a sídlišť (tzv. Benátská charta). Benátky, 1964;
- ✚ Mezinárodní charta pro záchranu historických měst (tzv. Washingtonská charta). Washington, 1987;
- ✚ Mezinárodní charta o řízení archeologického dědictví. Lausanne, 1990;
- ✚ Mezinárodní charta o lidovém stavebním dědictví. Mexiko, 1999;
- ✚ Mezinárodní charta o kulturním turismu. Mexiko, 1999.

7 4 Platné právní a metodické národní a městské instrumenty péče o část 001 a její rozvoj

7 4 1 Zákony

Základním právním předpisem, upravujícím v České republice ochranu kulturních památek, je **zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“)** a vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon jasně deklaruje zájem státu na ochraně kulturních památek a definuje podmínky péče o kulturní památky, o jejich zachování, zpřístupňování a vhodné využívání. Navíc kulturní památky požívají ochrany v rámci ústavního pořádku České republiky, konkrétně na základě ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Zákon definuje pojmy jako národní kulturní památka, kulturní památka, památková rezervace a památková zóna. Památková rezervace, kterou je i část 001 světové památky Historické centrum Prahy, je definována jako území, jehož charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, pro něž je důležité především uchování tohoto prostředí.

Zákon rovněž upravuje režim a postup při obnově a restaurování kulturních památek. Dále také upravuje podmínky při obnově stavebního fondu a umístování novostaveb v památkových rezervacích a zónách.

Zákon stanoví také povinnosti stavebníků, kteří zamýšlejí provádět stavby na území s archeologickými nálezy. Ministerstvo kultury vydalo na základě zákonného zmocnění vyhlášku č. 187/2007 Sb., kterou se stanoví obsah a náležitosti plánu území s archeologickými nálezy.

Ve výčtu předpisů, jež přispívají k ochraně kulturního a přírodního bohatství Historického centra Prahy, nelze pominout **zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů**, s jeho prováděcími vyhláškami, který kromě zásad ochrany chráněných přírodních území, což se týká některých lokalit nacházejících se na území krajinného rámce části 001, a dalších součástí živé přírody (rostlin a živočichů), stanovuje také obecné principy ochrany přírody a krajiny, případně významných krajinných prvků a krajinného rázu.

Z tohoto zákona vychází také **zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů** (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Oblast územního plánování a výstavby obecně upravuje **zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), včetně prováděcích vyhlášek**.

Zákon č. 59/1996 Sb., o sídle Parlamentu České republiky, se týká specificky jen části 001. Parlament sídlí v hlavním městě Praze, jeho sídlo je ve vlastnictví České republiky a je dle tohoto zákona národní kulturní památkou. Ukládá vládě rovněž jejím nařízením stanovit podmínky ochrany této národní kulturní památky.

Nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze, upravuje v souladu s památkovým zákonem podmínky v oblasti památkové péče na území části 001. Tímto nařízením se prohlašuje za památkovou rezervaci historické jádro hlavního města Prahy a je vymezen jeho rozsah. Právě tato rezervace byla zapsána na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO jako část 001 statku – Historické centrum Prahy.

Pro stavební činnost v této památkové rezervaci bylo tímto nařízením vlády o památkové rezervaci v hlavním městě Praze stanoveno:

- a) veškeré úpravy nemovitých kulturních památek i jejich souborů a objektů, které vykazují dílčí památkové nebo urbanistické hodnoty (objekty památkového zájmu), musí být řešeny a prováděny se zřetelem k trvalému zabezpečení jejich hmotné podstaty, k jejich přiměřenému společenskému využití a dalšímu zhodnocování výtvarných a dokumentárních funkcí;
- b) při nové výstavbě a při vnějších úpravách nechráněných objektů se musí dbát architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům, navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu i prostředí a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby;
- c) řešení a provádění veškerých úprav terénních i staveb dopravních, vodohospodářských, energetických, telekomunikačních, podzemních, jakož i inženýrských sítí v rezervaci nesmí narušovat její prostředí a ohrožovat jednotlivé kulturní památky;
- d) zpracování, posuzování a schvalování všech územních plánů, soutěžních úkolů i přípravné a projektové dokumentace staveb na území rezervace musí být prováděno se zřetelem ke kulturní hodnotě prostředí.

Nařízením vlády č. 55/1954 Sb., o chráněné oblasti Pražského hradu, bylo území Pražského hradu prohlášeno za památkově chráněné, kde veškerou správu v oboru státní památkové péče vykonává Kancelář prezidenta republiky.

V návaznosti na shora uvedený **zákon č. 59/1996 Sb., o sídle Parlamentu České republiky vydala vláda nařízení vlády č. 182/1996 Sb., o podmínkách ochrany národní kulturní památky sídla Parlamentu**, v němž stanovila podmínky pro obnovu budov i ploch sídla Parlamentu České republiky.

Od 1. září 2007 platí Nařízení č. 26/2005 Sb. hl. m. Prahy, kterým se zakazuje reklama šířená na veřejně přístupných místech mimo provozovnu, ve znění pozdějších předpisů, výrazně omezuje na území Historického centra Prahy reklamu šířenou na plachtách a převěsech. Jejich umístění na objektech je možné pouze po dobu výstavby, stavebních oprav nebo úprav objektu. Tato opatření byla kromě nařízení č. 9/2007 Sb. hl. m. Prahy upravena dále nařízením č. 10/2010 Sb. hl. m. Prahy a nařízením č. 19/2014 Sb. hl. m. Prahy.

Pro ochranu části 001 statku, zapsaného pod názvem Historické centrum Prahy na Seznam světového dědictví UNESCO, bylo před zápisem vytyčeno ochranné pásmo **rozhodnutím odboru kultury Národního výboru hlavního města Prahy č. KUL/5–932/81, o určení ochranného pásma Památkové rezervace v hlavním městě Praze ze dne 19. 5. 1981**, které je totožné s ochranným pásmem Pražské památkové rezervace a je v mezinárodně stabilizované terminologii označováno jako tzv. Buffer Zone.

Ochranné pásmo slouží k omezení stavebních a jiných zásahů, které by mohly ohrozit mimořádnou univerzální hodnotu části 001 statku, především její panoramatické hodnoty. Podle posledně uvedeného rozhodnutí:

- a) v ochranném pásmu není dovoleno provádět takové stavební a jiné zásahy, které by narušily nebo ohrozily hodnoty části 001;
- b) při pořizování územně plánovací, přípravné a projektové dokumentace, při provádění staveb a stavebních úprav, zásazích do terénních útvarů a městské zeleně je nutno dbát, aby nebyla změnami půdorysné, hmotové a výškové konfigurace zástavby a přírodních prvků v území ochranného pásma oslabena nebo porušena urbanistická kompozice, měřítko a silueta části 001;
- c) v ochranném pásmu nelze umísťovat zařízení a stavby, které by svými důsledky narušovaly životní prostředí a stavební fondy památkové rezervace (zejména znečišťováním ovzduší a vod, únikem škodlivých látek, hlukem, vibracemi, veškerými druhy záření, hromaděním odpadů apod.);
- d) při veškeré nové výstavbě a přestavbě je třeba zvláště sledovat působení stavebních souborů a výškových objektů na terénních horizontech města, které se pohledově uplatňují ve vztahu k části 001.

V ochranném pásmu části 001, resp. v ochranném pásmu části 001 (ovšem nejen na tomto území), si musí podle památkového zákona vlastník či uživatel nemovitosti při změně stavby nebo při zamýšlené novostavbě požádat o závazné stanovisko Odbor památkové péče MHMP, i když jeho nemovitost sama není kulturní památkou.

Do ochranného pásma zasahuje také území se zákazem výškových staveb, které stanovuje **Vyhláška hlavního města Prahy č. 32/1999 Sb. hl. m. Prahy, o závazné části územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy**, ve znění pozdějších předpisů.

Uvnitř ochranného pásma je povinné každou výškovou stavbu posuzovat v územním řízení vždy jednotlivě. Posuzuje se její účinek na vlastní historické jádro i na širší prostorovou scénu vltavské kotliny v charakteristických panoramatických pohledech, určených stavebním úřadem a orgánem památkové péče.

Vizuální hodnoty území jsou popsány také v Územně analytických podkladech hlavního města Prahy, kde jsou navíc vymezeny podmínky pro jejich uchování. Na základě zhodnocení vizuálních vztahů, ověřených a potvrzených stanovením viditelného území, zjištěného pomocí digitálního 3D modelu zástavby a terénu Prahy počítačovým zpracováním, byly odvozeny pohledové horizonty historického jádra města. Pohledové horizonty vymezují území s obdobným vizuálním působením, uvnitř kterých se nacházejí výrazné pohledově exponované lokality, viditelné z vyhlídkových míst v historickém jádru a jeho ochranném pásmu. Obdobným postupem byla určena významná vyhlídková stanoviště.

Na území ochranného pásma se nachází také řada památkových zón, a to městské památkové zóny: Vinohrady, Žižkov, Vršovice, Nusle, Barrandov, Smíchov, Baba, Dejvice, Bubeneč, Horní Holešovice, Královice, vilová kolonie Ořechovka, Stará Hostivař, Staré Bohnice, Staré Dáblice, Staré Střešovice, Tejnka, Karlín, Zbraslav a vesnické památkové zóny: osada Budánka, Střešovičky, osada Rybáře. Území těchto památkových zón jsou definována v následujících právních předpisech:

Vyhláška hl. m. Prahy č. 15/1991 Sb. hl. m. Prahy, o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany; Vyhláška hl. m. Prahy č. 10/1993 Sb. hl. m. Prahy, o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany; Vyhláška

č. 108/2003 Sb., o prohlášení území s historickým prostředím ve vybraných městech a obcích za památkové zóny a určování podmínek pro jejich ochranu; Vyhláška č. 413/2004 Sb., o prohlášení území s historickým prostředím ve vybraných obcích a jejich částech za památkové zóny a určení podmínek pro jejich ochranu; Opatření obecné povahy č. 5/2014 o prohlášení území s historickým prostředím městské části Praha-Zbraslav za památkovou zónu.

Z hlediska výškové regulace v prostoru ochranného pásma Pražské památkové rezervace je důležité, že památkové zóny jsou stabilizovanými územími. Podle typu urbanistické struktury je v některých z nich stanovena výšková hladina přímo v Územním plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy.

7 4 4 Strategické dokumenty

7 4 4 1 Zásady územního rozvoje

Nástroji územního plánování jsou na celostátní úrovni politika územního rozvoje, na regionální úrovni zásady územního rozvoje (jako územní plán kraje) a na úrovni města (obce) územní plán.

Usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 41/1 byla schválena **Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy**, vydaná formou **Opatření obecné povahy č. 43/2014** (s účinností od 1. 10. 2014).

Zásady územního rozvoje stanovují základní urbanistickou koncepci města. Určují základní strategii pro rozvoj území s ohledem na možnosti jeho udržitelného rozvoje a hospodárného využívání, upřesňují koncepci ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot a obsahují podmínky pro zpracování podrobnější dokumentace. Definují priority územního plánování, z nichž některé se bezprostředně dotýkají části 001.

7 4 4 2 Územní plán hlavního města Prahy

Základní regulační pravidla pro výstavbu na celém území HMP jsou upravena **Vyhláškou č. 32/1999 Sb. hl. m. Prahy, o závazné části**

Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů.

Územní plán určuje základní urbanistickou koncepci města. Vymezuje především zastavěná, zastavitelná, nezastavěná a nezastavitelná území; dále pak stanovuje podmínky prostorového uspořádání města, určuje veřejně prospěšné stavby a opatření, vytváří rámec pro rozhodování stavebních úřadů.

Území Pražské památkové rezervace, tedy části 001 Historického centra Prahy, je podle územního plánu považováno za tzv. stabilizované území. Ve stabilizovaném území není stanovena míra využití území. Z hlediska limitů rozvoje je možné pouze zachování, dotvoření a rehabilitace stávající urbanistické struktury bez možnosti další rozsáhlé stavební činnosti. Kromě toho jsou stanoveny v části 001 také tzv. závazné a směrné prvky prostorového a funkčního uspořádání (např. plochy zeleně, občanská vybavenost atd.), které jsou závazné pro stavební úřady městských částí i MHMP.

Důležitým regulativem územního plánu je stanovení minimálního podílu bydlení. Stanovuje pro vybrané funkční plochy (na které je rozdělena část 001) minimální podíl hrubých podlažních ploch sloužících pro bydlení. Minimální podíl bydlení je vztažen k jednotlivým stavbám tak, aby bylo u přestavovaných, modernizovaných nebo u nově postavených staveb na místě likvidovaných objektů dosaženo minimálně stejného, případně vyššího podílu bydlení, než bylo v původních objektech.

Vyhláška hlavního města Prahy č. 32/1999 Sb. hl. m. Prahy, o závazné části územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy, vymezuje také území, kde je výstavba výškových budov vyloučena, které zahrnuje část 001 i její nejbližší okolí. Cílem je ochrana výrazných kulturních hodnot struktury historické zástavby, mj. části 001, tedy Pražské památkové rezervace a dochovaného panorámatu. Stávající výšková hladina může být v tomto vymezeném území překročena pouze drobnými výškovými akcenty.

Územní plánování a posuzování vlivů na životní prostředí:

Územního plánování a posuzování vlivů na životní prostředí se může účastnit každý občan prostřednictvím svého písemného vyjádření ve stanovených lhůtách nebo účasti na veřejném projednání.

Každé občanské sdružení, splní-li zákonné podmínky, může se stát účastníkem správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, které se týká otázek spojených s problematikou životního prostředí na základě mezinárodní

úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, tzv. Aarhuské úmluvy (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 124/2004 Sb. m. s., kterou ČR ratifikovala v roce 2004).

7 4 4 3 Regulační plány

Vyhláška č. 6/2002 Sb. hl. m. Prahy, o závazné části územního plánu zóny Anenská definuje základní zásady uspořádání územní zóny Anenská na Starém Městě a limity jejího využití, vyjádřené v regulativech této vyhlášky.

Územní plán zóny Anenská je první a dosud jediný schválený regulační plán na území Historického centra Prahy. (Regulační plán může být vydán pouze pro území, která jsou vymezena územním plánem, popřípadě zásadami územního rozvoje. Náležitosti regulačního plánu i jeho pořizování jsou uvedeny v § 61 stavebního zákona.)

7 4 4 4 Územně analytické podklady obce Praha

Usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy ze dne 26. 3. 2015 byla odsouhlasena 3. aktualizace Územně analytických podkladů hlavního města Prahy 2014.

Územně analytické podklady mají pro všechny připravované územně plánovací dokumentace zásadní význam, poskytují průzkum, všestranné rozborů a analýzy stavu území, včetně rozboru udržitelného rozvoje, obsahují zejména pro ochranu a regulaci rozvoje území uvnitř i v kontaktu s historickým jádrem města podstatné a cenné informace. Z těchto podkladů a vyhodnocení stavu a tendencí rozvoje města může vycházet územní plán, což je zárukou koordinovaného postupu při ochraně hodnot území.

Popis stávající urbanistické struktury lze nalézt v Územně analytických podkladech hlavního města Prahy ve výkrese Struktura zástavby.

Zásadním doporučením Územně analytických podkladů hlavního města Prahy je přijmout regulativy pro umístování výškových a objemných staveb, které mohou potenciálně ohrozit kvalitu prostorového vnímání části 001. Závěrečná kapitola této části a příslušný výkres shrnují jevy problematické pro vývoj území města jako celku a určují problémy k řešení pro navazující, nově zpracovávanou

územně plánovací dokumentaci města, obsahující i mnohé prvky, které mohou ovlivnit OUV části 001. Jde především o nedostatečnou prostorovou regulaci, ochranu bydlení, nedostatečnou podporu udržení vysokých škol v rámci centra, nedořešené dopravní závady a nedostatečné kapacity městské hromadné dopravy, chybějící dopravní spojení a další specifické problémy, spojené s polohou dílčích oblastí, kde se setkávají zásadní, často i protichůdné zájmy a vlivy, které se mohou významně projevit i na území historického jádra.

7 4 4 5 Zásady dopravní politiky hl. m. Prahy

Zásady dopravní politiky jsou základním strategickým dokumentem pro dopravu v Praze. V roce 2016 byla započata práce na Plánu udržitelné mobility Prahy a okolí, který vychází z aktualizovaného strategického plánu a nahradí i tyto zásady. Dopravní politika je dále rozvíjena mj. v dokumentu Koncepce veřejného prostoru Severojižní magistrály (Jan Gehl) schváleném Radou hl. m. Prahy v srpnu roku 2017.

7 4 5 Další zpracované plánovací nástroje a metodiky na území části 001

7 4 5 1 Studie vizuální integrity

Studie vizuální integrity historického jádra Prahy slouží od ledna 2008 jako pomůcka pro posuzování stavebních záměrů formou jejich implantace do digitálního 3D modelu Prahy. Je jedním z podkladů pro vznikající nový Metropolitní plán (viz další text). Studie představuje metodický základ posuzování potenciálních lokalit pro umístění výškových staveb. Pro posouzení výškových staveb je významné zejména hledisko urbanisticko-kompoziční. Existující reálné příklady výškových budov i virtuální simulace prokazují nebezpečí narušení mimořádné univerzální hodnoty části 001.

7 4 5 2 Koncepce pražských břehů

Dokument byl schválen usnesením Rady hlavního města Prahy č. 162 ze dne 4. 2. 2014.

Koncepce pražských břehů je koncepční a iniciační dokument HMP pro kvalitní rozvoj pražských břehů z hlediska urbanistického plánování, investic, využívání, správy a ochrany, s hlavním cílem rozvoje břehů jako celoměstsky významného veřejného prostoru, kdy je prostor řeky chápán jako hlavní vztažný element pro celkový obraz města. Dokument má základní význam pro péči o OUV části 001, neboť řeka a její břehy a nábřeží jsou jednou ze základních komponent obrazu města, které spolugenerují OUV.

Za „prostor řeky“ jsou přitom uvažovány nejen samotné břehy, ale také navazující oblasti. Dokument je výzvou k intenzivnější spolupráci všech zúčastněných subjektů.

V části 001 Koncepce definuje celkový prostor nábřeží a následně jeho významovou hierarchii, jež musí být zohledňována při dalším rozhodování o konkrétních úpravách prostorů, správě, určení jejich budoucí náplně a způsobu umísťování investic na jejich kultivaci. Jsou navrženy cílové charakteristiky, vhodné obsahové a dějové náplně jednotlivých nábřeží a navazujících prostranství, a v návaznosti na to jsou navrženy nástroje správy nábřeží v centru města a jeho kontrolní mechanismy (Městský správce nábřeží, Komise odborníků).

Z pohledu mobility v oblasti břehů jsou navrženy průchozí celky nábřeží, podmínky pro využití náplavek v dopravním systému a detailně jsou identifikována jednotlivá problémová místa pro prostupnost centra města, zejména pro pěší a bezmotorový pohyb. Zajištění kontinuální podélné prostupnosti je klíčové pro celkovou stratifikaci funkcí do širšího prostoru nábřeží tak, aby bylo eliminováno lokální přetěžování jednotlivých uzlů.

Pro rozprostření aktivit podél břehů je navržen způsob regulace vodní dopravy v centru města. Regulace je navržena na základě kompatibility s cílovým využitím jednotlivých částí řeky a současně při zohlednění architektonických kritérií pro prostor řeky a jeho celkový obraz.

Na základě rozdílu mezi stávajícím a cílovým navrhovaným stavem jednotlivých prostorů je vytvořena přehledová mapa, která udává míru nutnosti zásahu v jednotlivých prostorech nábřeží, a to jak z pohledu hmotného (architektonického), tak z pohledu organizačního.

V návaznosti na tyto cíle jsou navrženy nástroje, kterými tyto změny může iniciovat samo město, a stejně tak jsou identifikována nutná legislativní opatření.

Na základě závěrů Koncepce pražských břehů jsou definovány organizační a projekční kroky a opatření, které by měly na tento dokument navazovat a zajistit tak naplňování základních cílů koncepce.

7 4 5 3 **Manuál tvorby veřejných prostranství**

Manuál tvorby veřejných prostranství byl schválen usnesením Rady hlavního města Prahy č. 1495 ze dne 24. 6. 2017 a je nástrojem pro naplnění cílů městské strategie vytváření, spravování a užívání veřejných prostranství. Schválením v Radě hl. m. Prahy je Manuál principiálně závazným pro odbory MHMP, organizace zřízené nebo založené hl. m. Prahou a subjekty čerpající investice z rozpočtu HMP a pro městské části má doporučující charakter. Manuál definuje kvalitu veřejného prostranství a shrnuje základní principy, pravidla a kritéria k jejímu dosažení, je tedy návodem a doporučením. Jeho cílem je podnítit zájem o aktivní život ve městě a umožnit efektivněji rozhodovat o investicích do veřejných prostranství města. Vzhledem k tomu, že veřejné prostory jsou veličinami, které spolugenerují OUV části 001, má Manuál základní důležitost pro zachování této hodnoty.

Vznik Manuálu reaguje v předstihu na připravované koncepční dokumenty jako Strategický plán hl. m. Prahy, Metropolitní plán a Pražské stavební předpisy (viz další text).

7 4 5 4 **Metodické materiály**

Metodické materiály, zpracované státními odbornými organizacemi a orgány památkové péče, slouží jednak pro systematictější zachování a obnovu různých segmentů kulturního dědictví, včetně památkového fondu na území části 001, který je podstatnou komponentou spoluvytvářející OUV, ale i pro efektivní rozhodování o navrhovaných úpravách, opravách atd.; zároveň jsou materiály vodítkem při projektové přípravě a umožňují stavebníkům, investorům a projektantům předvídat obsah odborných vyjádření odborných organizací památkové péče a navazujících závazných stanovisek orgánů památkové péče.

Jde o tyto hlavní metodické materiály:

- ✚ Příručka vlastníka kulturní památky a nemovitosti v památkově chráněných územích (webové stránky MK ČR)
- ✚ Střešní krytina a klempířské prvky, stavební a technické prvky roviny střechy (2014)

- ❖ Historické krovy a zásahy do nich bez uvažovaných půdních vestaveb (2014)
- ❖ Prosvětlovací prvky střech a vikýře (2014)
- ❖ Restaurační zahrádky v památkově chráněném území hlavního města Prahy (aktualizace 2015)
- ❖ Firemní označení, reklamní a informační zařízení v památkově chráněném území hlavního města Prahy (2013)
- ❖ Sborník metodik – příspěvky k ochraně památkových hodnot historického jádra Prahy (2009)
- ❖ Metodika přístupu k zásadám řešení městského interiéru na území památkových rezervací a památkových zón
- ❖ Metodický materiál pro posuzování novostaveb a přístaveb ve vnitroblocích a pro ochranu prostředí vnitrobloku v pražské památkové rezervaci
- ❖ Metodický materiál pro obnovu fasád na území památkových rezervací a památkových zón
- ❖ Definice negativních trendů v projekční a stavební praxi z hlediska památkové péče – sumář chyb a sporných zásahů (2004)
- ❖ Metodika pro posuzování nástaveb, půdních vestaveb a ochranu střešní krajiny (2004)
- ❖ Ochrana a obnova vnitřní struktury nemovitých kulturních památek a staveb v památkově chráněných územích (2004)

Seznam Metodik NPÚ

- ❖ Aristokratický interiér doby baroka ve světle historických inventářů
- ❖ Barevnost fasád, průzkum, dokumentace, vyhodnocení a obnova exteriéru historických staveb
- ❖ Digitální a digitalizovaná fotografie pro vědecké účely v památkové péči
- ❖ Epigrafika v památkové péči
- ❖ Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací. Metodika maximalizace reálného využití informací poskytovaných historickým fotografickým materiálem jako solitérní památkou a v kontextu používaných databázových systémů evidence pro prohloubení určení a poznání zobrazeného v každodenní praxi při identifikaci osob, míst, ateliérů apod.
- ❖ Jednotná popisná a obrazová dokumentace historického

fotografického materiálu v kontextu používaných elektronických evidenčních systémů v příspěvkových organizacích MK ČR s cílem sjednocení definic a pojmosloví v oblasti historického fotografického materiálu v používaných evidenčních systémech a ulehčení uživatelského vyhledávání v nich

- ❖ Management plán ochrany památkových hodnot památek zahradního umění
- ❖ Měřická dokumentace historických staveb pro průzkum v památkové péči
- ❖ Metodické principy přípravy nominací k zápisu na Seznam světového dědictví UNESCO a zásady uchování hodnot těchto statků
- ❖ Metodika datování a interpretace portrétů 16.–18. století pomocí dobové módy
- ❖ Metodika digitalizace, 3D dokumentace a 3D vizualizace jednotlivých typů památek
- ❖ Metodika dokumentace drobných památek
- ❖ Metodika dokumentace lidové architektury
- ❖ Metodika dokumentace městských domů
- ❖ Metodika dokumentace sakrální architektury (kostely a prostorové kaple)
- ❖ Metodika hodnocení míry potenciálního ohrožení památek antropogenními a přírodními vlivy
- ❖ Metodika identifikace a klasifikace území s urbanistickými hodnotami
- ❖ Metodika identifikace hodnot památek zahradního umění
- ❖ Metodika klasifikace staveb podle památkové hodnoty
- ❖ Metodika naplňování systému Tritius – zámecké knihovny
- ❖ Metodika pasportizace památky zahradního umění
- ❖ Metodika preventivní péče o historické knihovní fondy ve specifických podmínkách památkových objektů ve správě NPÚ
- ❖ Metodika pro přípravu a realizaci historicky poučených festivit v prostředí hradů a zámků – I.
- ❖ Metodika prostorové analýzy památky zahradního umění
- ❖ Metodika průvodcovské činnosti na hradech, zámcích a dalších zpřístupněných památkách
- ❖ Metodika průzkumu, dokumentace a péče o orientální koberce
- ❖ Metodika stavebněhistorického průzkumu
- ❖ Metodika terénní identifikace, dokumentace a popisu nemovitých archeologických památek

- ❖ Metodika tvorby interiérových instalací a reinstalací
- ❖ Metodika tvorby rozšířeného bibliografického popisu starých tisků se zaměřením na tisky 16. století v zámeckých knihovnách České republiky
- ❖ Metodika tvorby standardizovaného záznamu krajinné památkové zóny
- ❖ Metodika zpracování knihovnických fondů a sbírek
- ❖ Mikroklíma v historických interiérech
- ❖ Památky nás baví 1
- ❖ Památky nás baví 2
- ❖ Památky nás baví 3
- ❖ Památky nás baví 4
- ❖ Památky nás baví 5
- ❖ Péče o památkově významné venkovní komunikace
- ❖ Péče o varhany a zvony, jejich památková ochrana
- ❖ Plošný průzkum lidové architektury a venkovských sídel
- ❖ Požární ochrana památkových objektů
- ❖ Průzkum, dokumentace a inventarizace architektonických prvků
- ❖ Průzkum, dokumentace a inventarizace výplní okenních a dveřních otvorů
- ❖ Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO

7 4 6 Připravované strategické a koncepční dokumenty a další plánovací nástroje hlavního města Prahy

V České republice pro formulování a prosazování veřejných zájmů fungují paralelně dva plánovací subsystémy, a to strategický (sociálně ekonomický) a územně plánovací (funkčně a objemově regulativní).

Strategické plánování, týkající se činností samosprávných celků (krajů i obcí), se řídí **zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje**, ve znění pozdějších předpisů.

Územní plánování, týkající se veškeré investiční a stavební činnosti na území jednotlivých obcí, se řídí stavebním zákonem, ve znění pozdějších předpisů a zákony a předpisy s ním souvisejícími.

Vzájemná koordinovanost a komplementárnost obou subsystémů je dosud zajišťována nepřímou – prostřednictvím § 18 stavebního zákona, ukládajícího hodnotit vlivy navržených řešení územních plánů nejen na životní prostředí, ale i s ohledem na ekonomický a sociální rozvoj území a v souladu s jinými koncepcemi, zpracovanými pro řešené území.

7 4 6 1 Synergie dokumentů plánování rozvoje města

V Praze v současné době dochází k výjimečné konstelaci, kdy souběžně vznikají zásadní strategické a plánovací dokumenty rozvoje města.

Tyto dokumenty mají rozdílnou formu a tematickou rovinu. Pokud budou sledovat stejnou vizi města, tj. umožnit vzestup kvality komplexně chápaného způsobu života ve městě, který je hodný 21. století, při souběžném zachování světově výjimečné hodnoty jeho historického jádra, mohou se velmi účinně navzájem podporovat a doplňovat.

Jde zejména o:

- ❖ **Plán udržitelné mobility Prahy a okolí**
- ❖ **Metropolitní plán hl. m. Prahy**
- ❖ **Management plán**, který spolu s nimi definuje vizi města a jeho rozvoje a některá realizační opatření
- ❖ Koncepce účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001) v aktualizaci a nově zpracovávaná Architektonicko-urbanistická analýza (dále jen AUA).

7 4 6 2 Strategický plán hlavního města Prahy

Jde o dlouhodobý programový dokument, který stanovuje cíle, priority a cesty k řešení klíčových otázek rozvoje města na období 15 až 20 let. Je výchozím koncepčním dokumentem pro všechny další sektorové politiky HMP.

V současnosti platná Aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy byla schválena usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 22/42 Prahy ze dne 11. 12. 2008.

Pro nový Strategický plán byly navrženy 3 základní strategické směry:

- ❖ **Strategický směr 1: Soudržné a zdravé město.**

Pro tento směr jsou stanoveny tyto cíle:

- ❖ Město je sociálně soudržné a flexibilně reaguje na probíhající sociálně-demografické změny.
- ❖ Městské lokality mají svůj bohatý komunitní život.
- ❖ Prostředí města a jeho krajiny je kvalitní a krásné.
- ❖ Město je zdravé a ohleduplné k přírodě.
- ❖ Mezi městem a okolním regionem funguje udržitelná mobilita.

❖ **Strategický směr 2: Praha je prosperující a kreativní evropská metropole.**

Pro tento směr jsou navrženy tyto cíle:

- ❖ Město je významným regionem Evropy.
- ❖ Město podporuje podnikání a inovace.
- ❖ Město disponuje dobrou kulturní značkou, posilovanou současným uměním.
- ❖ Město aktivně spoluvytváří otevřený a kvalitní vzdělávací systém.

❖ **Strategický směr 3: Praha je koncepčně plánovaná metropole s chytrou správou a odolnými systémy.**

Pro tento směr jsou navrženy tyto strategické cíle:

- ❖ Město plánuje svůj rozvoj v regionálních souvislostech.
- ❖ Ke každému strategickému cíli navrhuje Strategický plán, strategii, jak ho dosáhnout, a k ní pak realizační opatření a příklady aktivit, jimiž budou opatření realizována.
- ❖ Management plán a Strategický plán jsou dva synergické dokumenty, které na sebe navazují, vzájemně se doplňují, ale nenahrazují se. Jsou vzájemně provázány a prolínají se svým obsahem s tím, že Management plán je orientován směrem k ochraně OUV a podpirá kvalitu města a života v něm, což je předmětem Strategického plánu.

7 4 6 3 **Metropolitní plán hlavního města Prahy**

Zastupitelstvo hl. m. Prahy schválilo usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 31/6 ze dne 19. 9. 2013 pořízení nového územního plánu, tzv. Metropolitního plánu (dále též MP) ve dvou úrovních:

- ❖ Metropolitním plánem – Územní plán hlavního města Prahy pořízený pro celé správní území Prahy.
- ❖ Územní plány jednotlivých částí území hlavního města Prahy

budou na celém území dále zpřesňovat principy stanovené Metropolitním plánem.

Nástroje prostorové regulace v novém územním plánu a v předpokládaných navazujících regulačních plánech budou stanovovány v součinnosti s požadavky památkové péče, v zájmu ochrany památek obecně, v zájmu udržitelného rozvoje celého města a v neposlední řadě také v zájmu ochrany části 001 statku zapsaného na Seznamu světového dědictví.

Upravený návrh zadání MP byl schválen usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 31/6 ze dne 19. 9. 2013. Základními principy a parametry zadání jsou:

- 1) Metropolitní plán bude chápán jako aktivní a iniciační nástroj utváření území, zejména při rozvoji prostorového uspořádání města. Především bude vytvářet vhodný rámec pro rozhodování v území a určí jeho podmínky a aktivní podporu investičních počínů rozvíjejících a obohacujících město, specificky takových, které posílí stávající charakter města a doplní deficitní občanskou vybavenost.
- 2) Metropolitní plán bude jasně a jednoznačně definovat základní členění území a z hlediska požadavků na uspořádání a využití území rozdělí plochy do odlišných kategorií: území zastavěného, ploch zastavitelných, území nezastavěného a ploch nezastavitelných.
- 3) Metropolitní plán bude definovat jako své základní jednotky „lokality“, což jsou strukturálně vnitřně identické komponenty, určené především na základě jejich převažujícího charakteru. Charakter tvoří zejména umístění v území, intenzita a typ zastavění a míra jejich stability.
- 4) Metropolitní plán bude akcentovat rozvoj jako zlepšování dosavadního stavu, nikoliv jako expanzi a exploataci (dosud) nezastavěné krajiny, bude akcentovat rozvoj jako zintenzivnění, zkvalitnění a zesílení prožitku města.
- 5) Metropolitní plán bude v nezastavěném území důsledně chránit hodnoty volné krajiny, které jsou v Praze reprezentované zejména hodnotami estetickými, ekostabilizačními a rekreačními, a v území zastavěném bude požadovaný rozvoj spatřovat v posilování městských hodnot a kvality života ve městě s respektem k jeho památkovým a urbanisticko-architektonickým hodnotám.

7 4 6 3 1 Lokality

Základním stavebním kamenem Metropolitního plánu budou „lokality“. Lokality se nekryjí s administrativně-správními hranicemi ani s hranicemi katastrálních území. Jednotlivé lokality se vyznačují specifickou povahou svých sociálně-ekonomických, kulturně-civilizačních a morfologických prvků, jejich projevů a vazeb na město a krajinu. Tyto prvky určují pro jednotlivé lokality specifické podmínky a požadavky na uspořádání a využití území.

Metropolitní plán má za cíl posilovat a dlouhodobě stabilizovat charakter jím vymezených lokalit, popřípadě navrhnout míru jejich změny. Pro lokality odlišného charakteru tak budou platit odlišné regulativy. Popis charakteru lokalit stanoví připravovaný MP, a ten bude po jeho schválení pro stavební úřady při rozhodování v území závazný.

7 4 6 3 2 Zátěž území

V Metropolitním plánu bude definován stávající a navrhovaný způsob využití jednotlivých lokalit s přihlédnutím ke specifickým podmínkám hlavního města.

Metropolitní plán bude v lokalitách definovat a popisovat území z hlediska zásad převažujícího způsobu využití a míry zátěže. Zátěž území je souhrn a četnost vlivů staveb, zařízení nebo činností či dějů na prostředí a obytnou pohodu ve městě a krajině, a určení těchto vlivů ve vymezených částech území. Z hlediska vnějšího působení zátěže se rozlišují stav a provoz staveb, objektů a zařízení, popřípadě činnosti a děje omezující, obtěžující a ohrožující. Míru přípustné zátěže určí Metropolitní plán.

7 4 6 3 3 Výšková regulace

Metropolitní plán bude pro celé území Prahy vymezovat výšku budov. Výšková hladina bude určena pro všechny lokality. Spolu s popisem charakteru území tak zamezí nevhodnému nebo nepromyšlenému umístění výškových budov kdekoliv v Praze, tedy jevu, kterému současný systém ne vždy dokáže zabránit.

7 4 6 3 4 Veřejné prostory

Metropolitní plán bude obsahovat vrstvu „veřejné prostory“. Ta budou hierarchizována tak, aby bylo možné stanovit také jejich významnost v rámci urbánní struktury města (např. park metropolitního významu, park významný pro městské části, městskou čtvrť nebo lokalitu).

7 4 6 3 5 Krajinné rozhraní a kompozice krajiny

Metropolitní plán má ambici stanovit krajinné rozhraní, které oddělí souvisle zastavěné a zastavitelné území vnitřní Prahy od „sídel“ v krajině, jež jsou součástí HMP, a posílit tak rekreační zázemí Prahy. Se stejnou mírou detailu jako v zastavěném území bude MP řešit i popis struktury a kompozice krajiny.

7 4 6 3 6 Víceúrovňový plán

Metropolitní plán bude řešit koncepci území hlavního města v měřítku odpovídajícím charakteru území; v souladu se zákonem bude vydán v měřítku 1:10 000.

Další úrovní územně plánovací dokumentace budou „územní plány pro vymezené části území hl. m. Prahy“, které budou stanoveny Metropolitním plánem. Tyto vymezené části území hl. m. Prahy budou připravovány již v průběhu jeho zpracování a projednávání. To znamená, že studie, jejichž řešení bude známo v průběhu zpracování Metropolitního plánu, budou zohledněny, avšak veřejnoprávní projednávání územního plánu pro vymezenou část území hl. m. Prahy může nastat až po jeho schválení.

V nejbližší fázi bude určena potřeba zpracování územně plánovací dokumentace pro část 001, tedy pro historické jádro města, případně jeho ochranné pásmo.

7 4 6 4 Nařízení, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (Pražské stavební předpisy)

Nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (Pražské stavební předpisy, dále též PSP), nabylo účinnosti dne 1. 8. 2016 a nahradí dosud užívanou vyhlášku č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hl. m. Praze (OTP), a současně nahradí vyhlášku č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, v souladu s ustanovením § 194 stavebního zákona ve znění pozdějších předpisů.

PSP respektují vývoj městského osídlení, které se za poslední desetiletí podstatně proměnilo, reagují na proměnu související legislativy, např. přijetí nového stavebního zákona v roce 2006.

PSP definují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v Praze. Řeší soudobé problémy města a reagují na nežádoucí jevy fungování města, jako je například rozpad městské infrastruktury a s tím související ekonomické, environmentální a sociální problémy.

PSP se věnují zejména dosud opomíjeným urbanistickým vztahům. Vychází z vědomí, že budovy nejsou pouhými solitéry, nýbrž spoluvytvářejí obraz města. Zároveň zavádějí takové regulativy, které určují prostorové limity staveb ve vztahu k charakteru okolní zástavby, například pravidla pro odstupy staveb od hranice pozemku, zavádějí výškové limity a předpisy, vrací se k tradičním instrumentům plánování města – uliční a stavební čáře.

PSP přináší jasná pravidla pro vymezení veřejných prostranství a jejich kvalitativní standard. Podrobně se věnují například uličním stromořadím nebo regulaci reklamy.

PSP navazují na tradiční hodnoty, podle kterých byla Praha, stejně jako většina evropských měst, vystavěna, a jaké byly v Praze sepsány ve stavebních rádech v minulosti.

7 5 Orgány a organizace podílející se na péči o OUV části 001

7 5 1 Orgány a organizace státní památkové péče

Na území Prahy vykonávají státní památkovou péči orgány státní památkové péče, jimiž jsou Ministerstvo kultury (MK ČR) a Odbor památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy (OPP MHMP). Ministerstvu kultury je podřízena odborná organizace státní památkové péče – Národní památkový ústav (NPU).

Tyto orgány a odborná organizace spolupracují s ostatními orgány státní správy a vědeckými, uměleckými a dalšími odbornými organizacemi.

7 5 1 1 Národní památkový ústav

Národní památkový ústav je odbornou organizací, vykonávající a koordinující veškeré odborné činnosti v oboru státní památkové péče. Ústav zpracovává potřebné odborné podklady pro orgány státní památkové péče, poskytuje bezplatnou odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při zajišťování péče o kulturní památky, zabezpečuje odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky a nad jejich soustavným využíváním, a v neposlední řadě vede Ústřední seznam kulturních památek.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Praze, zpracovává na základě pověření MK ČR každoročně tzv. Roční monitorovací zprávu o stavu části 001 pro Ministerstvo kultury a Magistrát hl. m. Prahy.

Posuzování a schvalování náročnějších stavebních zásahů je v zájmu transparentnosti a objektivitě projednáváno v poradních orgánech MHMP i NPU. (Odbor památkové péče MHMP má jako poradní orgán široce oborově zastoupený Sbor expertů. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě

Praze, má jako poradní orgán ředitele Památkovou radu. Poradním orgánem generální ředitelky NPÚ je Vědecká rada.)

NPÚ vydává jako podklad pro závazná stanoviska Odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy písemná vyjádření. Pro národní kulturní památky na území části 001 (vyjma Pražského hradu a některých vybraných národních kulturních památek) vydává vyjádření generální ředitelství NPÚ.

Ke stavebním záměrům na území části 001 a také na území jejího ochranného pásma vydává vyjádření Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Praze. K územně plánovací dokumentaci na celém území hl. města Prahy (tj. včetně území části 001) vydává písemná vyjádření Národní památkový ústav, generální ředitelství v součinnosti s územním odborným pracovištěm v Praze.

7 5 1 2 Kancelář prezidenta republiky

Vládním nařízením č. 55/1954 Sb., o chráněné oblasti Pražského hradu, vykonává na území této chráněné oblasti veškerou činnost státní památkové péče Kancelář prezidenta republiky, která mj. i k tomuto účelu zřídila již v r. 1992 Správu Pražského hradu. Správa Pražského hradu zajišťuje mj. běžný chod celého areálu, dokumentaci, opravy a údržbu objektů a ploch. Zajišťuje také návštěvnícky provoz, publikační činnost a kulturní akce.

7 5 1 3 Archeologický ústav Akademie věd České republiky a Muzeum hl. m. Prahy

Oprávnění k archeologickým výzkumům na území části 001 spravuje Archeologický ústav Akademie věd České republiky (dále též AV ČR) a Muzeum hl. m. Prahy. Ministerstvo kultury může na žádost v odůvodněných případech po dohodě s AV ČR udělit povolení pro provádění archeologického výzkumu. Seznam organizací oprávněných k provádění archeologických výzkumů podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů je veřejně přístupný.

7 5 1 4 Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury jako ústřední orgán státní správy zpracovává prognózy, koncepce a návrhy dlouhodobých výhledů rozvoje

státní památkové péče, sestavuje, vyhledává a provádí programy komplexní péče o kulturní památky, včetně dotačního programu určeného speciálně pro statky zapsané na Seznam světového dědictví UNESCO. Dále uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a k územně-plánovacím dokumentacím, kterými jsou zásady územního rozvoje, územní plán obce a regulační plány pro území, na kterém se nachází památková rezervace, případně nemovitá věc či soubor věcí, zapsaných na SSD. Takovýmto územím je i část 001.

Ministerstvo kultury dále mj. rozhoduje o prohlášení, či zrušení prohlášení věci nebo souboru věcí za kulturní památku, o udělení povolení k restaurování kulturních památek a povolení k provádění archeologických výzkumů, vydává předběžný souhlas s vývozem kulturní památky do zahraničí. V neposlední řadě ministerstvo tvoří, provádí, koordinuje a řídí účelové dotační programy zaměřené na péči o kulturní památky. Ministerstvo kultury podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, zřizuje jako svůj specializovaný kontrolní orgán v oboru státní památkové péče Památkovou inspekci, jejímž hlavním posláním je vykonávat ústřední dozor nad dodržováním zákona a předpisů vydaných k jeho provádění. Památková inspekce dohlíží na zabezpečování komplexní péče o kulturní památky, dodržování rozhodnutí orgánů státní památkové péče a na to, jak vlastníci (správci, uživatelé) kulturních památek plní stanovené povinnosti. Zjistí-li Památková inspekce nedostatky v péči o kulturní památky, navrhne příslušnému orgánu státní památkové péče opatření k odstranění zjištěných nedostatků, popřípadě uložení pokuty, a dozírá, aby se uložená opatření řádně plnila.

7 5 1 5 Odbor památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy

Odbor památkové péče MHMP jako příslušný správní orgán státní památkové péče vykonává a organizuje státní správu na úseku státní památkové péče v hlavním městě Praze, tedy i v části 001.

Na základě památkového zákona vydává OPP MHMP závazné stanovisko, o které musí požádat vlastník kulturní památky, národní kulturní památky a vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, památkové zóně nebo v ochranném pásmu národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny.

Dále vykonává dozor při obnově kulturních památek a při stavbě, změně stavby, či dalších stavebních pracích na nemovitostech,

kteřé jsou výše vyjmenovány a jsou na území, které je v jeho působnosti, OPP MHMP je při výkonu státní památkové péče podřízen MK ČR, které je také odvolacím orgánem. Při výkonu státní památkové péče se OPP MHMP opírá o odbornou pomoc Národního památkového ústavu. Při vydávání závazných stanovisek se OPP MHMP opírá také o odborné materiály a příručky, které jsou uvedeny v předchozí kapitole 7 5 4 4. OPP MHMP jako zadavatel a koordinátor dokumentu Koncepce účinnější péče o památkový fond v hl. m. Praze (2001) zajišťuje další aktualizace dokumentu včetně koordinace s AUA.

7 5 1 6 Rada světové památky

Rada světové památky vznikla na základě usnesení Rady hlavního města Prahy č. 388 ze dne 19. 3. 2013 jako iniciativní a poradní orgán RHMP, ve smyslu § 79 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 145/2001 Sb.

Komise RHMP – Rada světové památky zajišťuje zejména tyto činnosti:

- 1) Formuluje doporučení a zpracovává stanoviska a podněty, týkající se části 001, a tyto předkládá Radě hl. m. Prahy.
- 2) Hodnotí výsledky monitorovacích zpráv, zaměřených na část 001, a své závěry předkládá Radě hl. m. Prahy.
- 3) Sleduje naplňování Management plánu části 001, jehož zpracování zajišťuje oddělení „Kancelář památky světového dědictví“ OPP MHMP, a své závěry předkládá Radě hl. m. Prahy.
- 4) Zpracovává stanoviska ke koncepčním otázkám, které se týkají části 001, a předkládá je Radě hl. m. Prahy.
- 5) Plní aktivní roli při prezentaci části 001 a osvětě, přitom spolupracuje s odbory památkové péče, kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP.

Členové Rady světové památky jsou jmenováni Radou hl. m. Prahy ze zástupců odborných organizací, dotčených orgánů veřejné správy a České komise pro UNESCO. Rada světové památky navíc na svá zasedání systematicky zve jako hosty odborníky k projednávání otázek, které jsou na aktuálním programu.

7 5 1 7 Koordinátor statku

Hlavní město Praha jmenuje výkonného zástupce, koordinátora části 001.

Usnesením Rady hlavního města Prahy č. 512 ze dne 24. 4. 2012 bylo v odboru „Kancelář ředitele Magistrátu“ MHMP zřízeno oddělení „Kancelář památky světového dědictví“.

V současné době je oddělení „Kancelář památky světového dědictví“ součástí OPP MHMP. Kancelář je hlavním městem vybavena personálně a finančně tak, aby byla schopna garantovat plnění úkolů uložených správcem části 001 statku.

Hlavním úkolem koordinátora je plnění vysoce kvalifikovaných činností k zajištění náležité péče o část 001 statku světového dědictví, zejména v těchto oblastech:

- a) Identifikace potenciálních hrozeb z hlediska hodnot části 001 jako světové památky a prevence.
- b) Aktivní role při konfliktních situacích – řešení problémových případů, úloha „komunikátora“ a tzv. „negociátora“.
- c) Předkládání podnětů orgánům státní správy.
- d) Poskytování informací týkajících se části 001 správci statku (tj. hlavnímu městu Praze), Radě světové památky, orgánům činným v památkové péči, veřejnosti včetně občanských iniciativ a nevládních organizací apod.
- e) Zpracování **Souhrnných periodických zpráv o plnění Management plánu za období tři let.**
- f) Zpracování zpráv pro Výbor světového dědictví o části 001, příprava misí a dalších úkolů plynoucích z Úmluvy o ochraně světového dědictví UNESCO.
- h) V souvislosti s preventivní i aktivní ochranou části 001 vytváření neformální sítě institucí, jednotlivých odborníků a zainteresovaných občanů či občanských sdružení („networking“).
- i) Inicie odborných diskuzí, seminářů a konferencí na téma účinnější ochrany památky světového dědictví.
- j) Aktivní role při prezentaci památky světového dědictví a osvětové činnosti.
- k) Reprezentace správce památky v zahraničí i v ČR.
- l) Výkon funkce sekretariátu Rady světové památky a její reprezentace podle jejích instrukcí.
- m) Koordinace zpracování Management plánu a předkládání návrhů na jeho aktualizaci.
- n) Koordinace všech zainteresovaných odborů státní správy a samosprávy, a také všech důležitých organizací na území části 001 zainteresovaných na zachování OUV části 001.
- o) Administrace grantů poskytovaných z rozpočtu HMP majitelům

památkově chráněných objektů (především právě na území části 001).

- p) Plnění dalších úkolů v oblasti ochrany světové památky, které koordinátorovi uloží správce statku nebo Rada světové památky.

7 5 1 8 **Správce statku (Site Manager)**

Podle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, je vykonavatelem přenesené působnosti státní správy v Praze MHMP, ve stanovených oblastech to jsou úřady městských částí.

Hlavní město Praha je samostatně spravováno Zastupitelstvem hlavního města Prahy. Dalšími orgány hlavního města Prahy jsou Rada hlavního města Prahy a primátor hlavního města Prahy.

Správce části 001 statku Historické centrum Prahy, zapsaného na Seznam světového dědictví UNESCO, je hlavní město Praha. Podle uvedeného zákona č. 131/2000 Sb., zastupuje hlavní město navenek primátor hlavního města Prahy.

7 5 2 **Další útvary Magistrátu hlavního města Prahy a organizace hlavního města Prahy**

7 5 2 1 **Odbor stavebního řádu MHMP, odbor územního rozvoje MHMP, Stavební úřady městských částí**

Odbor stavebního řádu a odbor územního rozvoje MHMP a příslušné stavební úřady městských částí vykonávají v přenesené působnosti na území hlavního města výkon státní správy na úseku územního plánování, územního a stavebního řízení.

Odbor územního rozvoje MHMP pořizuje územně plánovací dokumentaci a územně plánovací podklady pro správní území celého města i jeho částí, tedy případně i pro část 001.

Stavební úřady městských částí vedou správní řízení a vydávají územní rozhodnutí a stavební povolení, přičemž odbor stavebního řádu MHMP je jim nadřízeným a také odvolacím orgánem. Územní rozhodování je tedy v současnosti v kompetenci úřadů samosprávných městských částí.

Orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle § 4 odst. 2 písm. a) stavebního zákona. Dotčeným orgánem v oblasti výkonu památkové péče je OPP MHMP, který vydává závazná stanoviska pro rozhodnutí a pro jiné úkony stavebního úřadu nebo úkony autorizovaného inspektora podle Stavebního zákona č. 183/2006 Sb., § 4 odst. 2 a).

7 5 2 2 **Odbor ochrany prostředí**

Je ve věcech přenesené působnosti státní správy podřízen Ministerstvu životního prostředí. Jeho součástí jsou tato oddělení: oddělení ochrany ovzduší, ochrany přírody a krajiny a oddělení posuzování vlivu na životní prostředí. V dotčených záležitostech vydává závazná stanoviska z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících předpisů (zákon o posuzování vlivu na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Vyjadřuje se při posuzování vlivů na životní prostředí (EIA, SEA) při velkých stavebních záměrech. Jde o jeden z klíčových odborů pro zachování OUV, zejména „přírodních“ komponent obrazu města, spolugenerujících OUV části 001.

7 5 2 3 **Odbor pozemních komunikací a drah**

Zajišťuje dopravní koncepcie na území HMP a vydává závazná stanoviska ke stavbě dráhy tramvajové, lanové a metra v ochranném pásmu (zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, v platném znění). Ve věcech přenesené působnosti státní správy je podřízen Ministerstvu dopravy.

7 5 2 4 **Odbor kultury a cestovního ruchu**

Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu je odborem Magistrátu hl. m. Prahy, zřízeným pro odvětví kultury, zabezpečení zahraničních vztahů orgánů hlavního města Prahy, včetně vztahu k Evropské unii prostřednictvím zástupce hlavního města Prahy v Bruselu, a cestovního ruchu. Odbor zajišťuje podklady, podmínky a zabezpečuje prezentaci hlavního města Prahy a účast zástupců

HMP na zahraničních odborných veletrzích. Ve věcech přenesené působnosti nevykonává žádnou agendu.

Odbor zajišťuje koncepci cestovního ruchu na území hlavního města Prahy. Jím vytvářená koncepce má vztah k zatížení části 001 cestovním ruchem a vliv na jeho případný rozptyl mezi jiné lokality v Praze, jakož i na orientaci turistického průmyslu směrem k intelektuálně náročnější klientele. Vede statistická data v oblasti cestovního ruchu.

7 5 2 5 **Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy**

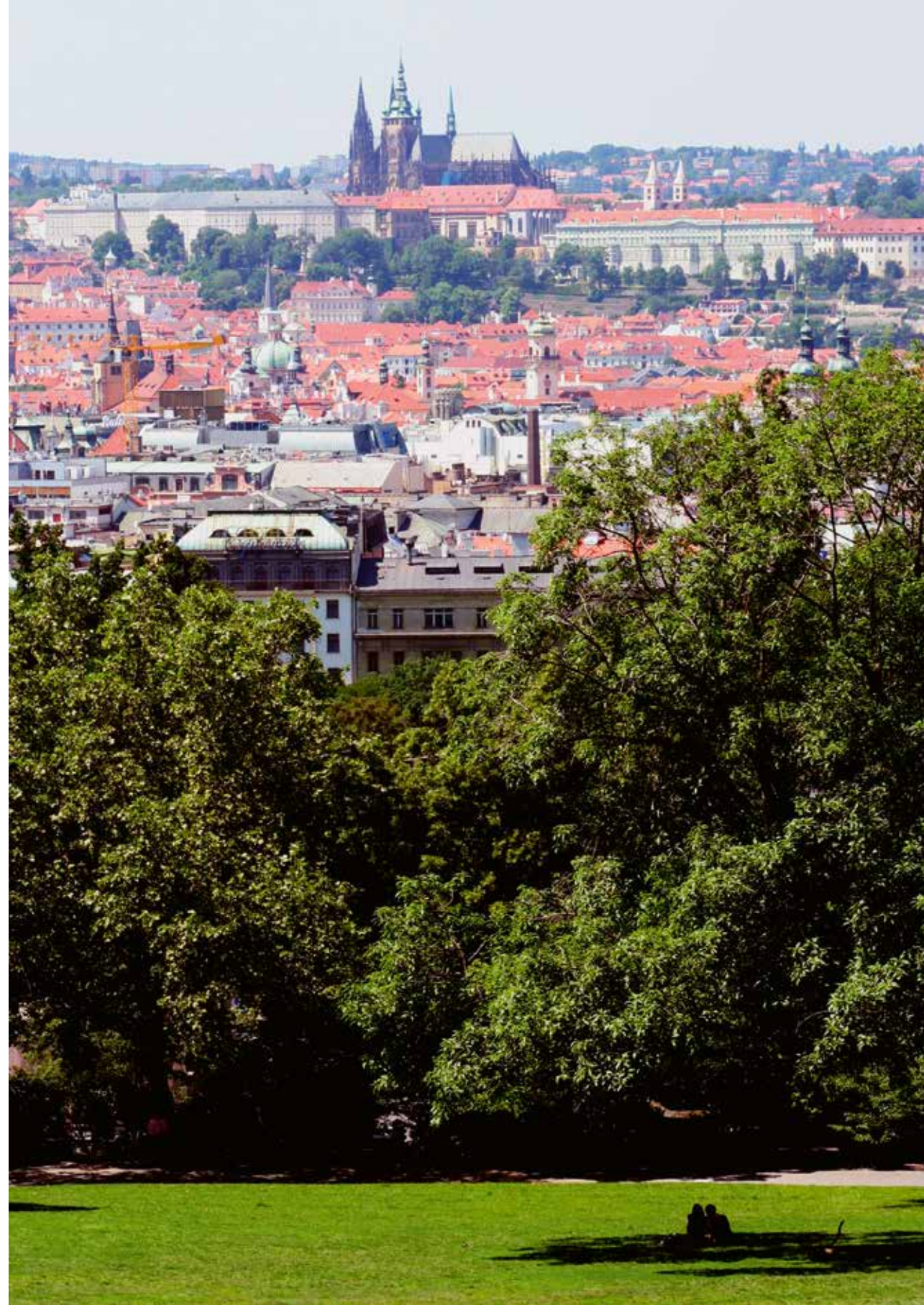
Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (dále jen „IPR“) je příspěvkovou organizací HMP, která připravuje, zpracovává, popřípadě obstarává strategické, urbanistické a územně rozvojové dokumenty hlavního města Prahy, připravuje a zpracovává Územní plán hlavního města Prahy (v současnosti pracuje na Metropolitním plánu, který je zmíněn na jiném místě), Zásady územního rozvoje hlavního města Prahy, Územně analytické podklady hlavního města Prahy a Strategický plán hlavního města Prahy. Součástí je také správa a rozvoj veřejných prostorů.

Dále spravuje a aktualizuje celoměstský informační systém o území, spravuje a zajišťuje soubor geodat o území hlavního města Prahy, zejména digitální mapu Prahy.

V neposlední řadě zastupuje hlavní město Prahu v územních řízeních, vyjadřuje se při posuzování vlivů na životní prostředí (EIA, SEA) a poskytuje odborné konzultace developerům, investorům a projektantům působícím ve městě.

7 5 2 6 **Odbor živnostenský a občanskosprávní MHMP**

Odbor se svou dozorovou činností spolupodílí nad dodržováním regulace reklamy podle Nařízení č. 26/2005 Sb. hl. m. Prahy.

8

Textové přílohy

8 1 1 Postup a metoda práce při vzniku Management plánu

Management plán je výsledkem práce založené na široce pojaté, především odborné diskuzi významných odborníků, zástupců dotčených institucí i zástupců správy města, včetně dotčených městských částí.

Organizačně byla práce řízena a v průběhu pravidelně konzultována Redakční radou Management plánu, sestavenou pro tento účel. Jejími členy v ní byly zastoupeny instituce města, mající v přímé či zprostředkované kompetenci problematiku ochrany kulturního dědictví, zástupci akademické sféry, významní odborníci z oblasti kulturního života v Praze a renomovaní nezávislí odborníci. Práce probíhala také pod supervizí zástupců Rady světové památky, ustavené v roce 2013 jako komise Rady hl. m. Prahy.

Vlastní **zpracovatelský tým** vznikl z iniciativy Redakční rady Management plánu, která oslovila doporučené významné osobnosti širšího profesního složení. Počínaje zástupci památkové sféry, historiky, archeology, přes architekty a urbanisty, sociology, demografy, geografy, odborníky na oblast turismu, dopravy až k zástupcům samosprávy, duchovní sféry a dalších.

Průběžná činnost byla založena na pravidelných diskuzních setkáních zpracovatelů a konzultacích Redakční rady Management plánu.

Vlastní práce na textu byla vedena po dvou liniích. První se odvíjela ve třech základních etapách založených na společných celodenních pracovních setkáních. Na tyto **pracovní konference, dílny**, probíhající za účasti a podpory zástupců vedení města, byli přizváni, kromě všech zpracovatelů, zástupců širšího spektra odborníků, akademické sféry, i členové Rady světové památky a další hosté. Každé ze setkání takto shromáždilo přibližně třicet účastníků. Diskuze byly pečlivě zaznamenány v textu. Ten se po vyhodnocení stal významným zdrojem podnětů, které byly postupně zapracovávány do konečného dokumentu. Časový rozsah diskuzí a šíře nastolených témat, přesahující často rámec vlastní problematiky Management plánu, neumožnily zapracování v plné šíři, ani detailu.

První společné setkání bylo zaměřeno na aktualizaci informací o stavu území a na formulaci základního pojetí vznikajícího materiálu. Na druhém byly předneseny základní teze jednotlivých

příspěvatelů, nad nimiž byla následně vedena diskuze. Třetí setkání bylo zaměřeno na konzultace se zástupci městských částí části 001, lokalit navazujících a příslušných resortů, školství, vědy, kultury, cestovního ruchu, infrastruktury města a dalších. Přizváni byli také zástupci veřejnosti a občanských sdružení. Smyslem tohoto setkání bylo získání reflexe již k prvnímu celkovému konceptu materiálu. Vzešlé připomínky byly následně homogenizovány a zpracovány.

Druhou, paralelní linií práce, bylo postupné získávání písemných příspěvků, jednak od oslovených osobností, a dále od spolupracujících institucí města a zástupců orgánů památkové péče. Ty byly výsledkem četných společných setkání všech kooperantů, resp. spontánně vzniklých skupin, spojených společnou problematikou.

Proces vzniku přinesl mnoho nových myšlenek, teoretických úvah a podnětů, jak vyslovených, tak v podobě separátních textů, které nebylo možno z důvodu rozsahu všechny do obligatorní osnovy organicky vtělit. Ve snaze o jejich využití je vytvořena zvláštní část materiálu, kde jsou zařazeny alespoň ty, které se promítly do záznamu z dílen nebo jako volné texty vzešlé ze společných diskuzí, které mohou být přiřazeny jako paralelní text Management plánu.

Plán nelze nahlížet jako dokument statický, jakkoliv základní principy přístupu a některá opatření uvedená v rejstříku budou pravděpodobně platit stále. Předpokladem tedy je, že Management plán bude periodicky revidován v časových cyklech 5 let, a v tomto smyslu lze chápat práci na plánu jako průběžnou činnost.

8 1 2 Stavební aktivity v území – přehled vydaných územních rozhodnutí v letech 2000–2014

Kvalitativní i kvantitativní povaha stavebních aktivit probíhajících na území části 001 je patrná na počtu a typu vydaných územních rozhodnutí.

Kvalitativní změny využití stavebního fondu jsou patrné na druhu požadovaného využití. Tam, kde se týkají bydlení, veřejného vybavení (školství, zdravotnictví, sociální péče, kultury), sportu a rekreace, parků, obchodu a služeb, ukazují na dynamiku probíhajících změn, resp. proměny kvality života ve městě. Kategorie

jako ubytování a stravování, administrativa a kategorie výroba, podnikání a ostatní územní rozhodnutí dokreslují změny v potenciálu staveb pro podnikání. Kromě těchto změn probíhá významná stavební aktivita na úrovni dopravních staveb a souvisejících úprav veřejných prostranství a staveb technické infrastruktury.

Typ stavebních úprav vyplývá z celkového charakteru území a jeho zvýšené památkové ochrany i stability domovního fondu v území části 001. Podíl probíhajících renovací, dostaveb, vestaveb či jiných úprav tvoří třetinu rozhodnutí (oproti obdobným územním rozhodnutím v celé Praze tvořícím jen čtvrtinu).

Nejvýznamnější kvantitativní změny probíhají v dopravních plochách a souvisejících veřejných prostranstvích (činí přibližně 25 % vydaných ÚR) a u staveb technické infrastruktury (činí přibližně

15 % vydaných ÚR). Tyto druhy využití zaznamenávají v posledním období větší nárůst. V bytovém fondu (22,8 % ÚR) se udržuje, po poměrně intenzivním vývoji v období 2000–2004, srovnatelný nižší podíl změn.

Nezanedbatelný podíl tvoří úpravy u staveb veřejného vybavení (10,1 % ÚR), při srovnatelném vývoji změn po celá sledovaná období 2000–2014.

S podobnou intenzitou probíhají změny v oblasti ubytování a stravování a administrativy (6–7 % ÚR), a také v oblasti sportu, rekreace a výroby, podnikání a ostatních staveb (4–5 % ÚR). Menší změny zaznamenaly parkové plochy (2,5 % ÚR), s přerušením vývoje v období 2005–2009.

V rámci celé Prahy je možno zaznamenat rozdílný vývoj v převažujícím podílu vydaných ÚR a druhů využití. Nejvýraznější podíl vydaných ÚR je v oblasti bydlení (32 % ÚR) s hlavním nástupem v posledních dvou sledovaných obdobích. Významný je též podíl vydaných ÚR v plochách dopravy a souvisejících veřejných prostranstvích (18,3 % ÚR) s celkově vzrůstající tendencí, podobně jako u technické infrastruktury (13,6 % ÚR). Stavby pro výrobu, podnikání a ostatní (14,5 % ÚR) zaznamenaly hlavní nástup v posledních dvou sledovaných obdobích. V rozmezí 5–6 % ÚR se pohybuje vývoj změn v oblasti administrativy i veřejného vybavení. Veřejné vybavení zaznamenalo nejvýraznější nástup změn vývoje ze všech druhů vybavení v období 2010–2014 (téměř 1,7krát více než v období 2005–2010 a 2,4krát více než v období 2000–2004). Obchod a služby (3,8 % ÚR) mají klesající tendenci (v posledním období byla vydána téměř polovina ÚR než v období 2000–2004), podobně sport a rekreace (3,1 % ÚR) zaznamenaly vrchol změn v období 2005–2009. Klesající tendenci vývoje mají ubytování, stravování (1,6 % ÚR), výrazné oživení naopak zaznamenala ÚR v oblasti parků, zahrad a zahrádek (1,8 % ÚR), téměř 6,5krát více vydaných ÚR v období 2010–2014 než v období 2000–2004.

MANAGEMENT PLÁN
OCHRANY SVĚTOVÉHO
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ
HISTORICKÉHO CENTRA
PRAHY – ČÁST 001

doc. Ing. arch. Miroslav Cikán
Ing. arch. Jan Sedlák

Vydalo: Hlavní město Praha
Odbor památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy
Redakční rada: viz strana 3
Redakce a koordinace vydání: Kancelář památky světového dědictví,
Odbor památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy
Fotografie: Michal Čížek, Michal Linhart, Ing. arch. Jan Sedlák,
Prague City Tourism, Národní památkový ústav
Grafická úprava a sazba: Jiří Troskov (jitrodesign.com)
Sazba písmem: Stabil Grotesk a Span
Překlad anglické verze: Mike Allen
Mapové podklady: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy,
Sekce prostorových informací, Kancelář prostorových dat

ISBN 978-80-7647-057-6
ISBN 978-80-7647-059-0 (online; pdf)
ISBN 978-80-7647-058-3 (anglické vydání; vázáno)
ISBN 978-80-7647-060-6 (anglické vydání; online; pdf)

Náklad: 550 kusů (400 ČJ, 150 AJ)
Tisk a knihařské zpracování: Tiskárna HELBICH, a.s.
Papír: Arena Natural Smooth, Ispira (Grigio Londra,
Giallo Energia, Arancio Yoga, Blu Saggezza)

1. vydání
Hlavní město Praha 2021, neprodejné

